

Dahiliye Kütüphanesi
Sıra No: 1941/5311
Remiz No: /655

İDARE

Dahiliye vekâletinin aylık mecmuası

Yıl 2 Kânunsani 1929 Sayı 10

Tayinler

Kaymakamlar

Gaziantap vilayetinin munhal olan Kilis kaymakamlığına sınıfile Ezine Kaymakamı Cemil beyin tayini tensip edilmiştir.

İşbu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur :

5 / 1 / 929

Dahiliye vekili
S . Kaya

Başvekil
İsmet

Reisicumhur
G : M . KEMAL

2594

Tirebolu Kaymakamı Tayip Niyazi beyin sınıfile Lüleburgaz kaymakamlığına tayini tensip edilmiştir .

İşbu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

5 / 1 / 929

Dahiliye vekili
Ş . Kaya

Başvekil
İsmet

Reisicumhur
G : M . KEMAL

== 2 =====

2602

Çanakkale vilayetinin münhal olan Ezine kaymakamlığına sınıfile Zaruşat kaymakamı Reuf Cavit beyin tayini tensip edilmiştir .

İşbu kararnamenin icrasına Dahiliye, vekili memurdur.

8 / 1 / 929

Dahiliye vekili
Ş : Kaya

Başvekil
İsmet

Reisicumhur
G : M . KEMAL

2603

Diyadin kaymakamı Hayri beyin birinci sniifla Iğdır kaymakamlığına naklile yerine sınıfile Iğdır kaymakamı Maksut beyin tayini tensip edilmiştir .

İşbu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

8 / 1 / 929

Dahiliye vekili
Ş : Kaya

Başvekil
İsmet

Reisicumhur
G :M. KEMAL

2619

Elaziz vilayetinin münhal olan Ovacık Kaymakamlığına Karamürsel kaymakamı Abdürrahman ve Basskel kaymakamlığına Safranbolu kaymakamı Feyzullah Sacit ve Mazkert kaymakamlığına Merzifon kaymakamı Ali Rıza ve Dersim kaymakamlığına Kemalpaşa kaymakamı Tevfik ve Genç kaymakamlığına Bağçe kaymakamı Vahip beylerin nakli ve tayinleri tensip edilmiştir.

İşbu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

16 / 1 / 929

Dahiliye vekili
Ş : Kaya

Başvekil
İsmet

Reisicumhur
G : M . KEMAL

2620

Nusaybin kaymakamı Osman Sabri ve Savur kaymakamı Necip beylerin muvafakatlarına binaen sınıflarile becayişı memuriyetleri tensip edilmiştir .

İşbu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

	16 / 1 / 929	Reisicümhur
Dahiliye vekili	Başvekil	G . M . KEMAL
Ş . Kaya	İsmet	

2621

Alâiye kaymakamı Adil beyin sınıfıle Arapsun kaymakamlığına naklile yerine Nezip kaymakamı Halit beyin sınıfıle tayini tensip edilmiştir

İşbu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

	16 / 1 / 929	Reisicümhur
Dahiliye vekili	Başvekil	G . M . KEMAL
Ş . Kaya	İsmet	

2622

Ahvali sihhiyesinden bahs ile tahvili talebinde bulunan Muradiye kaymakamı İsmail beyin Resülayin ve Soma sabık kaymakamı Zafer Nezihi beyin Şiran kaymakamlıklarına nakl ve tayinleri tensip edilmiştir.

İşbu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

	16 / 1 / 929	Reisicumhur
Dahiliye vekili	Başvekil	G . M . KEMAL
Ş . Kaya	İsmet	

== 4 =====

Tasfiyeler

2617

Sabik mülkiye müfettişlerinden Haraçya efendi hakkında memurin kanununun muvakkat birinci maddesince tevfikana muamele ifası tensip edilmiştir .

İşbu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur,

16/1 / 929

Dahiliye vekili
Ş . Kaya

Başvekil
İsmet

Reisicumhur
G . M . KEMAL

2618

Kığı kaymakamı Kemal beyin memurin kanununun muvakkat birinci maddesine tevfikana tasfiyesi tensip edilmiştir.

İşbu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

16 / 1 / 929

Dahiliye vekili
Ş . Kaya

Başvekil
İsmet

Reisicumhur
G . M . KEMAL

Nufus müdürleri

Munhal bulunan Aksaray nufus müdiriyetine Elazizz nufus müdiri esbaki Veysi bey tayin edilmiştir ,

17 - 1 - 29

Emniyeti Umumiye Tayinleri

1 — Münhal bulunan Kars Polis Müdürlüğüne 30 lira maaşla Malatya Polis merkez memuru Bahri beyin terfian tayini tensip kılınmıştır .

2 — bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

	28 / 1 / 1929	Reisicümhur
Dahiliye Vekili	başvekil	G . M . KEMAL
Ş . Kaya	İsmet	

1 — Münhal bulunan Urfa Polis Müdürlüğüne Polis müfettişlerinden Mithat beyin tayini tensip kılınmıştır .

2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

	28 / 1 / 1929	Reisicümhur
Dahiliy Vekili	başvekil	G . M . KEMAL
Ş . Kaya	İsmet	

ikinci komserlikler :

Mardin ikinci komserliğine Yozgat komser muavini Mustafa Selim efendi terfian .

Komser muavinlikleri :

Denizli komser muavinliğine Niğde komser muavini F . Fikri efendi naklen Gaziyayintap komser muavinliğine Diyaribekir komser muavini Hüseyin Hilmi efendi naklen tayin edilmişlerdir .

Malatya komser muavini Süleyman Fehmi .

Ankara komser muavini Adil .

Amasya ikinci kumseri İsmail Hakkı efendilerin
memuriyetlerine nihayet verilmiştir .

İstanbul ikinci komserlerin den 67 Nolu Mustafa efendi
tasfiyeye tabi tutulmuştur.

Kanunlar

Anadolu ve Mersin - Tarsus - Adana demiryolları ve Haydar Paşa limanı ve Zürihte şark demir yolları bankası arasında münakit dört kıta itilâfname ve merbutatının tasdiklerine ait kanun

No : 1375

Neşri tarihi ; 31-12-1928

Madde 1 — Hükümetle Anadolu ve Mersin - Tarsus-- Adana demir yolları ve Haydar paşa limanı şirketleri ve Zürilide kâin şark demir yolları bankası arasında 10 kânunuevel 1928 tarihinde Ankarada tanzim ve imza kılman merbut dört kıta itilâfname ile bunların eczayi mütemmimesinden olup tarafeyn arasında taati kılınmış olan altı kıta mektup tasdik kılınmıştır .

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

Madde 3 — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye ve Nafiâ Vekilleri memurdur .

5 / 1 / 929

Ankaradan gayri şehir ve kasabalardaki telefonlar hakkında kanun

No: 1379

Madde 1 — Ankara şehit otomatik telefon kanununun' 2 , 4, ö , 8 , 9 , 10 , 11 ve 14 üncü maddeleri Ankaradan gayri şehir ve kasabalardaki telefonlar hakkında da tatbik olunur .

Madde 2 — Şebekeleri kurşunlu kablo ve tevzi kutularıyla tesis edilmiş olan şehir ve kasabalarda Ankara şehri otomatik telefon kanununun ikinci maddesi keza aynen Ankaradan gayri mahallendeki telefonlar hakkında da tatbik olunur .

Şebekesi bu tarzda olmayan şehir ve kasabalarda tesisat masrafı santraldan itibaren hesap olunup ilk beş yüz metro için bir defaya mahsus olmak üzere çift nakili i devrelerde 45 ve tek nakilli devrelerde 22'5 lira, beşyüz metrodan fazlası için beher metro ve kesrinden çift nakilli devrelerde 3 kuruş, tek naklili devrelerde 2 kuruş istifa olunur. Evelce tek nakilli devrelerle tesis edilmiş olan şebekeler peyderpey çift nakilli\ e tebdil edildikçe aboneler yukarıda yazılı olan farkı tesviyeye mecburdurlar aksi takdirde telgraf idaresi bu devreleri kat'a mezundur.

Ankara şehri otomatik telefon kanununun ikinci maddesinin diğer fıkraları şebekesi kurşunlu kablo ve tevzi kutularivle tesis edilmemiş olan şehir ve kasabalardaki telefonlar için de muteberdir.

Madde 3 — Ankara şehri otomatik telefon kanununun nakl hakkındaki 6 ncı maddesi Ankaradan gayri şehir ve kasabalardaki telefonlar hakkında da tatbik olunur.

Ancak şebekesi kurşunlu kablo ve tevzi kutularını ihtiva etmeyen mahallarde mezkûr kanunun 6 ncı maddesi ahkâmı yine tatbik edilmekle beraber ücretin tayininde kablo kutuları yerine santraldan olan mesafe esas ittihaz olunur .

Madde 4 — Abonelerce bizzat tedarik edilmiş olan makine ve teferruatı ve hususî mübeddileler müstesna olmak üzere telefon tesisatı ve aboneler nezdine telgraf idaresince mevzu bilcümle malzeme alât ve teferruat aleliltak posta ve telgraf idaresinin malı olup bunların

herhangi birine iras edilecek hasar ve tamir masarifi abonelerden tahsil olunur.

Madde 5 — Şebeke dahilinde olup atideki cetvelde muharrer yerlere konulacak telefon postalarından münhasıran ilk tesiste yalnız dahilî tesisat masarifi alınır, makaleme ücreti ve haricî tesisat masarifi alınmaz .

1 — Vilâyetlerde Vali, Vali muavini, askerî kumandan. tahrirat müdürü, müddei umumî, polis müdürü, jandarma kumandanı, posta ve telgraf baş müdür ve müdürü hükümet tabibi makamlarına, itfaiye garajına ve memleket hastanesine.

2 — Kazalarda, kaymakam, Müddei umumî, jandarma kumandanı, Askerî kumandan, polis, posta ve telgraf müdürü makamlarına.

3 — Nahiyeelerde, Müdür, jandarma kumandanı posta ve telegraf müdürü makamlarına .

4 — Evler - Vali, Kaymakam, Askerî kumandanı, Müddei umumî , jandarma kumandanı , polis Müdürü , Hükümet tabibi, posta ve telgraf bas Müdür ve Müdürü İtfaiye amiri evlerine.

Nakil ve saire gibi masarifi müstelzim ahvalde bu telefonlar hakkında dahi aynen gayri meccani telefonların tâbi olduğu ahkâm cari olur.

Madde 6 — posta ve telgraf ve telefon idaresinin umumî telefon şebekeleri mevcut olan veya yeniden tesis olunacak bulunan şehir ve kasabalardaki resmî ve gayri resmî, ve ciheti askeriyece mahzuru askerî görülmeyen yerlerin askerî bilumum telefon santral ve şebekeleri azamî süratle ref olunarak tekml telefonlar tek şebeke halinde telgraf idaresince tesis ve idame edilecektir.

Şehir ve kasabalarla, köyler ve karakollar arasında tesis edilmiş veya edilecek olan jandarma ve vilâyetler telefonlarının liususatı fenniyesi posta, telgraf ve telefon

== 10 =====

idaresi memurini fenniyesi tarafından tetkik edileceği gibi talep vukuunda gerek tesis ve gerek tamir için mümkün olan muavenet ifa edilecektir.

Bu şebekeler telgraf idaresince tesis veya işletmesi deruhde edilinceye kadar ait oldukları makamlar tarafından idare edilir.

Madde 7 — 406 numaralı telgraf ve telefon kanununun işbu müzeyyel kanunla tearuz eden ahkâmı mülğadır.

Madde 8 — İşbu kanun tarihi neşrinden mtiteberdir.

Madde 9 — Bu kanun ahkâmını icraya Dahiliye Vekili memurdur .

8 - 1 – 1929

4 Mayıs 1925 tarihinde Cınevrede içtima eden Beynelmilel konferansta kabul olunan (Muhnik - Müsemmin ve ya buna mümasil gazların ve Bakteriyolojik vesaitin harpte istimalinin men'i) hakkındaki Protokolün tasdikimi dair kanun

No : 1380

Neşri tarihi : 7 / 1 / 92g

Madde 1 — Cınevrede 4 mayıs 1925 tarihinde içtima eden beynelmilel konferansta tanzim ve imza olunan (Muhnik , Müsemmin veya buna mümasil gazların ve bakteriyolojik vesaitin harpte istimalinin men'i) hakkındaki 27 haziran 1925 tarihli Protokol kabul ve tasvip olunmuştur .

Madde 2 — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Yeki- İleri Heyeti memurdur .

Madde 3 — Bu kanını neşri tarihinden muteberdir .

16/1/1929

Muhnîk , müsemmim ve ya buna mümasîl gazların ve bakteriyolojik vesaitin harpte istimalinin men'i hakkında protokol kendi hükümetleri namına , aşağıda vazîulimza salâhiyettar mürahhaslar :

Muharebelerde muhnik , müsemmim ve yahut buna müşabih gazlar ve bu misillü bütün mayîler , maddeler veya usuller istimalinin medeni âlem efkârı umumîyesince bihakkın merdud addedildiğini cihan devletlerinden çoğunun akitlerinden bulundukları muahedelerde işbu istimal memnuiyetinin tasrih olunduğunu nazarı itibara alarak :

Aynı zamanda Milletlerin vicdan ve e'f'alinde de hâkim olan bu memnuiyetin hukuku düvele ithalini bütün dünyaya tanıtmak ümniyesile

Ali akit taraflar zikri geçen men'i istimal muahedelerine henüz iştirâk etmemiş oldukları takdirde bu memnuiyeti tanıdıklarını bu men'i istimalin bakteriyolojik Harp vasıtalarına da teşmîli kabul ve işbu beyanat hükmile yekdiğerine karşı bağılı öldüklerini beyan ederler.

Âli akit taraflar bu Protokola diğerk devletleri iltihaka sevk için bütün kuvvetlerini sarf edeceklerdir . Bu iltihak keyfiyeti Fransa cümhuriyeti hükümetine ve onun delaletile imza ve iltihak etmiş bulunan diğerk devletlere tebliğ edilecektir . İltihak Fransa cumhuriyeti hükümeti tarafından yapılan tebliğ tarihinden itibaren müessir olacaktır .

Fransızca ve İngilizce metinleri muteber olan işini Protokol mümkün olduğu kadar kısa bir zamanda tasdik olunacaktır . Protokol bu günki tarihi havi olacaktır .

Bu Protokolün tasdiknameleri Fransa Cumhuriyeti hükümetine gönderilecek ve keyfiyeti tevdi mezkûr hükûmet tarafından imza veya iltihak etmiş olan devletlerin her birine tebliğ edilecektir .

Tasdik ve iltihak vesaiiki Fransa Cumhuriyeti hükûmeti hazinei evrakımla mahfuz kalacaktır .

İşbu protokol vaziulimza bir devlet için kendi tasdik namesinin tevdii tarihinden itibaren mevkii meriyete g-irecek ve o andan itibaren bu devlet daha evvel tasdi - İmamelerinin tevdî muamelesini icra etmiş bulunan diğer devlete karşı taahhüde girmiş olacaktır. Tasdikan lilmakal sahibi salâhiyet murahaslar işbu Protokolü imzaladılar.

Cinevrede bir nusha olarak tanzim edilmiştir .

Yirmi yedi haziran bin dokuzyUz yirmi beş .

Türk - İsveç Ticaret ve Seyri Sefain
mukavelenamesi Kanunu

No : 1382

Kabul tarihi : 12/1/1929

Madde 1 — Türkiye ve İsveç Hükümetinin salâhiyettar murahasları beyninde Ankarada. 4 Şubat 1928 tarihinde akt ve imza edilmiş bulunan Ticaret ve Seyri Sefâin mukavelenamesi tasdik kılınmıştır .

Madde 2 — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — İşbu kanunun tatbiki ahkâmına İcra
Vekilleri Heyeti Memurdur. 22-1- 1929

Devletler arasında harbin millî siyasete âlet olarak istimalinden feragati mütezammın muahedeye Türkiye cumhuriyetinin iştiraki hakkında kanun

No : 1384

Kabul tarihi 19-1-1929

Madde 1 — Almanya. Amerika, Belçika. Fransa. İngiltere ve Dominyonları , İtalya, Japonya, Lehistan ve Çekoslovakya Hükümetleri arasında 27 ağustos 1928

tarihinde Pariste akt edilmiş olan ve harbin millî siyaset âleti olarak istimalinden feragati tazammum eden birçok taraflı muahedeye Türkiye Cumhuriyetinin , mezkûr muahedenin üçüncü maddesi mucibince ve Vaşington büyük Elçisi tarafından Amerika Hariciye nazaretine ita edilen beyannamaya tevfikân, iltihakı tasdik edilmiştir .

Madde 2 — işbu kamın neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — İşbu kanunun icrasına Hariciye Vekili memurdur .

28 / 1 / 1929

Kararlar

Mart - Mayıs ve Haziran - Ağustos 1928 aylarına
ait Divanı muhasebat raporları hakkına ittihaz
olunan mukarrerata dair

Karar No : 469

Mart-Mayıs 1928 ve Haziran - Ağustos 1928 aylarına ait Divanı muhasebat raporları hakkında Divan muhasebat encümenince ittihaz olunan mukarrerat , Heyeti umumiyenin 29/XI/1928 tarihli 19 uncu in'ikadının 1 inci celsesinde tasvip edilmiştir .

1 — Heyeti mahsusa kararile bir daha devlet hizmetinde kullanılmamalarına karar verilmiş olanların devlet memuriyetine nisbetleri olmasına nazaran bunlardan hakkı tekaüdü iktisap etmemiş olanlar hakkında memurin kanununun muvakkat birine maddei muaddelesi hükmüne tvfikan tekaüt maaşı tahsisi caiz olmaz. Divanca bu hususda ittihaz edilmiş olan karar bittetkik müttefikan muvafık görülmüştür .

2 — Memunrini mülkiyeden malülen tekaütleri icra edilenlere hini iekaütlerindeki maluliyet derecesine göre tekaüt maaşı tahsisi lâzım gelir. Tahsisi maaştan sonra maluliyetin tezayüt veya tenakusu halinde maaşatın da tezyit ve tenkisi cihetine gidimesi muvafık ve kabili tatbik görülmediğinden Divanca bu husueta ittihaz edilmiş olan karar encümence de bittetkik ekseriyetle muvafık görülmüştür .

3 — Ordu zabitan heyetine mahsus 29/5/1927 tarih ve 863 numaralı terfi kanununun 14 üncü maddesi mucibince raporla sabit hizmetlerde bulunmaları veya teptili hava almış olmaları hasebile tebeyyün eden malûliyetlerine binaen ve heyeti Sıhhiyyece gösterilen lüzum üzerine tekaütleri icra edilen zabitana malulin hakkındaki ahkâmı kanuniyeye tevfikan maaş tahsisi hakkındaki noktai nazar ve Divanı muhasebat kararı encümence de bittetkik müttefikan muvafık görülmüştür . Meclisi âlinin nazarı tasvibine arz olunur.

4 — Şurayi Devlet kanununa nazaran Deâvi dairesince ittihaz olunan kararların mahakimi saire hükümleri gibi kazaî mahiyeti haiz olmasından dolayı mamulünbih olması lâzım geldiğinden Deâvi dairesince ittihaz olunan karara istinaden Divanca yapılan muamele muvafık görülmüştür .

5 — Divanı muhasebatın tetkik edilen kararında memurini hariciyenin güzergahta bırakacakları aileleri için harcirah itası hakkındaki noktai nazarı encümence de muvafık görülmüş isede memurini mülkiye harcirah kararnamesindeki mahalli memuriyeti cedidesine nakl olunacak ailesi olanlara .. tâbirinden memurini dâhiliyeye memuriyeti cedideleri mahalline nakletmedikçe güzergâhta bırakacakları aileleri için harcirah verilemez manası çıkarılması maksat ve ruhu kanunla kabili telif görülemediğinden encümence buna iştirak edilmiştir . çünkü vazıi kanunu mahalli memuriyeti cede İmine naklolunacak ailesi olanlar tabirde kast ettiği mana memurini dahiliye harcirahları için haddi azamî mesafe memuriyeti cede mahalli olduğunu göstermek maksadına müstenit bulunduğu tabii olmakla beraber esasen güzârgâh haddi azamî mesafeden dun bulunduğu ve bu suretle verilecek aile harcirahları da daima mikaları azamiden noksan olacağına

nazaran memurini dâhiliyenin de her hangi bir sebeple mahalli memuriyeti cedidelerine nakl edemeyerek güzergâhta bırakmak ıztırarında kalacakları aileleri için haddi azamîyi tecavüz etmemek üzere harcirah itası evleviyetle kabule şayan ve vazîi kanunun maksadına daha ziyade uygun olduğuna encümence müttefikan karar verilmiştir. Keyfiyet meclisi âlinin nazarı tetkik ve tasvibine arz olunur .

6 — Pahalılık zammı verilen mahallerde bulunan kıtalar kadrolarında dahil iken ikmalî tahsil zammında veya diğer bir sebeple kıt'alarıyla alâkaları kesilerek pahalılık zammı verilmeyen mahalli ahara nakedilen ve maaşların gittikleri mahallerde mevcut kıt'a veya müessese kadrosundan alan zabitan pahalılık zammı itası lâzım gelmezse de pahalılık zammı verilen mahallendeki kıt'a ve müessese kadrolarından maaş alan ve fakat muvakkaten her hangi bir sebeple diğer bir mahalle gönderilmiş bulunanlara bu kabil zabitan aile harcirahı verilemeyeceği cihetle ailelerinin bulundukları mahalde bırakmış olacaklarından pahalılık zammı verilmesi Encümenimizce muvafık görülmüş olmağla keyfiyet heyeti umumiyenin tasvibine arz olunur .

7 — Remezanı şerifte kandil yakmak için istihdam olunanlara aylık itibarile ücret verilse bile bunların ameleden farkları olmamasına mebni ücretlerinin hayratı şerife müteferrikası tertibinden itasında bir mahzur görülmemiştir .

8 — Uhdesinde iki ve daha ziyade hizmet cennetmiş olan hademei evkafa deruhte eyledikleri hademei ait vezâifin mecmuu üzerinden tahsisatı fevkalâde tahakkuk ettirilmesi mevzuatı kanuniyeye muvafık olmakla divanın bu bapdaki kararına encümenimizce de müttefikan iştirak edilmiştir ,

1) Muayyen tarifeli vesaiti nakliye mevcut olan mahallenle memuriyeti muvakkate ile yapılan seyahatler de ıztırar karşısında muayyen tarifeli vesaiti nakliyeden gayrı ile vaki olan seyahatların kabulile ıztırar olmadıkça muayyen tarife haricindeki seyahatlar için muayyen tarifeden fazla ücret ita edilmemesi hakkındaki Divan noktai nazarı encümence bittetkık maksat ve ruhu kanuna muvafık olduğuna ekseriyetle karar verilmiştir .

10 — Emlaki milliye satış komisyonları muvazzaf âzasma Münakaşa Müzayede ve ihalât kanunu mucibince yalnız tahmin vezaifine müteallik ictimalardan ve gayrı muâzzaf âzasma da hem tahmin hem de satış vezaifine müteallik içtimalarından dolayı ücret itası icap edeceğine ve mezkûr ücretimin komisyonlar hakkı huzuru tertibinden değil Emvali gayri menkule satış bedelatının mahalli iradına göre bütçenin Emlakimilliye masarifi mütenevviasi tertibinden ve yahut kendi hesaplarından tesviye ve mahsubu lazım geleceğine nazaran Divanın bu husustaki kararına bittetkık encümence de müttefikan iştirak edilmiştir .

11 — Vakti hazarda alınacak bedeli nakdilerden Malsandıklarınca yüzde doksanın hâzineye irat kaydı ve mütebaki yüzde onunda idarei hususiyelere verilmek üzere emanet hesabına alınması muktazi olmasına göre mezkûr bedeli nakdinin esbabı kanuniyeye binaen reddi halinde idarei hususiye hissesinin de bil'ahare tahsil edilmek üzere hazine tarafından tediyesi için bir sebep ve zaruret mevcut olmadığı ve esbabının o kısım içinde idarei hususiyeler varidatından matlublarını istifa edebilecekleri cihetle Divanın bu husustaki kararına encümence de bittetkık iştirak edilmiştir .

12 — Amirlerin ve inzibat memuru olanların mesai saatleri haricinde ledeliktiza iş görmeleri memurun kanununun 51 inci maddesi hükmüne nazaran mecburi

olmasına göre memurini mumaileyhimin ifasile mükellef oldukları vezaifi asliyelerinden bir kısmını çalışma saatleri haricinde ifa etmelerinden dolayı kendilerine vesaiti nakliye ücreti itası caiz olamayacağından Divanın bu baptaki noktainazarı encümence bittetikik muvafıkı kanun olduğuna ekseriyetle karar verilmiştir .

13 — Maliye Vekâleti otomobilleri için şeker petrol ve benzin inhisar idaresinden alınmış olan benzinlerin irat ve masarifleri idarei mezkure namına tayin olunacak bir mutemet marifetile tedviri lâzım gelirken bu şekilde muamele yapılmıyarak inhisar idaresince celp ve depo edilmiş olan benzinler esmanının Ardiye ve nakliye gibi bazı masraflarının bil ahara temin edilebilmesi maksadile levazım müdüriyeti namına emanet hesabına alınması bütçeye masraf noktasından gayri caiz olduğu gibi bütçeye masraf kayt edilmiş olan bir paranın doğrudan doğruya varidata inkılap ettirilmiyerek bundan bir kısım masraf daha ihtiyar edilmesi emri murakabe ve usulü muhasebeyi umumiye kanununa da münafi görüldüğünden divanın bu baptaki noktai nazarı encümence bittetikik müttefikan muvafık görülmüştür.

14 — Emvali millie ve metruke satışlarına ait tekasit bakiyesinin defaten tediyesi halinde mahsubu umumi kanununun bazı mevadını muaddil 27/1/1926 tarih ve 726 numaralı kanunun dördüncü maddesinin fıkrayı ahiresi ve bunu müeyyit olan 10 / 2 / 1926 tarihli talimatnamenin 18 inci maddesi ahkâmına nazaran %6 üzerinden iskonto icrası lazım gelirse de işbu müsaadei kanuniyenin miadında te'diye edilmemesinden dolayı tahsili emval kanununa tevfikan tahsili lazım gelen taksitlere teşmil ve tatbikimi mesagi kanunî görülemediginden Divanın bu baptaki noktai nazarına encümence bittetikik müttefikan iştirâk edilmiştir .

15 — Rûsumat müdiriyeti Umumiyesi bütçesinde Defatir ve evrakı matbua tertibi mevcut olmasına ve bütçelerde mevzu tahsisatın sureti sarfını mübeyyin olan formülün 13 ncü sayfasında da kırtasiye tertibindeki izahat haricinde kalan her nevi, kıymetsiz evrak esmanı tabiye teclidiye bendiye ve nakliye masraflarının defatir ve evrakı matbua tertibinden tesviyesi muktezi olduğu sarahaten zikredilmiş bulunmasına göre İzmir rûsumat idaresince mülhakata sevk ettirilmiş olan Defatire ait nakliye ve bendiye masariflerinin dairesinin telakkisi veçhile müteferrikadan değil balada izah edildiği üzere defatir ve evrakı matbua tertibinden tesviyesi icap edeceğinden Divanın bu baptaki kararı encümence bittetkik müttefikân muvafık görülmüştür .

16 — Mülga Telgıraf ve posta Nezareti mesalih kalemi müdürlüğünden mütekait Petaci efendinin ademi müracaatına mebni kat olunan tekaüt maaşı hakkında Divanca ittihaz olunan karar mevzuatı kanuniyeye muvafık görülmüştür mumaileyhin 717 numaralı kanuna merbut listede ismi münderic olmaması tekaüt maaşının vaktile İstanbul emvalinden tahsis edilmesinden ve ademi müracaatıda kanunen şayani kabul bir mazeretten ileri gelmiş ise dairei aidesince tetkikat içrasiile Hükümetçe iadeten tahsisi için lâzım gelen muameleye tevessül edilmesi icap edeceği encümence mütalaa kılınmış olmakla Meclisi Alimin nazarı tetkik ve tasvibine arz olunur .

17 — İstanbul da zabıta memurları için imal ettirilmiş olan elinseler münakaşasına ait ilân at ücretinin dairesinin telakkisi veçhile melbusat. tahsisatından değil bütçe formülüne nazaran Müteferrika tertibinden tesviyesi icap edeceğin fen Divanın bu baptaki kararı encümence bittetkik müttefikân muvafık görülmüştür.

18 — Jandarma bütçesindeki nakliyat tertibinin mahalli sarfi formülde tayin edilmesinden naşi tertibi mezkûrden hakkı rükube malik zabitan hayvanatının nakliyesi için sarfiyat icrası kabil olmayacağı anlaşıldığından jandarma zabitanına ait hayvanat masarifi nakliyenin nizamnameyi mahsusu mucibince harcırahın mütemmimi ve bir cüzü mahiyetinde olmasına nazaran harcırah tertibinden tesviyesi ve hayvanları tarafı hükümetten iâşe olunan zabitan ve memurini saireden münhasıran hayvan ile seyahat edenler memurini daim ve muvakkate için yol masarifi verilmemesi ve ledelicap zati hayvandan istifade edememiş olanlara mezkûr yol masarifinin itası hakkındaki Divanın noktayı nazarı encümente de bittetik ekseriyetle muvafık görülmüştür .

19 — Jandarma dairesince mubayaa edilen kelepçelerin formülde sarahaten mezkûr olmamasına rağmen demir baş eşyadan madut olması lâzım gelse de bazı zamanlar jandarmanın silâhı kadar ehemmiyeti haiz olan kelepçenin dairesinin telakkisi veçhile teşhizatın addini de ledeliktiza maslahatın yürüdümesi noktasından encümen faydalı görmektedir .

20 — Jandarma seyyar alayı için mubayaa edilmiş olan ahit ve edevatı baytarıye esmanının bütçe formülündeki izahata nazaran müdavat tertibinden itası caiz olmayıp Demir baş eşya tahsisatından tesviyesi muktazi olduğundan bittetik Divan kararı ekseriyetle muvafık görülmüştür.

21 — Mevzuubahis meselede memurini mumaileyhimanın aynı günde azimet ve avdet kabil olan bir mahaldeki cürmü meşhut tahkikatına akşam yemeğinden sonra azimet ve geceyi geçirmeksizin avdet ve ertesi günde öğle yemeği zamanını geçirmeksizin sabahleyin azimet ve avdet eylemiş olmalarına ve bu kabil memurine verilecek yevmiye kavanin ve mukarreratı mevzua ahkâmına nazaran

seferin külfetine değil ihtiyar edilecek masrafa mukabil olmasına göre yemek zamanlarını geçirdikleri surette iki yemek zamanının her biri için bir sülüs yevmiyeye ve gece kaldıkları halde tam yevmiyeye istihkak kesp etmeleri lâzım geleceğinden Divanca ittihaz edilmiş olan karar bittetik ekseriyetle muvafık görülmüştür.

22 — Herhangi bir meselei cezaiyede şahit sıfat-ile Mahkemeye davet edilen memurini devletin nazarı kanununda şuhudı saireden farkları olmadığı cihetle bunlara verilecek masarifi seferi yenin harç tarife kanununa ve 2-6-927 tarihli ve 1115 numaralı kanunun birinci maddesi hükmüne tevfikân itası lâzım gelir. Memurini mumaileyhime sıfatı memuriyetleri gözetilerek mülkiye harcırah kararnamesindeki esasat dairesinde yevmiye hesap edilmesi mevzuatı kanuniyeye muvafık olmadığından Divanın bu baptaki nokta i nazarına bittetik encümence müttetikân iştirak edilmiştir.

23 — Harcırah kararnamesine tevfikân ita edilen yevmiyelerden yüzde kırk tenzilât icrası 2-8-336 tarihli kanun ahkâmından olmasına ve Meclisi Alice 3 - 12 - 339 tarihli ittihaz buyurulan kararı tefsiri de filen ita edilenlere şamil olmamak üzere ikamet yevmiyelerinin de aslına tabaan yüzde kırk tenzilâta tabi tutularak fıkrai tefsiriye ile yüzde kırk tenzilât icrası hakkındaki maddei kanuniye mefadi teyit edilmesine nazaran makabline şumulu olan mezkûr karar tarihinden evci kespi istihkak edilerek filen tediye olunmayan ve gerek muahharen tahakkuk ederek 10 - 4 - 340 tarih ve 475 numaralı kanunla tenzilâtın ilga tarihine kadar tesviye kılınmayan ikamet yevmiyelerinden tenzilât icrası lâzım geleceğinden Divanın bu hususdaki noktayı nazarına Encümence ekseriyetle iştirak edilmiştir.

24 — Memurin harcırahlarının mürur ve ubura müsait ve

takibi mutat olan yolların en kısası üzerinden hesap edilmesi kanunen muktazi olmasına göre bir guna lüzum ve mecburiyet olmadıkla takibi mutat kısa yolun gayri tarik ile yapılan seyahatlerin istilzam edeceği fazla masrafların Devlet hâzinesinden itası caiz olmayacağından Divanca ittihaz edilmiş, olan bu bapta ki karar Encümence müttefikan muvafık görülmüştür.

25 — Lise müdürlüğü idari bir vazife olmasına ve maaş kanununun onuncu maddesindeki istisnalara dahil bulunmamasına binaen mezkûr müdürlükle ticaret kursu idare müdürlüğünün tevhibi caiz olmayacağı hakkındaki Divan nokta i nazarına Encümence de müttefikan iştirak edilmiştir.

26 — Memurinin Hükümet hesabına Avrupada tahsilde bulunarak geçirecekleri müddetin hizmeti filiyeden addedileceği 14 - 2 - 340 tarihli ve 39 numaralı tefsiri kararı icabından bulunmuş ve ondan sonraki mevzuatı kanuniye ile de mezkûr kararın sarahaten hükmü ilga edilmemiş olduğundan bu gibi hususatta verilmemiş aidatı tekaüdiye varsa aranılmak şartıyla, mezkûr kararı tefsiri dairesinde muamele ifası muvafık görülmüştür.

27 — Müzayede, Nünakasa ve ihâlât kanuniyle talip zuhur etmemesinden dolayı pazarlıkla icrası tecviz edilen mubayaanın münakaşadaki evsaf ve şeraiti muayyene dairesinde bir ay zarfında icrası şayani kabul isede mezkur müddetin mürurundan sonra evelce yapılmış olan münakaşaya istinadan pazarlıkla mubayaanın temadi ettirilmesi caiz olamayacağından Divanın muvafık kanun görülen noktai nazarına Encümence müttefikan iştirak edilmiştir.

28 — harcırah kararnamesinin Dokuzuncu maddesinin fikrai ahiresi hükümü nihayet bir günde ikmal edile bilmesi mümkün olan seyahatlara maksur olmasına naza-

ran merkezi memuriyetinden infikakle aynı günde ikmalî vazife, edememesinden ııaşı avdeti kabil olmayan ve ertesi gün dahi ifayî vazife ettikten sonra avdet eden bir memura tam olarak iki günlük seyahat yevmiyesi tahakkuk ettirilmesi icap edeceği cihetle Divanın muvafıkı kanun görülen nokta i nazarına Encümence de müttefikan iştirak edilmiştir.

29 — Kadrolarda muharrer maaşlar haddi azanı olup tamamının o mahalde ifayî vazife eden zate verilmesi için bir mecburiyeti kanuniye olmadığından, kadro maaşı fazla olsa bile, bir memurun ne miktar maaşla tayin edilmişse onu alması lâzım geldiği gibi bu kabil esaleten tayin edildikleri vazifeyi ifa eden memurlara başka bir memuriyete vekâlet etmedikçe vekâlet maaşı itasında imkânı kanunî olmadığından Divanca ittihaz olunan karar musip görülmüştür.

30 — Taahhüdünü ifa edemiyen bir yol müteahhidi hakkında kanunen tatbiki lâzım gelen muamele muayyen olmasına göre bu gibi müteahhitlerin noksan kalan işlerinin hükümetçe emaneten inşası esnasında istihdam olunan amele ücuratı ile taş nakliye masarifinin bilâ tehir tesviyesi ve bu yüzden açık kalmış mutemet hesabı varsa onun da kapatılması icap ederdi, Mezkûr masarif ve hesabatın hükümetle müteahhit arasında tahaddüs ederek hükmen halli iktizâ eden hususat neticesine talikan Divanca vizesinden imtina edilmesi encümenimizce muvafık görülmendiğinden mezkûr paraların esbabı istihkaka tediyesi ile müteahhit hakkında da takibatı kanuniye icrasının muvafakatine müttefikan karar verilmiştir .

31 — Devairi resmîyeye ait tamirat ve inşaat pilâvlarının tanzim ve tasdiki Nafia ve belediye mühendislerine ait vezaifi esasiye cümlesinden olduğu ebniyeyi milliye ve vakfiye inşaat ve tamiratına ait nizamnamede

tasrih edilmesine nazaran Erzurum merkezinde inşa edilecek karakolhaneye ait olup Nafia Fen memuru tarafından tanzim edilen kiroki için ücret itası caiz olmayacağından divanın bu baptaki noktai nazarına encümençe müttetik an iştirak edilmiştir.

32 — Mevzubahis meseledeki ita emrinin iptal edilerek dairei aidesince tertibi mahsusundan yeniden ita emri tanzim edildiği anlaşıldığından bu bapta bir karar ittihazına mahal görülmemiştir.

33 — Müdafaayı Milliye tali niye ve furunlar idaresi için mübayaı edilen kürek ve saire gibi malzeme mevadı işşeden madut olmadığı cihetle bedellerinin tayinat tertibinden değil 1328 bütçe formülüne nazaran teçhizat tertibinden tesviyesi lâzım geleceğinden Divanın bu baptaki kararı Encümençe muvafık görülmüştür .

34 — Harcırâh kararnamesindeki esasat dairesinde Nafia vekâletince yeniden tanzim edilecek olan mesafe haritasının ikmal ve tevziine kadar harcırâh tahakkukatına kemafissabık Nafia heyeti fenniyelerile Erkânı harbiye dairelerinden vaki olacak istifsara alınacak cevaplardı esas ittihaz edilmesi hakkındaki Divan noktai nazarına Encümençe iştirak edilmiştir .

35 — Şeraiti mukaveleye muvafık surette mal teslim etmeyim müteahhitler hesabımı ledelicap hükümetçe yapılacak mübayaatta ahkâmı mukavelenin nazarı dikkatten kaçırılmaması icap ederdi . bu noktaya ademi riayet sebebile ve taahhüt fiatından fazlasile yapılan mübayaattan husule gelen farkın müteahhide tahmiline mesağı kanunî görülmüştüğünden farkı mezkûrun divanın noktai nazarı veçhile müssebbiplerinden tazmini için ta - ki batı kanuniye icrası muvafık görülmüştür .

36 — Devairi resmiye beyninde akt ve teati kılman mukavele nameler kanunen Damga resminden ve hazine

pulundan müstesna olmasına göre bu bapta Divanca ittihaz edilen karar Encümencede muvafık görülmüştür .

37 - Memurine harcirah avansı olarak hâzinece verilecek meblağın sahibi istihkak tarafından bizzat imza mukabilinde alınması veyahut vekâletname ile tayin edeceği vekile verilmesi ve miadi kanuniyesinde muamelei mahsubiyesinin icra edilmesi lâzım gelirdi . Mevzubahs meselede baytar binbaşısı Ahsen bey namına maaş mutemidi tarafından alınan harcirah avansında balâda zikr olunan noktalara riayet edilmediği anlaşılmamasına ve mezkur avansın sahibi istihkaka gönderildiğine veya tayin ettiği vekiline tediye edildiğine dair de bir gûna evrakı müsbite ibraz edilmediği beyan olunmasına nazaran sahibi istihkakın mahalli ikameti teayyün ettirilerek mahsup evrakının celbi mümkün olmadığı takdirde takibatı kanuniyeye tevessül edilerek avansın istirdadı Encümence kararlaştırılmıştır .

38 — Memurini mülkiyenin merkezi memuriyetlerine nakledil mey ere her hanki bir sebeple güzergâhta bırakacakları aile harcirahları hakkındaki Encümenimizin noktayı nazari işbu raporda daha evel müzakere edilen bir mes'ele münasebetile arz ve izah edilmiş olduğundan burada tekrarına mahal görülmemiştir .

39 — Milli Müdafa vekâletinin 340 bütçesinin 296 inci faslındaki talisi satın efrat ve talebeyi askeriye melbusatı ile onlara müteferri mevada münhasır olduğu vekâleti müşarünileyeh ile bilmuhabere Divan heyeti umumiyesince takarrür ettirildiği beyan edilmesine nazaran Kolordu otomobil tamir masarifinin mezkûr bütçenin 297 inci faslına mevzu tahsisattan tesviyesi hakkındaki. Divan kararı Encümence muvafık görülmüştür .

40 — Maarif vergisi kanununda maaşattan yüzde birinin tevkif edileceği muharrer isede efradı askeriye

verilen cüz'i meblağ esasen maaş mahiyetinde olmayıp bazı mübrem ihtiyaçlarım temin için harçlık..mahiyetinde bulunduğu cihetle bunlardan maarif vergisi kat'i icap etmeyeceğine Encümentence müttetfikan karar verilmiştir ,

41 — Kıtaların halü hareket ve seferberide bulundukları müddetçe Zabitan ve mensubini askeriye'nin ailelerini nezdine celp etmemeleri ol baptaki mukarrarat ahkâmından olmasına ve seferberliğin Teşrinevvel 339 gayesinde ilga edilmesine nazaran tarihi mezkûrdan evel ailelerini harekâtta bulundukları mahalle kumandanlık emri hilâfına celbeden Zabitan ve mensubini askeriye'ye aile harcirahi itası muvafık olmayacağından divanın bu baptaki kararı Encümentence de musip görülmüştür .

42 — Vekilin muamelat! müvekkilin verdiği mezuniyet ve selâhiyet hududu dahilinde olmak şartile , müvekkile muzaf olduğundan ve vekilin vefatile vekâlet sakıt olacağından vekilin müvekkili namına iktisap ettiği hakların müvekkile rucu etmesi tabîdîr . Ancak vekilin sıfatı salâhiyeti haiz ve yaptığı işleri müvekkile izafeten yap - tığı tahakkuk etmediği takdirde iktisap olunan hakkın müktesibine aidiyeti lâzım geldiğinden Divanca bu hususta ittihaz olunan karar muvafık görülmüştür .

11

43 — 931 senei mâliyesi hitamına kadar vukubulecek tetkik , keşf , tecrübe ve muayene masrafinın faslı malîsustan tesviyesi lâzım geleceği kanunu mahsus ahkâmından olmasına nazaran Tayyare bombalarının tecrübe ve muayenesi için İstanbul'a gönderilmiş olan heyet harcirahınında faslı mezkûrdan tesviyesi icap edeceğinden Divan kararı Encümentence de muvafık görülmüştür .

44 — Mühasebei umumiye kanımı.uda avanslar hangi ış için verilmiş ise yalnız o işte ve amiri itanın tahrirî mezuniyetile sarf ve istimal olunacağı gösterilmesine nazaran manevra için verilmiş avansın manavrenın hita-

mından sonra otomobil benzini mubayaasında istimal olunması muvafık olmayacağından Divan kararı encümente de muvafık görülmüştür .

45 — İhtiyacı askeriye için vaktile teahhüde rapt edilmiş olan pirincin teâhhüt müddet ve miktarı hitam bulmadığı bir günde efrada verilecek Pirincin mütaahhidinden celp , muayene ve tevziati zamana mutevakkif olacağından bahsile müteahhidinin gayriden ve beher kiloda bedeli teahhütten on yedi kuruş fazlasıyla mubayaat yapılması mevzuatı kanuniye ile kabili telif görülmediğinden bu bapta hazine hesabına bir güna zarar kabulü caiz olmaz. Yalnız pirinç bayii mubayaatta bulunan ve sıfatı resmîyeyi haiz olan memurların bu hususata mezuniyeti ve salâhiyetleri derecesidi tetkik ve tayin etmek mevki ve mecburiyetinde bulunmadığı cihetle bu yüzden istihkakının tehiri'tesviyesi doğru olmayacağından vize muamelesinin icrasına ve farkı fiatın da müsebbiplerinden tahsili zımında Mahkemeye müracaat lazım geleceğine Encümente müttetik an karar verilmiştir, Ancak bu gibi mukaveleye müstenit olan mübayaatta müteahhitler ifayı taahhüt etmediği taktirde mukavelenamenin fesinden muhaddem bütün ihtiyacın hariçten pazarlıkla mübayaası değin olmayıp nihayet üç beş günlük bir ihtiyaç için pazarlıkla mübayaatta bulunulması zati maslahat itibarile daha musip olacağı Encümenin cümlei mukarraratından bulunmuştur.

46 — 336 senesinde ihtiyacı askeriye için Karamürsel mensucat şirketi fabrikasından mubayaa edilmiş olan kumaş bedeli 14 778 lira 40 kürnşun tediye müddeti munkazi olmasından dolayı seneyi mezkuru bakıyyeyi tahsisatından tesviye edilmemesi üzerine şirketi mezkûre tahrafından mahkemeye ikame olunan dava neticesinde meblağı mezkurun mafaiz tahsilire hüküm sadır olduğu ve dava tarihi olan 13-1 341 tarihinden kumaş bedelinin

tahsiline kadar güzeşte yürüdülnesinin mahkeme ilâmında muharrer bulunduğu anlaşılnasına nazaran mevzubahis kumaş bedelinin muhasebeyi umumiye kanununun fî9 uncu maddesi mucibince Maliye Vekâleti bütçesinin masarifi gayri melhuza tertibinden tesviyesi icap edeceği gibi deyni aslinin mütemmimi mahiyetinde bulunan faizin de tertibi mezhureden te'diyesi lâzım geleceğinden Divan kararı Encümente ile muvafık görülmüştür .

47 — Ayrı ayrı bayilerde bulunması lâzımı gelen eşyanın bir bayiden alınmışçasına bir faturaya ithali caiz olmayacağı gibi ufak mikyasta olsa bile mubayaa edilecek malzeme ve eşyayı muhtelif bedellerinin bütçede ait oldukları tertipten tesviyesi muktazi olduğundan ihtiyacatı muhtelif için icap ettikçe avans alınarak ve bütçe formülündeki meşruhata riayet edilerek bu gibi şekle ait muamelattan dolayı işlerin teahhure uğradılmaması için lâzım gelenlerin nazarı dikkatlerinin celbi zımında hükümete tebligat icrasına karar verilmiştir.

48 — Mahkeme hükmüne müsteniden ita edilmekte olan mebaliğa ait faizlerin masrafına taallük ettiği tertipten tesviyesi baklandaki nokta i nazar encümencede musip görülmüş isede mevzubahis mes'eledaki faiz kolordu zahire müteahhidinin istihkakından bidayetin tevkif ve irat kaydedilmişken muahharan hazine aleyhine açılan dava neticesinde ma faiz iadesine hüküm verilmesi üzerine müteahhide reddedilen 1532 liraya ait, olduğ u anlaşılnasına ve mahiyeti deyne nazaran mezkûr faizin dairesinin mütalaası veçhile yem bedeli tertibinde tesviyesi caiz olmayacağı gibi reddiyat tertibine taallük ettirilmesine kanunen mesağ görölmediğine binaen bütçede müayyen tertibi mahsusı olmayan işbu faizin muhasebeyi umumiye kanununun 38 ve 39 uncu maddeleri ahkâmı mucibince Maliye Vekâleti bütçesinin masarifi gayrı

melhuza tertibinden tesviyesi icap edileceğinden bu baptaki Divan kararı Encümence de muvafık görülmüştür.

49 — Esliha tamirhanesi için mubayaa ve müteferrika tertibinden icrayı mahsubu talep edilen şişeler esmamin bütçe formülüne nazaran tenvir ve teshin tertiplerinden tesviyesi muktazi olduğundan Divan kararı encümence muvafık görülmüştür.

50 — İdareten görülecek lüzum ve zaruret üzerine mukaveleye müstenit ve bedeli peşin verilmek mukarrer olan taahhüdatta tediyatın muhasebei umumiye kanun izahnamesinin 83 üncü madesinin 6 ıncı fıkrası mucibince havale dahilinde bilâ istisna avans olarak itası icap edeceğinden Divanın mevzuatı kanuniyeye muvafık görülen noktai nazarına Encümence de iştirak edilmiştir .

51 — Muhtacı tedavi memurinin tedavi ve yol masraflarının Devlet tarafından tesviyesi memurin kanununun 84 üncü maddesi ahkâmından isede bu gibi memurlara yol harçlığı namile para verilmesine ve esnayı iahta masarifi şahsiyelerini teşkil eden mekûlât ve meşrubat ve sair masarifinde Devlet hâzinesinden itasına mesağı kanunî görölmediğinden Divan kararı Encümence de muvafık görülmüştür.

52 — Bütçeye tahsisat vaz olunmadıkça memurinin mesken kiralarının hâzineyi devletten itası kabil olmayacağından Divan kararı encümence de muvafık görülmüştür .

53 — Sevahil Sıhhiye müdiriyeti umumiyesince kadroda mevcut memuriyetlerden bitine Vekâleten tayin edildiği anlaşılan Sıtkı beye müdiriyeti mezkûreye ait mülhak bütçe kanununun dördüncü maddesine tevfikan memurin ve müstahtemini muvakkate tertibinden ücret itası caiz olmayıp maaş kanunu mucibince mumailyhe vekâlet maaşı itası lâzım geleceğinden Divan kararı Encümence de musip görülmüştür.

54 — Kadastro müdiriyeti umumiyesince mubayaa edildiği beyan olunan elektirik sobalarile avizeli lambanın bütçe formülüne nazaran tenvir ve teshin tertibinden tesviyesi caiz olmayıp mefruşat tertibinden itası lazım geleceğinden Divan kararı Encümente de muvafık görülmüştür .

55 — Adana hükümet konağı avlusunda inşa edildiği anlaşılan hâlâların hayrat idadimi ithali caizdir . Yalnız masarîfin muhasebei umumiye kanunu ahkâmına tevfikân sarfıyatı hakikiye evrakına istinat ettirilmesi icap edeceğinden Divan kararı Encümente de muvafık görülmüştür.

56 — Vekil memurların da asil memurlar da aranılması lâzımgelen bütün şeraiti haiz olmaları lâzım geleceğinden Divan kararı Encümente de muvafık görülmüştür .

57 — Maaşatı zatiye evrakının Divanı muhasebatçe tetkik ve tescili muhasebei umumiye kanununun altmışıncı madesi mucibince vaki olacak sarfıyatın taahhüt safhasında iken murakabesini teinin maksadına matof olup şehremaneti eri ve ziraat bankası gibi esasen bütçelerinin tasdik ve mürakabesi kanunu mahsusları mucibince teşekkül eden meclis ve cemiyetlere tevdi , buyrulan deva İrce tahsis ve tediye kılınacak maaşatı zatiye tahsis evrakının Divanı muhasebatçe tetkik ve tescili icap etmeyeceği hakkında Divanı muhasebatça ittihaz olunan karar encümenimizce de musip görülmüştür .

58 — Tahvil edildiği memuriyet mahalline azimet etmek için mahallinde kâfi miktarda haremdi tasisatının bulunmamasından dolayı tediye emrine intizar etmesi tahriren tebliğ olunan memurunin on beş günden fazla teahhur eden tevakkuflarında maaş kanununun beşinci maddesi ahkâmının tatbiki encümenimize de muvafık görülmüştür . Ancak harcîrah tahsisatının vekâletler memurin müdürîyetince nazarı dikkate almadıktan sonra tahvillerin

tebliği encümenin temenniyatı cümlesinden bulunmuştur.

59 — Alâtı musikinin her birinin cinsleri ve ekseriya Fabrikaları ayarı olup müteferrik suretle mubayaası zarurî bulunduğundan bedellerinin münakaşaya tabi olup olmadığını tayin için mecmuunun bir kül halinde nazarı dikkate alınmasına mahal görülmemiştir .

60 — Mülki ve tekaüt kanununun üçüncü maddesi mucibince memurini mülkiyenin tekaütlikleri maluliyet ve tasfiye gibi bazı ahval müstesna olmak üzere kendi arzularına mütevakkıf olmasına binaen memurin kanununun ahkâmı mâliyesinin mevkii tatbika vazedildiği 1.6-927 tarihinden sonra tekaüdünü talep edeceklerle kanunen tekaüdü meceburiye sevk edileceklerin ve tarihi mezkûrdan sonra vefat edenlerin müstahakkı maaş eytam ve ora mi linin memurin kanununun tekaüde ait ahkâmından müstefit olmaları ruhu kanuna muvafık görülmüştür.

61 — 928 senesi muvazeneyi umumiye kanununun on besinci maddesinde Polis, Posta Telgraf ve Telefon memurlarına verilecek zamaimin bir gûna tevkıfata tabi olmadığı mutlak olarak muharrer bulunmasına ve kazanç maarif vergilerde kûsuratı munzamına kanunlarının tarihi de daha mukaddem olmasına binaen salüfizzikir kanundaki (bir gûna tevkıfat) tabirinin yalnız aidatı tekaüdiyeye hasrı hakkındaki noktai nazar maksat ve ruhu kanunla kabili telif görölmediğinden mezkûr zammı mahsustan mevzuu halis vergilerin kakı icap etmeyeceğine encümence müttefikan karar verilmiştir.

62 — Avrupada bulunan ve maaş ile diğer bil'umum muhassasatları banka vasıtasile irsal olunan talebe ve memurinin verdikleri senedatın bankalarca berayı mahsup dairelerine tevdiî resmi bir muamele mahiyetinde bulunmasna binaen muhassasatı mezkûrenin Damga resmi kanu-

nunun muafiyet faslının beşinci numarası ahkâmı mucibince Damga resmine tabi olmaması lâzım gelir .

63 — Harcirah kararnamesinin harciraha müstehak aile efradını tadat eden 13 üncü maddesinde evlât sinni mükellefiyet tahdidine tabi tutulmamış ise de memur tarafından iâşe edilmek kaydile takyit edilmiştir. Bu maksadı kanuniyi te'yiden kabul buyurulan 20 / 12 / 928 tarihli kanunda da müstehakkı harcirah aile meyanında beş yüz kuruşa kadar maaşı olan eytama harcirah verilmemesi muharrer bulunduğundan bu maaşın maatahsısat tutarı derecesinde ücret alan efradı aileye harcirah verilmemesi encümenimizce de musip görülmüştür .

64 — Muhasebei umumiye kanununun 16 ıncı maddesi mucibince hizmet ifa ye deyin tahakkuk ettikten sonra karşılığının bütçeye masraf kaydı lâzım geldiği cihetle malûlinin terfihi hakkındaki 551 numaralı kanunun birinci maddesi mucibince verilecek arazinin tayin ve tefviz muamelesinin icrasından evel bedelinin bütçeye mahsubu muvafık görülememiştir .

65 — Harciralı kararnamesinin sekizinci maddesi mucibince alınan emir üzerine yola devanı edilmemek gibi esbabı ııücbireye müstenit tevakkuflar için yevmiye itası lâzım gelmekte ise de yedinci maddesinde yevmiyenin dördüncü maddede beyan olunanlara verileceği muharrer olduğundan tayin olunduğu memuriyet mahalline muvaseletinden evel memuriyetinin lağvi dolayısıle emre intizar etmesi tebliğ olunan memurinin lağv tarihinden sonraya ait yevmiyelerinin itası harcirah kararnamesile kabili telif görülmemiştir ,

66 — Maaş kanununun birinci maddesi mucibince yeniden bir memuriyete tayin olunanlar işe mübaşeretlerini takıp eben ay iptidasından itibaren maaşa müstahak olacaklarından ve her hangi bir suretle memuriyetten

ay çıkanlardan tekrar bir memuriyete tayin olunanların açıktan tayin edilmiş ad ve telakki olunması tabiî bulunmasından müstafi memurinden tekrar bir memuriyete tayin edileceklerin birinci maddeye göre maaş almaları tenim ettirilmiştir .

67 — Jandarma efradına ait olup hizmete müteheyyi hareket bulunduğu bir sırada kuduz kelp tarafından ısırılmasından dolayı itlaf ettirilen hayvana ait tazminatın bu bapta kanun mucibince takdir olunan miktar üzerinden itası lâzım geleceği ruhu kanuna muvafık görülmüştür.

68 — Harcirah kararnamesinin 36 ıncı maddei muaddelesinin birinci bendi mucibince Müdafaaı milliye ve bahriye vekâletlerince mesalihi mühimmenin tahkik ve teftişi için gönderilecekler 28 / 3 / 1927 tarih ve 999 numaralı kanun mucibince müfettişler misilli harcirah itası tabiî bulunmuş ise de bunun Jandarmaya teşmiline imkânı kanunî görülmemiştir .

69 — Mor hangi bir masrafın devlet namına deyni olarak tahakkuk etmesi ya hizmetin ifasına ve yahut malin tesliminin icrasına vabeste olmasına ve vuku bulan mubayaatta teslim hangi tarihte vuku bulmuşsa o tarihte cereyan eden bütçeye mal edilmesinde muktazi görölmesine mebni Divani muhasebatın bu husustaki noktai nazarına iştirak edilmiştir .

70 — Memuriyeti muvakkatelerde aile harcirahı verilmemekte olduğu gibi gittiği mahalle muvasalatı tevsik olunmayan aileye de harcirah itası gayri mümkün görülmüştür .

71 — Müdafaaı milliye bütçesine ait formüldeki sarahata göre dahil ve hariçte daima bir vazifeye tayin edilenlere dahilde muvakkat bir memuriyetle bir tarafa gönderileni erki harcirah kanun ve kararnamelerine göre tahakkuk edecek zatî ve aile harcirahlarının harcirah

tertibinden mahsubu lâzım gelmesine binaen muvakkat bir vazife ile memaliki ecnebiyeye gönderileceklerin harcırahlarının Avrupa harcırahı tertibinden Yerilmesi muktazi ve kuryeliğin de muvakkat bir vazifeden ibaret olduğu tabii bulunduğu cihetle bu kabil harcırahların Avrupa harcırahı tertibinden itası lüzumuna dair Divanca müttahaz karar musip görülmüştür .

72 — Maaş kanununun 26 ıncı maddesinde yeniden bir rütbeyi askeriyei ihraz edenler veya terfi eyleyenler tayin veya terfii amir olan kararı âli metninde muharrer tarihi takip eden ay iptidasından itibaren maaş veya gibi terfileride zabitan misilli 30 Ağustos tarihinde âli karara iktiran eylemekte olması itibarile maddei mezkure hükmünün alelumum zabitan zamma müstahak olurlar diye muharrer olup burada « rütbei askeriye » tabiri mutlak olarak zikredilmesine ve memurin ve mensubini askeriye ise rütbe esbabından bulundukları ve mensubini askeriye hakkında tatbik olunması muktazi ve maksadı kanuna muvafık görülmüştür .

73 — Evrakı müşhile cetvelinde (Eshabi istihkakın kabzı mutazamın imza veya mühürlü senet veya faturasının) tediye evrakı olduğu mezkûr olmasına binaen memaliki ecnebiye de beynelmilel ticarete cari usul üzere tanzim olunan ve kabzı ifade eden işareti havi bulunan ve sari fi tarafından musaddak olan faturaların tediye evrakı olarak kabulü münasip görülmüştür .

Sahte çek keşide edenlerin tecziyesi için ticaret kanunun 610 uncu maddesine bir fıkra ilâvesine lüzum olmadığı hakkında

Karar No : 471

Karşılığı olmadığı halde çek keşide edenlere ceza tertibine dair Ticaret kanununun 610 uncu maddesine bir fıkra ilâvesi teklif olunmuş isede :

Türk Ceza kanununun 503 üncü maddesinde dolandırıcılık hakkındaki şerait ve anasırı cürmiye karşılıksız Çek keşide edenlerin hareketine tamamen tetabuk etmekte buluncundan bu suretle karşılığı olmadan Çek keşide edenlerin cezaî bir tehdidi kanuniden varestede kalabilmelerine imkân olmadığı ve böylece muhatabın yedinde Çek muhteviyatını ödeyecek karşılık Parası ve ya sair akti olmayanların sania, hile suiniyet, lâkaydi ile Çek keşide ettikleri takdirde hamili izrar suretile bir dolandırıcılık cürmünü mürtekip olacakları aşikâr ve bilhassa ceza kanununun umumî hükmünün tatbiki halinde bazan hesabının kat'î neticesini bilmeyerek zuhulen Çek keşide edenlerin hareketinde yine ahkâmı cezaiyede aranılan kasılı cürminin fıkdanı hasebile cürüm telakki olunmamasını da tahtı teminde bulundurduğundan Ticaret kanununun mezkûr 610 uncu maddesine bir fıkra ilâvesine mahal olmadığı , hey'eti umumiyenin 7- 1 - 1929 tarihli 22 inci in'ikadının 1 inci celsesinde takarrür etmiştir .7-1- 1928

Kazanç vergisi kanununun 28 inci maddesinin tefsirine
mahal olmadığı hakkında

Karar No : 474

Kazanç vergisi kanununun 28 inci maddesinin tefsiri talep edilmiş
isede :

Kazanç vergisi kanununun 30 uncu ve 01 inci maddeleri esas olarak bir sene evvelki verginin matrah ittihaz edileceğini kabul eylemiş olduğundan 1925 senesinde vergisini vermiş olanların 1920 senesinde 1925 senesi kazancı üzerinden ve fakat 1926 senesi için vergi vermeleri ve terki sanat ettikleri seneden sonraki seneye ait verginin kendilerinden araştırılması tabiidir .

Ancak 192Ö senesinden sonra sanat ve ticarete haşlamış olanlar hakkında geçmiş ticaret seneleri itibar edileceğine göre bir sene sonra vergi alınmağa başlanacağından bunlardan sanat ve ticareti terk ettikleri seneye ait verginin o seneyi takip eden sene zarfında kendilerinden tahsili zaruret kesp edeceğinden mezkûr kazanç vergisi kanununun 28 inci maddesinin tefsirini mucip bir hal görölmemiş olduğuna Heyeti umumiyenin 24/ 1 / 1929 tarihli 29 uncu in'ikadının 1 inci celsesinde karar verilmiştir . 2-1-/ 1 / 1929

Ciheti askeriyede kadroya tabi ve maaşlı hizmetlerde ücretle istihdam olunan mütekaitlelerin tekaüt maaşlarının kat'ı icap edip etmeyeceğinin tefsirine mahal olmadığı hakkında.

Karar No : 475

11 Ağustos 182Ö tarihli mülkiye tekaüt kanununun onuncu maddesinde (Devletçe görülecek lüzum üzerine muvafakatlerde hizmeti devlete alınacak olanların tekaüt maaşlarının kat ve infisallerinde iadet-en tahsis olunacağı ve müddeti ahirei istihdamiyeleri dolayisiyle maaşı muhassasatlırına bir şey zam olunmayacağı) ve askerî tekaüt ve istifa kanununun 82 inci maddesinde de (mütekaidinden iken vakti sefer ve hizada ciheti askeriyede bir hizmet kabul edilmiş olanlara rütbeleri muhassasatı verilmek üzere tekaüt maaş'arının muvakkaten kat edidileceği t muharrer bulunmakta ve bu maddeler ahkâmının mülga Şurayı Devletin el yem mamulünbih 1 mart 1881 tarihli kararına göre , kadroya dahil ve iadeti tekaüdiveye tabi hizmetlere tatbiki lâzım gelmektedir.

Bu hükümden ancak 2 haziran 1926 tarih ve 900 No : lı kanun mucibince muallimlik eden alalamam mütekaitle ile mütekait tabip , eczacı, baytar , mühendis, kondöktörlerden hükümet idarei hususiye ve belediye tababet, eczacılık ve mühendislik ve kondüktörlüklerinde balunanlar istisna olunmuştur .

Kezalik müstahdemin ve masraf tertiplerinden ücret alan ve ecir mahiyetinde bulunan mütekaitle marüzzikir ahkâm haricinde olup bu vaziyette bulunmaları tekaüt maaşlarının kat'ını icap ettiremez .

Ancak kadroya tabi ve maaşlı olmakla beraber bazı muvakkat zaruretlere binaen seneleri bütçelerindeki meşruhat dairesinde maaş ve tahsisatı fevkalâdeleri mecmuu ücret olarak verilmek tecviz edilen hizmetlerde istihdam edilecek mütekaitle mevzuatı hazıraya göre tekaüt maaşlarının kat ı zaruri olduğu ve istifa kanununun 32- inci maddesi sarahatına ve bu bapta esasen bir tefsir mevcut olmasına binaen yeniden tefsire mahal görülmediği Heyeti umumiyenin 26 / 1 / 1929 tarihli 30 uncu in'ikadının 1 inci celsesinde takarrür etmiştir .

26 / 1 / 1929

36 / Tefsir

Askerî tekaüt kanununun 40 47 inci maddelerinin

tefsiri

inhilâl eden maaşat hakkında

Tefsir No 140

tefsir fıkrası

(47 inci maddenin son fıkrasında \ azılı aile maaşından maksat inhilâl eden maaştan hayatta olanlara münakale suretile tahsis olunacak miktardır)

7- 1 – 1929

Tamimler

İdarei Umumiye

Hülasa

Maarif vekâletinin vekâleten
Başvekil. H . z tarafından ifa
edileceğine dair

No 62

Merhum Necati beyden inhilâl eden maarif vekâletine asil bir zat tayin olununcaya kadar mezkûr vekâlet işlevinin başvekil hazretleri tarafından vekâleten idaresinin Reisicumhur 'hazretlerinin yüksek tasviplerinine iktiranı eylediği Başvekâleti celileden işar buyrulmakla tamimen tebliğ olunur efendim.

3.1. 929

Hülasa

Uyuşturucu maddeler hakkındaki
kanun suretinin leffile

No 64

Uyuşturucu maddeler hakkında olup T . B . M . M . heye'ti umumiyesince kabul ve tastik ve Başvekâleti celileden tebliğ buyurulan 1369 No li kanunun tasdikli suretinden - - adet leffen gönderildi .

5 . 1 . 929

[Kanun mecmuanın 9 numaralı nushasındadır]

Hülasa
Sıhhiye vekâletinin
ismi hakkında
No 68

Sıhhiyeye muaveneti içtimaiye vekâletinin ismi T . B .
M . Meclisince, sıhhat ve İçtimâî muavenet vekâleti suretinde kabul
buyurulmuş ve bu suretle tasdik âliye iktiranı etmiş olduğu tamimen
tebliğ olunur efendim

5 – 1 - 929

Hülâsa :
Barsaklar hakkındaki
1359 No lı kanun
suretinin leffile.
No 70

Tathir ve tasnif edildikten sonra teransit edilmek üzere hariçten
Türkiyeye ithali istenilecek karsakların kabulü muvakkat suretile
memlekete ithaline dair olup T . B . M . M . Hey’eti umumiyesince kabul
ve tasdik ve Baş vekâleti celileden tebliğ buyurulan 1359 No lı musattak
kanun sureti leffen gönderildi efendim .

5/1 1929

Suret

Tathir ve tasnif edildikten sonra transit edilmek üzere hariçten
Türkiyeye ithali istenilecek karsakların kabulü muvakkat suretile
memlekete ithaline dair kanun

Nesri tarihi 13 / 12 / 1929

No: 1359

K . tarihi 29 / 11 / 1928

Birinci madde Tathirat ve sair ameliyatı yapıldıktan sonra tranşit suretile
ecnebi memleketlere sevk edilecek

Karsaklar, teminata raptten kabulü muvakkat usulile resmi alınmayarak ithal edilir ve tekrar ihraç olunduğunda alman teminat geri verilir .

İkinci madde — Bu kanun ahkâmı , daha evel teminata raptten kabulü muvakkat muamelesi görmüş olan barsaklarada şamildir .

Üçüncü madde — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

Dördüncü madde — Bu kanım ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur .
5/12/1928

Hülasa
1360 No lı kanun
suretinin leffile
No 98

Türk ocakları merkez heyetince akt edilecek istikraza Maliye vekilinin kefaleti mezuniyetine dair olan 1 . Mayıs 1928 tarih ve 1238 No lı kanuna müzeyyel olup T . B . M . M . heyeti umumiyesince kabul ve başvekâleti celileden tebliğ buyrulan 1360 No lı kanunun musattak sureti leffen gönderildi efendim .
7.1. 929

Suret

Türk ocakları merkez heyetince akt edilecek istikraza Maliye vekilinin kefaleti mezuniyetine dair olan 1 Mayıs 1928 tarih ve 1238 numaralı kanuna müzeyyel kanun Neşi tarih 13 - 12 - 1028

Numara : 1360
K . tarihi : 29-11-1928

Birinci madde — Türk ocakları merkez heyetince aktedilecek istikraza Maliye Vekilinin kefaleti mezuniye-

tine dair olan 1 mayıs 1928 tarih ve 1238 numaralı kanunun birinci maddesinde muharrer (200 ,000 liraya kadar) ibaresi [550,000] liraya kadar suretinde tadil olunmuştur .

İkinci madde — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Üçüncü madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Başvekil ve maliyevekili memurdur . 5 - 12 - 1928

Hülasa

1363 No lı kanununun
musaddak suretinin leffile
No 102

22 Nisan 926 tarihli Türkiye - İran muhadenet mukaveleamesini ikmalen 15 haziran 1928 tarihinde akt ve imza edilmiş olan protokolün tastiki hakkıhda T . B . M . M . hey'eti umumiyesince kabul ve Başvekâleti celileden tebliğ buyurulan 1363 No lı kanunun tastikli sureti leffen gönderildi efendim.

(Kanun mecmuanın 9 uncu sayısındadır)

Hülasa:

1365 No lı kanun
suretinin leffile
No 110

Türkiye ile İtalya arasında imza edilmiş olan iadei mücrimin muahadenamesinin tastiki hakkında olup T . B . M . M . ince kabul ve Başvekâleti celileden tebliğ buyurulan 1363 No lı kanunun musaddak sureti leffen gönderildi efendim . 7 - 1 - 929

(Kanun mecmuanın 9 numarasındadır)

Hülâsa
Muhaberat hakkında
No : 115

- 1 — Vekâletten istilâm ve taleplerinize zamanında cevap alıyor musunuz ?
- 2 — Cevapları teahhur etmiş iş'arlarınız var mıdır?
- 3 — Vekâletle muhabereden şikâyetiniz var mı?
- 4 — Muhaberatın daha ziyade intizamini teinin için mütalaalarınız nedir ? İş'arını reca ederim .

7/1 / 929

Hülâsa
Ölüm vukuatına dair
No 163

İntikal vergilerinin nahiyele dahilinde de muntazaman temini tahakkuku için nahiye mudillerinin Ölüm vukuatından mal memurlarını haberdar etmeleri ve nüfus idarelerinin de kaydolunan vefiyattan mahalleri memurini mâliyesine her ay bir cetvel ile malumat vermeleri hakkında Maliye vekâletinden varit olan 31 - 12 - 1928 tarih ve 10600 No lı tezkerenin bir sureti leffen irsal olunmakla 105 berveçhi iş'ar muktazasının ifası tamimen tebliğ olunur efendim .
9 - 1 - 929

Suret

Hülâsa :
Ölüm vukuatına dair
No 10600
105

Ölüm vukuatına dair malumat itası defatla ilan ve mülhakat inal memurlarına ve Vilâyet tarafından dahi Nahiye müdürlerine tebligat icra edildiği halde muhtarlar

tarafından vefiyat listesi ve nüfus idarelerde nahiye müdirlirleri tarafından da ölüm vukuatı hakkında malumat ita edilmemekte olmasından ve kurudun ziyama binaen köylerin emvali gayrı menkule kaydı da bulunmamasından yalnız tapdua kaydolanların alım , satım ve emsali muameleler dolayisile in tıka lata vukuf hasıl edildikçe intikal verdilerinin tahakkukuna imkân buluna biliyorsa da ; tapuca kaydı bulunmayanlarla ölüm vukuatından malumattar olunamamak sebebi!e vereseye intikal eden menkul emvalin intikal vergilerinin tahakkukuna imkân hasıl olamamakta bulunduğundan nevaahiye mülhak kurra halkının ölüm vukuatı ile veraset vergisinin tahakkuk ettirilmesinde nahiye müdürlerinin de alakadar edilerek ölüm vukuatından malumat ita eylemelerinin temini lüzumu bitirir s vilayeti defterdarlığından ve nüfus idarelerinin her ay muntazaman daireleri dahilindeki ölüm vukuatını bir cetvel ile in al memurluklarına malumat verilmesini verginin tabak - kuku noktasından mühim faideler tevhit eyleyeceğide Ankara vilayeti defterdarlığından alınan tahriratlarda bildirilmektedir . Nahiye müdürleri bu hususta alakadar edilerek memuriyetleri dairesi dahilindeki ölüm vukuatından mal memurlarını haberdar eyledikleri ve nüfus dairelerince de kavi ve tespit edilen vefiyattan her ay muntazaman birer cetvel ile bulundukları mahaller memurini mâliyesine malumat verdikleri takdirde hem vefiyat listelerini vermemiş olan mahalle ve köy ihtiyar hey'etleri hakkında kanunen lâzım gelen takibatın icrasına hem de vefat edenlerin varislerinin tahkik ve tespitle ahkâmı kanuniye dairesinde vergilerinin tahakkuk ettirilmesine imkân basıl olamayacağından bu sını etle keyfiyetin icap edenlere tebliğde neticeden malumat ita buyurulmasını reca ederim efendim .

Hülasa :
137 No tefsir suretinin leffile
No 170

Bilumum zabitsin ve memurin ve mensubini askeriye'nin müessesatı sıhhiyetle yatarak tedavide bulundukları müddetçe işçileri hakkında T . B . M . M . Hey'eti umumiyesince kabul olunup Başvekâleti celileden tebliğ buyurulalı 137 No lı tefsirin musattak sureti leffen gönderildi efendim.

9 - 1 - 929

(Tefsir mecmuanın 9 unci nushasıdır)

Hülasa :
Hariciye vekâletinin 6/1/929
tezkeresi suretinin leffile
No 171

Hariciye vekâletinin 6 / 1 / 929 tarih ve 56325 No lı tezkiresinin bir sureti leffen ve tamimen 42 gönderildi efendim.

9/ 1 / 929

Hariciye vekâletinin 6/ 1 / 929 tarih 56325
No lı tezkiresi sureti 42

Norveç menafiini himayeye memur Felemenk sefaretinden alınan bir takirde (Norveçya) gemisindeki (Horntvedt) heyeti keşfiyesinin 1 / 12 / 927 tarihinde Norveç hükümeti namına ve mezkûr hükümetin müsaadesine tevfikân 34° , 26 arzı cenubî ile 3° . 24 tulû şarkide kâin (bovet) adasını işgal eylediği ve 23 / 1 / 928 tarihli iradei kırıralı ile (Norveç) hakimiyetine vazolunduğu bildirilmektedir . Berayi malumat arz olunur efendim

Hülasa :

Maarif vekâletinin ilâveten
Başvekil P . H Z lerine tev-
di buyurulduğuna dair .

No : 288

Merimin Necati beyden inhilal eden Maarif vekâletinin ilâveten
Başvekil Paşa hazretleri uhdesine tevdii reisicümhur hazretlerinin
lâiksek tasviplerine iktiran eylediği Haşvekâleti celileden iş'ar
buyurulmakla tamim en tebliğ olunur efendim . 13 / 1 / 929

Telgrafla tamim

Hülasa :

Muhtelif makamata yazılan
telgrafnamelerle muharrerat zirine
işaret olunmasına dair

No : 280

Sair vekâletleri alakadar eden ve vekâletede malumaten yazılan
hususatın hanki makamata yazıldığıнын muharrerat ve telgraflar zirine
işaret edilmesine itina olunması tekrar olunur efendim . 13 / 1 / 928

Hülasa

459 No Ii karar suretinin leffile

No : 382

İskân kanununun 10 uncu maddesinin tefsirine mahal olmadığına
dair T.B.M.M Hey'eti umumîyesinin 10/12/928 tarihli içtimasında kabul
edilmiş olduğu meclisi müşarünileyha riyasetinin iş'arına atfen
Başvekâleti celileden tebliğ buyurulan 459 Noli kararın tasdikli sureti
leffen gönderildi efendim. 14 / 1 / 929

[Tefsir mecmuanın 9 ncı nushasıdır]

Hülasa
138 Noli tefsir suretinin leffile
No 283

Tahtı silaha alınacak ihtiyat zabıt ve askeri memurlara harcirah verilip verilmeyeceği hakkında T .13 .M .M Hey'eti umumiyesinin 10/ 12/ 928 tarihli in'ikadında kabul olunduğu Meclisi müşarunileyha riyasetinin iş'arına atfen başvekâleti celileden tebliğ buyurulan 138 Noli tefsirin tasdikli sureti leffen gönderildi efendim .

14 / 1 / 929

[Tefsir mecmuanın 9 uncu sayısındadır]

Hülasa
1391 No lı kanun
suretinin leffile
No 317

Telgraf kanununun 33 nci maddesinin tadiline dair olup T. B. M. Meclisince 29 - 11 - 1928 tarihinde kabul ve tasdik buyurulduğu Cumhuriyet riyasetinin iş'arına atfen Başvekâleti celileden tebliğ buyurulan 1361 No lı musaddak kanun sureti leffen gönderildi efendim .

19 - 1 - 1929

[Kanun mecmuanın 9 uncu nushasındadır]

Hülasa
495 No lı karar suretinin leffile
No 370

Erzincan meb'usu Abdulhak beyin masuniyeti teşriyesinin rehinin devre nihayetine taliki hakkında T. B. M. Meclisince 24 - 12 - 1928 tarihinde kabul olunduğu

Meclisi müşarünileyha riyasetinin iş'arına atfen Başvekâleti celil eden tebliğ buyrulan 465 No lı karar suretinin musaddak bir aynı leffen gönderildi efendim.

19 - 1 - 1929

Erzincan meb'usu Abdûlhak beyin masuniyeti teşriyesinin
rehinin devre nihayetine taliki hakkında

Karar
495

Karaköy posta şubesi memurlarından Bahattin efendiye vazifesini ifa ederken darp ve hakaret ettiği iddia ve şikâyet olunan Erzincan meb'usu Abdûlhak bey hakkında Teşkilâtı Esasiye kanununun 17 inci maddesine tevfikân muktazî muamelenin ifası talep edilmiş ise de :

Abdûlhak beye isnat edilen fiil, Teşkilâtı Esasiye kanununun 12 ve 27 inci maddelerinde gösterilen teşriî masuniyetin rehini müstelzim memnu fiillerden olmadığından yapılacak kanuni takibatın intihap devresi nihayetine talikına Hey'eti umumiyenin 24 - 12 - 1928 tarihli 17 inci in'ikadının 1 inci celsesinde karar verildi .

Hülâsa
467 No lı Karar suretinin leffile
No 373

Giresun meb'usu Hakkı Tarık beyin teşriî masumiyetinin devre nihayetine taliki hakkında T . B . M . Meclisince kabul edildiği meclisi müşarünileyha riyaseti celbesinin iş'arına atfen Başvekâleti celileben tebliğ buyrulan 497 No lı karar suretinin musaddak bir aynı leffen gönderildi efendim .

19 - 1 - 1929

Giresun meb'usu Hakkı Tarık beyin teşriî masumiyetinin ref'inin devre nihayetine taliki hakkında

Karar

467

Memet ve İhsan Tahsin efendiler aleyhinde (son saat) Gazetesile hakareti mutazammın neşriyatta bulunduğu şikâyet edilen mezkûr gazete sahihi imtiyazı Giresus meb'usu Hakkı Tarık bey hakkında Teşkilâtî Esasiye kanununun 17 nci maddesine tevfikân muktezi muamelenin ifası talep edilmiş ise de :

Hakkı Tarık beye isnat edilen madde : Teşkilâtî Esasiye kanununun 12. 27 inci maddelerinde bahsedilen memnu fiillerden olmadığından D. Nizamnamesinin 180 inci maddesi mucibince şikâyeti vakıa üzerine icrası lazım gelen takibatın devre sonuna taliki lâzım geleceği Heyeti umumiyenin 24 - 12 - 1928 tarihli 17 inci in'ıkadının 1 inci celsesinde takarrür etmiştir .

Hülasa

1376 No lî kanun suretinin leffile

No 373

Anadolu Bağdat demir yolları ve Haydarpaşa limanı ve rıhtım idaresinin 1928 senesi bütçesine tahsisatı fevkalede itasına dair olup T. B. M . Meclisince 31 / 1 / 1928 tarihinde kabul ve tasdik olunduğu Cumhuriyet riyasetinin iş arına atfen başvekâleti celileden tebliğ buyurulan 1376 Nolu kanunun musaddak sureti leffen gönderildi efendim .

19/1/ 1928

Anadolu - Bağdat demir yolları ve Haydarpaşa liman ve rıhtım idaresinin 1928 senesi bütçesine tahsisatı fevkalâde itasına dair kanun

<u>Numara</u>	<u>Neşri tarihi</u>	<u>Kabul tarihi</u>
1376	9 / 1 / 1929	31/12/1928

Birinci madde — Anadolu - Mersin - Tarsus - Adana demir yollarile Haydarpaşa liman ve rıhtımının mubayaasına dair olup itilâfnameler mucibince 1928 mali senesi zarfında verilecek mebalîğ karşılığı olarak Anadolu Bağdat demir yolları ve Haydarpaşa liman ve rıhtım idaresinin 1928 senesi bütçesinde beş numara ile açılan faslı mahsusa 1,500,0090 lira tahsisatı fevkalâde verilmiştir.

İkinci madde — Devlet demir yolları ve limanları idaresince bir buçuk milyon liraya kadar kısa vadeli avans akdine hesabı cari küşadına ve bu hususta ledelhace Maliye vekilide kefarefe mezundur .

Üçüncü madde — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Dördüncü madde — Bu kanun ahkâmını icraya Maliye ve Nafia vekilleri memurdur .

5/1/1929

Şükür Ali Mehmet ve oğlu
hakkında tahkikat icrasına
dair

No 395

Sovyet Sefaretinden alınan bir takrirde 1918 de Bakönün Türk ordusu tarafından işgali sırasında Türkiyeye gitmiş olan Şükür Ali Mehmet oğlu ile bunun oğlu Topuş Şükür oğlunun akıbet ve ikametgâhi haz ıralan hakkında malumat itası iltimas edilmekte ve mevzu halis eşhasın Şükür Ali Mehmedin zevcesi tarafından arandığı bildirilmekte olduğu Hariciye vekâletinden iş'ar olunmuştur. Merkumlar hakkında vilâyetinizce de tahkikat icra edilerek malumat itası tamimen tebliğ olunur efendim .

Hülâsa

1372 No lı kanun ve 466' 468
No lı iki karar ve 139 Nolu tefsir
suretlerinin tebliğine dair ;
No 396

T . B . M . M . Hey'eti umumiyesince kabul edilüp Başvekâleti celileden tebliğ buyrulan 11 Ağustos 1325 tarihli askerî tekaüt ve istifa kanununun muaddel maddesinin tadiline dair 1372 No lı kanun ve Memurin kanununun birinci muvakkat maddesinin tefsirine mahal olmadığına ve belediye memurlarının memurin kanununun birinci maddesinde mezkûr memurin idadına dahil olup olmadığına dair 466,468 No lı kararların ve Memur olupta ihtiyat zabıt mektebine şevde olunanların maaşları hakkında 139 No lı tefsirin tasdikli suretleri leffen gönderildi efendim .

19-1-1929

11 Ağustos 1325 tarihli askerî tekaüt ve istifa kanununun muaddel maddesinin tadiline dair kanun

Kanun No : 1372

Madde 1 — 11 Ağustos 1325 tarihli askerî tekaüt ve istifa kanununun 23 şubat 1331 ve 21 kânunevel 1341 tarihli kanunlarla muaddel 5 inci maddesi yerine atideki madde ikame olunmuştur :

(Umumî veya hususî seferberliğe iştirak eden Berrî , Bahrî , Havaî ve Jandarma Erkân , Ümera ve Zabitan ve memurin ve mensubini askeriyenin tekaüt müddetinin hesabında ilânı harpten akti sulha kadar geçen zaman bir

seneden dun ise bir sene ve bir seneden fazla ve iki seneden dun ise iki sene ve daha fazla ise bu nispet üzere zam icra olunur.

Bu madde hükmü 15 Eylül 1327 tarihinden itibaren tatbik olunur .)

Madde 2 — 22 Mart 1330 tarihli muvakkat kanun ile 23 şubat 1331 ve 21 kânunevel 1341 tarih ve 695 numaralı kanunlar mülgadır .

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

Madde 4 — Bu kanun ahkâmını icraya Milli Müdafaa, Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur .

25 / 12 / 1928

Memurin kanununun birinci muvakkat maddesinin tefsirine mahal olmadığına dair

Karar No: 4G6

Aciz ve kabiliyetsizlikleri dolayısıyla haklarında memurin kanununun birinci muvakkat maddesi tatbik edilerek tasfiyeye tabi tutulmuş olanların ücretle diğer vazifelerde istihdamları caiz olup olmayacağıнын tayin ve tefsiri talep edilmiş ise de :

Aciz ve kabiliyetsizlik mutlak olmayup nisbî olduğundan bu hallerinin tahakkukuna binaen kanun mucibince tasfiyeye tabi tutulan memurların da hayatta yapmaya muktedir oldukları işlerin bulunması ve bunlardan bazısının da ücretli devlet işleri meyalımında olması mümkün ve hükümetin müstahdemlere karşı hiç bir taahhüdü olmayup onları istihdam ve hizmetlerine nihayet vermekte her zaman serbest olduğundan bu gibilerin ifasına muktedir oldukları ücretli işlerde istihdamları caiz ve mahaza memurin kanununun 5 inci maddesindeki şeraiti haiz

olmaları lüzumu derkâr olduğuna binaen ve kanundan bu mana yazılan anlaşıldığı cihetle tefsire mahal olmadığı Heyeti umuniyenin 24 - 12 - 1928 tarihli 17 inci in'ikadının 1 inci celsesinde takarrür etmiştir.

Belediye memurlarının memurin kanununun birinci maddesinde mezkûr memurin idadına dahil olup olmadıklarının tefsirine mahal olmadığına dair

Karar No 408

Memurin kanununun birinci maddesinde kendisine devlet hizmeti tevdi olunan ve sicilli mahsusunda mukayyet olarak umumî ve ya hususî bütçelerden maaş alan kimselere memur denir, denilmekte olup belediye işleri devlet hizmetlerinden ad ve itibar edilse de sicili mahsustan maksat memurin kanununun (10) uncu maddesinde beyan ve izah edilen sicil olup belediyelerin böyle bir sicil tutmakla mükellef olmadıkları derkâr olmakla beraber mezkûr maddedeki umumî bütçe ile Devlet bütçesi ve hususî bütçe ile Vilâyetlerin idarei hususiye bütçeleri kastedilmiş olup belediye bütçelerinin bu iki bütçeden ayrı bulunmasına melun belediye memurlarının memurin kanununun birinci maddesinde mezkûr devlet memurları idadına dahil bulunmadıklarına ve maddeden bu mana yazılan anlaşıldığı cihetle tefsire mahal olmadığına Hey'eti umumiyenin 24-12-1928 tarihli 17 inci in'ikadının 1 inci celsesinde karar verilmiştir.

24 - 12 1928

16 Haziran 1927 tarih ve 1076 numaralı kanunun muvakkat
maddesinin tefsiri

memur olupta ihtiva zabıt
mektebine sevk ol ananların
maaşları hakkında
Tefsir No 139

Tefsir fıkrası

16 Haziran 1937 tarih ve 1076 numaralı ihtiyat zabıtları ve ihtiyat
askerî memurları kanununun muvakkat maddesinin C ve D fukaraları
mucibince vaki çağrılış talim münasebetile silâh altına davet
mahiyetinde olup bu fıkralara tefikan çağrılanlardan memur olanlar 20
Haziran 1927 tarih ve 1108 No lu maaş kanununun 25 inci maddesi
ahkâmından istifade ederler .

27 - 12 - 1928

Köy hocası risalesi
hakkında
No 397

Şimdiye kadar Tayyare cemiyetinin fikirlerini neşr eden ve parasız
olarak halka verilmekte olan Köy hocası " ismindeki risalenin bundan
sonra sahibi tarafından çıkarılacağı ve para ile satılacağı cihetle
keyfiyetin du suretle köylere bildirilerek işbu risalenin köylerce bedeli
mukabilinde alınmasının temini mezkûr cemiyet merkezi umumisi
riyasetinden bildirilmiştir. Mezkûr risale Tayyare cemiyetinin müdafaai
memlekete matuf mesaisi ve yüksek gayeleri üzerinde halkımızı tenvir
ve irşat etmekte olmasına nazaran sureti iş ar veçhile muktazasının ifası
tamamen tebliğ olunur efendim . 19 / 1 / 929

Hulâsa
Memurların halka ve halkın
memurlara hüsnü muamelede
bulunmaları hakkında
No 449

Bazı memurlarımızın kendilerde resmi işi olanlara ve işi düşenlere şu veyahut bu sebeple fena muamele ettikleri haber alınmaktadır . Devlet hizmetinde bulunanların ilk vazifesi halkın işlerini kolay ve çabuk yapmak ve kendilerine nezaketle muamele ve mukabele etmektir. Şüphesiz halkta memurlara karşı hüsnü muamele ile mükelleftir ve bu Türk ceza kanununun 266/275 inci maddeleri ahkâmile müeyyettir. Vazife esnasında memurlara karşı dürüş harekette bulunulursa mukabeleye kalkışılmayarak kanunun himayesine iltica ile derhal zabıt varakası tanzim ve haklarında ahkâm i kanuniye dairesinde takibatı kanuniyeye tevessül edilmesi icap eder. Kanunun irae ettiği bu tariki bırakarak aksi hareketlerde bulunmak memurin kanunu ve hatta doğrudan doğruya ceza kanunu ile men edilmiş efaldirki yapmasına mani olmak idare şubesi reis ve amirlerinin vazifesidir .

Binaenaleyh kanunların tatbiki ve halkın hukukunun muhafazası ve memurların vazifelerinin hüsnü ifasının te'minile mükellef olan idare reislerinin bu kabil hare- ketlere meydan vermeyeceklerine ve bunlara müsamaha etmeyeceklerine emin olmakla beraber tekrar dikkatlerinin bu noktaya celbini ve aşağıdaki maddelerin tekrarını faydalı gördüm :

- 1 — Bu tamim bilumum idare memurlarına tebliğ olunacaktır .
- 2 — Müracaat sahiplerine dürüş ve sert muameler edenler hakkında memurin kanununun 30 uncu maddesi derhal tatbik olunacak ve sicillerine kayt edilecektir,

3 — Mükerrir ve mütmeritler hakkında mezkûr kanununun 27 inci maddesi delâletile ihraca kadar gidilecektir .

4 — Eğer tahkikati evveliyeye neticesinde hu efalin ceza kanununun 3 üncü babının dördüncü ve altıncı fasıllarına dahil ceraimden olduğu görülecek olursa memurun derhal eli işten çektilirerek hakkında o yolda takibata devanı olunacaktır . 22 — 1 — 929

Hulâsa
140 No lı tefsir
suretinin leffile
No 474

Askerî tekaüt kanununun 40 , 47 inci maddeleri hakkında T. B. M. Hey'eti umumiyesinde 7 - 1 - 1929 tarihinde ittihaz olunup T. B. M. M. Riyaseti celilesinin iş'arma atfen Başvekâleti celileden tebliğ buyrulan 140 No lı tefsir suretinin musattak bir aynı leffen gönderildi efendim .
21 - 1 - 1929

Suret

Askerî tekaüt kanununun 40, 47 inci maddelerinin tefsiri

İnhilâl eden maaşat hakkında
No 140

Tefsir fıkrası

(47 inci maddenin son fıkrasında yazılı aile maaşından maksat, inhilâl eden maaştan hayatta olanlara münakale suretile tahsis olunacak miktardır .

== 56 =====

471 No lı Karar
suretinin leffile
No 45

Şahta çek Keşide edenlerin tecziyesi için ticaret kanununun 610 uncu maddesine bir fıkra ilâvesine lüzum olmadıkı hakkında T. B. M. Hey’eti umumiyesince 7-1-1929 tarihinde kabul olunduğu T. B. M. M. Riyaseti celbesinin iş’arına atfen Başvekâleti celil eden tebliğ buyrulan 471 No lı kararın musattak sureti leffen gönderildi efendim.

21 - 1 – 1929

Suret mecmuan in kararlar sırasında 34 ve 35 inci sayfalarında yazılıdır.)

Hulâsa
Maliye vekiline teşekkür
edilmesine dair karar suretinin
leffile

No : 488

Maliye vekili İzmir meb’usu Saraçoğlu Şükrü beyin mesaisini takdiren teşekkür edilmesi hakkında T . B . M . M Hey’eti umumiyesince 31 / 12 / 928 tarihinde kabul edildiği T . B . M . M Riyasetinin iş’arına atfen Başvekâleti celileden tebliğ buyrulan 470 No lı karar suretinin musaddak bir aynı leffen ve tamimen gönderildi efendim .

23 / 1 / 929

[Kararname 9 uncu sayısındadır]

Hulâsa
Kaçakçılık raporlarındaki
nevakıs hakkında

No 517

Her üç ayda bir gönderilmekte olan kaçakçılık raporlarında bazı vilayâyetlerce kaçakçıların miktarile derdest edilip edilmedikleri hakkında bir malumat verilmemektedir badema gönderilecek raporlarda bu hususun vazhıan bildirilmesi icabeder efendim 24 / 1 / 229

Hulâsa
1375 Nolu kanunun tastikli
suretinin leffile
No 628

Anadolu ve Mersin - Tarsus Adana demir yollar ve Haydarpaşa limanı ve Zürihte Şark demir yolları bankası arasında münakıt 4 kıta itilâfname ve merbutatının tasdiklerine dair olup T . B . M . M Hey'eti umumiyesince 13/ 12 / 928 tarihinde kabul ve tastik edildiği Cumhuriyet riyaseti celilesinin iş'arına atfen Başvekâleti celil eden tebliğ- buyrulan 1375 Nolu kanunun tastikli sureti leffini gönderildi efendim. 30/ 1 / 929
[Kanun mecmuanın 9 uncu sayısındadır]

Hulasa
1367 Nolu kanun suretinin
gönderildiğine dair
No 633

Türkiye Cumhuriyetile Osmanlı düyunu umumiyesi

mukavelenameye lahika olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Osmanlı dünyunu umumiyesi meclisi idaresi arasında tanzim ve imza kılınan 13 Haziran 1928 tarihli itilâfnamenin tastikına dair olup T . B . M . M . Hey’eti umumiyesince 1 . 12.929 tarihinde kabul ve tastik buyrulduğu Cumhuriyet riyaseti celilesinin iş’arına atfen başvekâleti celileden tebliğ edilen 1367 No lı kanunun tastikli sureti leffen gönderildi efendim.

30 - 1 - 929

İhale ve münakasa işlerinde
Almanyadaki Türk ticaret odasına
malumat verilmesine dair .

No 650

« Merkezi Almanya’nın Berlin şehrinde bulunan Almanyada Türk ticaret odası» riyasetinden İktisat vekâletine gelen bir mektupta Devlet demiryolları ve müessesatı tarafından tertip ve ilân edilecek münakaşa ve müzayedelerin Almanyanın muhtelif şehirlerinde kâin olup odanın fahri azasından bulunan alâkadar Alman fabrika ve firmalarının nazarı dikkatlerini celbetmek için derdesti intişar bulunan oda mecmuasına dercedilmek üzere iş’arı lüzumu bildirilmiş ve mühim mubayaat ve münakalatta doğrudan doğruya büyük firmalarla münasebet tesis edilmesi faydalı olacağı tabii bulunmuş olduğundan mezkûr odanın mühim ihalât ve mübayaattan vaktinde haberdar edilmesi munasip olacağı İktisat vekâletinin 21 . 1 . 929 tarihli ve 1509 No lı iş’arı üzerine tamimen arz olunur efendim .

Başvekâleti celileden varıt olan 27 - 1 - 929 tarih ve 6 Noli tezkirenin bir aynı yukarıya yazılmakla mucibince muamele 389 olunması tamimen tebliğ olunur efendim.

30 - 1 - 929

Umuru mahalliye

Hulâsa

İspirto ve meşrubatı küüliye
inhisar kanunu mucibince
idarei hususiyelere verilecek
hisseye dair

No : 34 - 1336 – 2

İspirto ve meşrubatı kimliye inhisar kanunu mucibince idarei
hususiyelere verilecek % 10 hisseden 927 senesi için Vilâyetinize isabet
eden lira kuruştur .
mezkûr mebalîğ mâliyeden alındığında gönderilecektir efendim .

6 / 1 / 929

Muharrerat hakkında

No: 2308

2

Vilâyetlerin mahalli işleri umum müdürlüğü kaleminde dosya
muamelesi 929 senesi iptidasından itibaren yeni baştan tensik ve İslah
edilmiştir . Yeni vazedilen dosya usulünde muhaberat aidiyetlere ve her
aidiyet vilâyetlere tefrik ve dosyalar ona köre tanzim ve defter
kayıtlaride bu esasa iptina ettirilmiş bulunduğundan mezkûr müdüriyetle
alâkadar muhaberatatta atideki mevaddın daima göz önünde
bulundurulması lazımdır .

1 — Yazılan tahriratlar mütenevvi işleri cami olmayacaktır . Yani
bir tahriratta yalnız bir iş mevzu halis olmalıdır .

Meselâ : Elektrik tesisatı için bir; tahrirat yazılırken Elektrik
tesisatına ait paranın tedariki ve bu hususta

aktolunacak İstikraz veyahut Hâzineden muavenet talebi gibi iki üç safha bu lahriratta zikredilmemelidir . Çünkü Mahalli işler kaleminde riâyetinizin Elektriğe ait bir kartonu ve ayrıca kayıt sahifesi ve istikraza veya muavenete ait ayrı bir kartonu ve ayrı kayıt mahalli vardır.

Bu iki iş merkezde ayrı muamelelere ve ayrı dosyalara mütealliktir . Bu iki iş için mahallî işler kalemi ayrı dosya numarası vermek mecburiyetimlidir . Memzucen vaki olacak bu kabil iş'arlardan birinin kayıtsız ve takipsiz kalması ihtimali mevcuttur .

2 — Yazılan tahriratların balâsına mutlak bir hulâsa derci iktiza eder, Mesalâ : Şehre isale edilecek bir su için bir mühendis talep edildiği taktirde hulâsaya (Şehre isale edilecek su hakkında) denilmelidir. Ve hulâsada mühendisten bahsedilmemelidir. fakat mühendislerin ihtisas zamlarının sureti hesap ye tesviyesi hakkında bir iş'ar ise hulâsanın (Memurini nafia ihtisas zamanları hakkında) tabirde ifadesi lâzımdır ,

Velhasıl tahrirat hulâsaları hem muhtasar olmalı hemde tahriratı yazdırmağa saik olan esas mes'ele ne ise onu ifade etmelidir .

Mahallî İşler Umum Müdürlüğün dosya numarasını ihtiva eden tahriratlara cevaben yazılacak muharrerata hulâsa dercine lüzum yoktur.

Fakat cevaben yazılacak bukabil tahriratı arkla mutlak surette ve okunaklı bir şekilde hangi dosya numaralı ta mirata cevap olduğunu hulâsa mahallinde işaret olunması lâzımdır .

Misal : (Hulâsa : Mahallî İşler 1357 dosya numarasına cevap) şeklinde ifade etmek maksadı temin için kâfidir .

4 — Mahallî işler umum müdürlüğünden yazılan

tekitlere ayrı kayıt mahallî ve ayrı numara tahsis edildiği cihetle tekide verilen cevaplara behemehal : meselâ Mahallî İşler tekit 1437 numaralı tele ve ya tahrirata cavaptır tarzında sarahat verilmesi ve esas tahrirata tekit üzerine cevap verirken esas tahrirattaki dosya numarasını 3 üncü maddede izah olunduğu veçhile hulâsa mahalline yazıp numaraî tekit numarasından bahs edilmemesi icap eder.

Misal : Muallim maaşları hakkında bir madde soruyoruz müddeti zarfında cevap verilmediği cihetle on beş gün sonra da tekit ediyoruz : Dosya numarası 1131 bir. Tekit numarası 2 dir . Tekit Vilâyete vürüt ettiği zaman evvelki istilâma cevap verilmiş ise yazılacak tahrirat ve ya telgraf şöyle olacaktır . (C. Mahallî işler 2 tekit numaralı tele Mayıs 929 tarihinde postaya verilmiştir.

Tekidin Vilâyete vürüdünde esas tahrirata henüz cevap verilmemiş ise (C . mahallî işler 1131 dosya numarasına matlup cetveller leffen gönderilmiştir) denilnumaralı melidir.

Şu taktirde tekit cevapsız kalıyor demektir. Artık tekide cevap vermeğe de esasen lüzum kalmamıştır .

5 — İzahatı anife dairesinde muamele ifası lüzumu temenni olunur efendim .

Hulâsa
Taş ocakları nizamnamesinin 30
uncu maddesi hakkında
No 2165 – 1

Taş ocakları nizamnamesinin 30uncu maddesi hakkında Devlet Şurasınca ittihaz olunup maliye vekâletinden gönderilen 29 - 12 - 928 tarih 65 numaralı kararname suretinin leffen gönderildiği tamimen tebliğ olunur efendim. 16 - 1 – 929

karar No 65 T . 29 - 1 1 -928 Başvekâletin No 8890
T. 24 - 11 – 928

Dahiliye, vekâletinin teskeresi No 1085o/872 T .

İşin mevzusu

Taşocakları nizamnamesinin 29 uncu maddesinde bir kimse mutasarrıf olduğu ve ya sahibini İrza eylediği arazide ilmühaber olmaksızın ticaret için ocak açtığı taktirde çıkarılan mevcut malların zabt olunacağı muharrer olduğu halde arozii haliyede yapılan ayni hale dair olan 30 uncu maddede yalnız cezayınaktiden halis olunup çıkarılan mevcut mallerile satılmaz kısmı hakkında bir sarahat olmadığından ne muamele yapılacağı sorulmaktadır,

Kanunu medeninin 041 ve Borçlar kanununun 63 üncü maddelerde taş ocakları nizamnamesinin 29 ve 30 uncu maddeleri görüldü ,

Mezkûr maddeler ahkâmına göre gerek mevcudun ve gerek miktarı tespit edilmiş olan satılmış kısmın mütecavizden istirdat ve şu kadar ki satılmış kısmın tahti hükme aldırıldıktan sonra istifası lâzım geldiği müttefikan kabul edilmiştir .

aza	aza	aza	Reis
Ömer Lütfü	Süleyman Emin	Ali Rıza	Reşat
imzada bulunmadı	Paş		
aza	Âli karar Hey’etinde		
A . Sabri			

Hulâsa

Mağaza ve dükkânlara
asılan tabelalar hakkında

No : 1991 – 1

Mağaza ve Dükkânlara asılan levhaların bir çoğu yanlış yazılmıştır. Her an göz önünde duran ve bir çok kelime ve tabirlerin yanlış belenmesine sebep olan levhalara imla lügati intişar etmediği zaman müsamaha edilmesi tabii at olunabilirse de lngat neşr olunduktan sonra böyle yanlış imlali levhaların bırakılması doğru olamayacağı tabiidir. Binaenaleyh : her mahal belediyesinin bu nevi levha sahiplerine muayyen bir müddet bıraktıktan sonra bunların düzeltilmesini talep etmesi muvafık olacağı hakkındaki Dil Encümeninin kararına atfen tamim ölünür efendim . 30 / 1 / 929

Hulâsa

929 senesi Bütçesinin
tanziminde nazarı dikkat ve
itibarda bulundurulması
lâzım gelen hususata dair

Şimdiden ihzarrına başlaması icap eden Vilâyetiniz 929 sensi Bütçesinin tanziminde nazarı dikkat ve itibarda bulundurulması lâzım gelen hususat bervechi zir izah olunur :

1 — VİLÂYET İDAREİ HUSUSİYE BÜTÇESİ

Vilâyetin senelik Muhammen varidat ve masarifini gösterir ve işbu varidatın cibayetine ve sarfıyatın icrasına mezuniyeti tazammun eden bir Nizamdır . binaen aleyh gerek varidatın tahakkuk ve cibayeti dolayisile mükellef-

lerin hukukuna şiddetle taalluk ve gerek sarfiyatın suret ve şekli icrası noktasından vilâyetin bir senelik ihtiyacatını temin ve tekeffül eden bütçelerin tanziminde usul ve mevzuata tamamen riayet bir vecibei kanuniye olduğu gibi valilerimizin birer icrâât programları mahiyetinde bulunan bütçelerin vilâyetlerimizin ihtiyacatı hazıra ve müstakbelesine uygun mevaddı ve bahusus hakikate en yakın erkamı ihtiva e tın esi d e en mühim bir ameli muvaffakiyettir . binaen aleyh Nâfia . Maarif , Sıhhiye ve Ziraat gibi muhtelif devair tarafından masraf bütçelerinin ihzarında işlerin mühim ve gayri mühimleri ve ihtiyacatın acil olanı ve olmayanı kemali dikkatle tefrik ve vilâyetin hayatı umumiyesinde şiddetle mahsus olan ihtiyacları karşılayacak hususta bütçelerde lâyük olduğu mevki verilmeli ve varidat bütçesinin muhasebei hususiye müdürleri tarafından tertibi sırasında vilâyet vergi ve bilumum gelirleri miktarı tahsili mümkün olan rakkamlarla ifade edilmelidir . Varidatın teshilinde muhasebei hususiye müdürleri geçen üç senelik tahsilatın vasatilerini almağa ve yeni sene içinde memleketin hali iktisadisini nazarı itibarda bulundurmağa mecburdurlar evel emirde bu esaslı şartları cami olmayan, muhammen varidatları üç senelik tahsilat vasatilerinin fevkinde bulunan velhasıl varidat itibarile hayali rakkamları ihtiva eden bütçeler tastik olunmayacaktır.

2 BAKAYA VE MEVCUT NAKİT

A — Bazı vilâyetler bakaya ve mevcut nakdide bütçelerine koymakta d irkir, bakaya ve inikti mevcut esasen geçen sene bütçesine dahil mükerrer varidat kaydı mahiyetinde bulunduğundan kabili tecviz değildir .

Bakayadan tahsilat vaki oldukça bütçe defterinin

sabıka sütünuna kavt olunur. Haliye ve sabıka tahakkukat ve tashilât bütçede muharrer miktarı muhammini tecavüz ettiğı takdirde tahakkuk eden işini fazlai varidat ancak sene içine karşılık gösterilerek varidat bütçesine ilâve ve masrif bütçesi içinde fevkal’ade ve ya munzam tahsisat alınır. Binaen aleyh bakayanın bütçe varidat mevanma ithali ancak İmliye tahakkukatıle sabıka tahsilatı yekûnlerinin muhammen varidattan fazla tutmasile mümkündür. Hulasa bakaya tahsilatı tahmini esas üzerinden bütçenin varidatı meyalımda gösterilemez.

B — Şu kadarki elyevin hükmü cari olmayan bir kanuna müstenit olan ve senei aliye bütçesine dahil bulunmayan vergiler bakayasından 929 senesinde tahsili vacip ve muhakkak olan bakayanın varidat bütçesine kaydı tabii ve zaruridir Sinini sabıka aşar hissei maarifi ve yahut bütçemizdeki varidatımız meyanınınnda, esasen fasıl ve maddesi mevcut olmayan varidattan her hangi bir suretle Hazine uhdesinds bulunan matlubat bu kabildendir . Şu suretle varidat meyalıma ithali zaruri bulunan bakayanın sureti tehattüsile 929 senesinde mümkünültahsil olduğı bütçe ziline esbabı mucibe zikrile izah ve ispat olunmalıdır .

Bütçemizde esasen fasıl ve maddesi bulunan ve elyem mer’i bir kanunla hali istifade olan vergi ve rusum bakayasının ve maliye matlubatının yukarda izah edildiğı üzre varidat mevanma ithali tecviz olunamaz .

Misal : Maarif vergisi kesrimunzamlarından ve yahut müskirat resmi vilâyet hissesinden mâliyede olan matlubatımız gibi... bu kabil bakaya ve hakkında (A) fıkrasındaki izahat veçhile muamele ifası tabii ve lâzımdır

VARİDAT BÜTÇESİ

3 — Varidat bütçesi (merbut) bütçe örneğinde gösterildiğı üzere üç kısmı ihtiva eder .

- A — Devlet vergisine munzam kesirler .
 B — Munzam kesirlerden mada vilâyet hususi varidatı.
 C — Muavenetler . istikrazlar .

4 — Devlet vergisine munzam kesirlerin tahmininde esas mâliyeden son üç sene için alınacak tahsilat miktarı vasatileridir .

Erazi, Müsekkafat, Kazanç, Savını vergilerde ferağ ve intikal harçlarından alınan vilâyet hisseleri ve 10000 numrolu kanunla keza Erazi, Sayını vergilerine ve 1130 numrolu maarif vergisi kainimle aynı vergilere munzam kesirler ve memur maaşlarından kesilen % 1 ler bu nevidendirler.

Devlet vergilerde memzucen tahakkuk eden ve Devlet vesaiti mâliyesi marifetile tahsil olunan bütün bu kabil vergilerin bütçelerimizin birinci kısmına kaydı lâzımdır .

Bir kanunla vaz'ı ve istifa edilen yergiler bir fasıl dahilinde ve ayrı ayrı kanunlarla mevzu tekâlîf başka başka fasıllarda gösterilmelidir .

Fakat bir kanunla vaz ve istifa edilmekte olan müteaddit vergiler bir fasıl dahilinde ayrı ayrı maddelerde irae edilmelidir .

Misal : 1000 numrolu kamınla alman kesri munzamlar şu veçhile kay t olunur.

FASIL MA DDE

5		Bin numrolu kanunla alman kesri munzamlar
„	1	Müsakkafat vergisine münzam%5
„	2	Erazi vergisine munzam % 5
„	3	Kazanç „ „ % 2,5
„	4	Sayını „ „ % 2.5
6	0	1130 numrolu kanun mucibince Maarif vergisi
„	1	Erazi vergisine munzam % 25
„	2	Müsakkafat vergisine munzam % 25 ...ilâh

5—MUNZAM KESİRLERDEN MÂDA VİLAYET HUSUSİ VARİDATI

Na gelince : varidat bütçesinin ikinci kısmını teşkil eden bu vergi ve resimlerin ekserisi ayrı ayrı kanunlara istinat ettiği cihetle ayrı fasıllarda irae edilmeleri tabiidir,

6 — YOL MÜKELLEFİYETİ

Vilâyetin hususî varidatından en mühimini olan ve bütçelerimiz yekûnlerinin % 40 ına yakın bir miktarı ihtiva eden yol mükellefiyeti miktarının tahmin ve tayininde çok hassas olmalıdır.Yol mükellefiyetinin tahmininde de diğer vergiler gibi üç senelik tahsilatın vasatısı esastır , yalnız bu vergi kısmen bedeni olduğu ve bedeni yol mükelleflerinin her sene tamamen ifayı hizmet ettirmeleri her yerde mümkün olamadığı cihetle yol vergisi bedeni mükellefleri adedinin geçmiş üç senenin tahakkukat vasatısı üzerinden hesap dilmesi muvafık olur . ve bittabi nakî ve bedeni kısımları memzucenlira olarak bütçeye kavt ve mülâhazat sütununa mukayyet vergiden ne miktarının mükellefiyeti bedeniye suretile tahakkuktan tenzil edileceğinin talimin olduğu işaret edilir,

Misal ;		
FASIL MADDE L. K		BEYANI
11	1 15976-.. yol mükellefiyeti	7806 be
		8170 nakt
		15970

Bu mükellefiyetin bedeni olan kısmından % 1 Ziraatbank aidatı kesilmeyeceki gibi bedeni olan miktarı % 1 muallim mektep hissei muaveneti hesabından da hariç tutulur

İHTAR :

Yol mükellefiyeti bedeniyesi aynen nakit gibi bütçenin varidatını dahil olduğundan her ay nihayetinde Nafia dairelerinden alınacak cetvellerle ifayı mükellefiyet ettikleri anlaşılan amele miktarının muayyen bütçeler üzerinden bilhesap nakte tahvili ve bütçe defterinin tahakkuk sülûnünden tenzili lâzımdır . Binaen aleyh çalıştırılan amelei mükellefe miktarının verginin nakten tahsil olunan kıs - mile alâkalandırılmaması icap eder .

Yine bu bahiste işare edelimki mükellefiyeti bedeniye senei atiyeye nakit gibi kabili devir değildir. Bedenî mükellefiyette bakaya olamaz bu sebeple sene nihayetinde her ne sebeple olursa olsun ifayı mükellefiyet ettirilmeyen bedene mükellefler miktarının tahakkuk attan tenzili zaruridir .

7 — ZEHHİYE RESMÎ TAŞ OCAKLARI RUSUM VE HARÇLARI, MÜESSESAT, EMLÂK HASILATI RUHSAT HARÇLARI.. ilah gibi

Müteaddit ve mütenevvi diğer bilumum varidatın keza bu ikinci kısma (merbut) örnekte gösterildiği veçhile ayrı fasıl ve maddeler halinde geçmiş Uç senenin tahsilatları vasatısı üzerinden hesap ve kaydı lâzımdır .

8 — Varidat bütçesinin üçüncü kısmı MüAVENETLER, TEBERRELAR , İSTİKRAZLAR teşkil eder
Bunlardan :

A — MUAVENETLER :

Muvazenei umumiyeden veya belediyelerden yapılan yardımlar tahakkuk etmedikçe bütçeye ithal edilmemelidir. Bazı vilâyetler vekâletlerden Yollar , Mektepler gibi muayyen bir hizmetin ifası için muavenet talep ettikleri ve vaki olan bu işbularına müsnet ve kat'ı bir cevap

âlmadan istedikleri parayı bütçelerine ithal eyledikleri görülmektedir .

Ümit edilen bu muavenetin bir sebeple ifa edilememesi karşılığı olan hizmetinde ihmali ne ya bütçede açık zuhuru neticesi olarak diğer bazı işlerin geri kalmasını intaç etmekte bulunduğundan bütçe varidatı meyalımda irae edilecek bu kabil muavenetlerin hangi vekâlete veya dairenin ne gibi iş'ar ve teahhüdüne müstenit bulunduğu bütçede vazihan irae edilmelidir .

B — Teberrüatın kim tarafından hanki tarihte ve ne iş için vuku bulduğu.

C — İstikrazatın nereden hanki tarihte kaç sene müddetle ve ne kadar faizle ak t edildiği gösterilmelidir,

9 — Varidat bütçesinde her fasıl ve her kısım için örnekte gösterildiği veçhile ayrı yekûn haneleri açılmalı.

Gerek fasıl ve kısım yekûnleri gerek cümle'i yektin büyük puntolu rakkamlarla yazılmalıdır .

MUHASSESAT

10 — Öteden beri olduğu gibi örnekte de masarîf bütçesi

A — Meclisi umumi ve idarei hususiye memurları .

B — Nafia işleri.

C — Maarîf işleri.

D — Ziraat , Baytar , ve Senayi işleri.

S — Sıhhiye işleri.

K — Muhtelif ve müşterek masraflar namile Altı kısım üzerine tertip edilmiştir. Numunenin tetkikile keyfiyet daha etraflı ve şumullü olarak anlaşılacaktır ki: her nevi muhassesata ait fasıl ve maddeler münasebet ve teallukları itibarile sıra numarası verilmiş ve hu muhassesattan her biri mutlaka ait olduğu kısımda irae edilmiştir. Binaen aleyh 929 senesi için tanzim edilecek bütçelerin mümkün

olduğu kadar merbut' bütçe formülüne şeklinde mutabık bir surette tanzim edilmesi bihabere vekâletçe yapılacak tetkikatı ve atiyen icrası tabîi bulunan munâkale ve sair muamelâtı hesabiyeyi teshil itibaride şayanı arzu ve temennidir .

11 — Meclisi umumilerin Hikmeti vücut. ve teşekküllerinin en mühimini vilâyet varidatını vilâyetin ÂCİL MÜBREM ve mühim ihtiyaçlarına tekabül ettirmek ve bu varidatın hüsnü cibayet ve sarfını temin edecek tedbirler almak Ve bir kelime ile vilâyet bütçesini mahalli ihtiyaçların zeruret ve icaplarına tevfikân tanzim ve murakaba etmektedir .

Bu geniş selâhitlerle mücehhez olan meclisi umumilerimizin mesaisini tanzime yarayan ve kendilerine veçhe gösteren kanunî işaret ve kayıtların masraf bütçesini vücutte getirirken nazarı dikkatte bulundurulması icap eder.

Malum olduğu üzere kanunlarımız idarei mahalliye teşkilâtında varidattan bir kısmının muayyen işlere tahsisi tahsisattan bir kısmının da bazı işler için tefriki esasını kabul ve vaz etmiştir .

12 — TAHSİSİ VARİDAT

A — Yol mükellefiyeti kanununun 12 inci maddesi yol vergisi yol işlerine hasr ve tahsis olunmuştur . Bu vucubu kanuniye binaen bütçede nafi'a kısmının adi ve fevkal'ade muhassesatın tefrik ve hesabında yol vergisi miktarının daima nazarı itibarda bulundurulması hu verginin yol işlerinden mada hususata sarfına meydan verilmemesi icap eder .

Bu ciheti bir misal ve erkam ile izah edelim : Bedenî ve naktî yol mükellefiyeti mecmu 929 senesinde (150000) lira olan bir vilâyet yol mükellefiyeti nakdiyesi ilden :

1 — % 1 Ziraat Bankası aidatını

2 — 819 numaralı kanuna tevfikân % 10 Muallim mektepleri hissesi muavenetini .

3 — Yol mükellefiyeti talimatnamesinin birinci maddesine tevfikân yol vergisinin tahsil ve cibayeti ve amelei mükellefenin tahakkuk ve ise sevki ve yol işlerinin tanzim ve tetviri hususat ile mükellef olan meclisi umumi encümeni vilâyet ve idarei hususiye teşkilât masrafından yol vergisine isabet eden miktar tenzîl edildikten sonra bakıyye-i varîdat nafianın adı ve fevkal’ade tahsisatları mecmuuna müsavi olmalıdır .

MİSAL :

Lira % 10 muallimi mektepleri hisse-i muaveneti

10000

1000 % 1 Ziraat bankası aidatı

2000 yol vergisinden birinci kısım idarei hususiye masarifine isabet eden

137000 ikinci kısım Nafia bütçesi adı ve fevkal’ade muhassasatı

150000

İHTAR : bu misalde yol mükellefiyeti 150000 varîdat bütçesinin ikinci ve üçüncü kısımlar yekûnu 300.000 ve masraf bütçesinin birinci kısım idarei hususiye muhassasatı yekûnu 6.000 lira farz edilmiştir bu hesabi taklidi olarak Nafia bütçesi yekûnu 137000 lira olması lâzımdır.

B — 1130 NUMARALI KANUNLA CİBAYET OLUNAN
MAARİF VERGİLERİ

Maarif umurına yani bütçenin üçüncü kısmına dahil masarife hasr ve tahsis olunmuştur. binaen aleyh üçüncü kısmın yekûnunun da varîdat bütçesinin birinci kısmında () numaralı fasılda yazılı olan Maarif vergileri mecmu ile karşılaştırılması muktazidir . Bununla beraber bu vergiden yol mükellefiyetinde olduğu gibi :

1 % 1 ZİRAAT bankası aidatının

2 — % 10 muallim mektepleri hissei müavenetinin

3 — 1130 numaralı kanımla % 1 memurini maliye ikramiyesinin tenzili kanunen Maarife muhtas olan Emlâk, Akar, gelirlerle satış bedelinin zammı ve hesabın alınacak neticeye göre yapılması tabiidir ,

1230 Numrolu kanunla azami dört yevmiye miktarında yol vergisine munzam olarak tahsil olunan maarif vergisi 928 senesine mahsus- ve münhasır bulunduğundan 929 da İm verginin tarhına devanı olunamaz. Şukadarkii230 numaralı kanuna tevfikân 928 senesinde tarh olunupta tahsil edilemeyen vergi bakayası iyyin 2 inci maddenin İh fıkrasında da izah olunduğu üzere varidat bütçesinde faslı mahsus açılır .

6 — Ve nihayet tahsisi varidatın üçüncüsü :

İspirto ve meşrubatı kimliye inhisarından % 10 hissedir

Bu hisse 790 numaralı kanunun 29 uncu maddesile bütçenin beşinci silme işleri için tahsis olunmuştur beşinci kısmı için tahsis olunan bu meblağ vilayet Sıhiye hizmetlerine tamamen tekabül edemeyeceği tabii ve bediili bulunduğundan mahalli hizmetlerin en mühimlerinden olan umuru sıhiyei vilâyet varidatı sairesinden geçen senelere nisbeten daha fazla miktarda tahsisat ikraz ve itası lâzım ve şayanı temennidir . SIHIYE kısmının tanziminde 796 numaralı kanunla bu husustaki talimatname ahkâmına riayet edilmelidir,

İHTAR : bütçe formülünün 1 inci kısım nci fasılda muharrer olan İspirto ve Meşrubatı kûuliye inhisarından % 10 hisse miktarını vilayet Nüfusu umumiyesine göre 3 kuruş üzerinden hesap edilmesi muvafık olur.

MİSAL : Nüfusu 85000 olan bir vilayet hissesi 2,550.000 kuruştur bu vergiden % 10 muallim mektepleri hissei

muaveneti tefrik edilmez .

D — Formülde varidat bütçesinin 1 inci kısım () faslında gösterilen 1000 numaralı kanuna müstenit varidata tahsisi tekâlif usuline tabi bulunduğundan bu hususta 6 temmuz ve 27 ağustos 928 tarihli ve 59,87 numaralı tebliğlere tevfikân muamele ifası tabiidir . Bu vergi % 1 Ziraat bankası aidatına tabi değildir .

13 — TEFRİKİ TAHSİSA

A — Muayyen bir işin ifası için mahdud ve muayyen nispette bir kısım tahsisat ikraz ve tefrikinde meclisi umumîleri mecbur tutan kanunlarımızdan birisi 814 numaralı muallim mektepleri hissei muaveneti hakkında ki kanundur . Bu kanuna tevfikân beş sene için her vilayet meclisi umumîsi bütçelerine senelik varidatlarının % 10 ını nispetinde bir tahsisat vaz'ına ve vukubulan tahsilatın % 10 unu Maarif vekâletine göndermeğe mecburdurlar.

Masraf bütçesinin 6 ncı kısımına bir fasıl olarak idhal edilmesi lâzım gelen bu tahsisatın hesabında atideki maddelerin nazarı itibarda bulundurulması ve tadat olunan işbu akşamı varidatın varidatı umumiye yekûnundan tenzilinden sonra hissei muavenetin hesap edilmesi lâzımdır

1 — Yol mükellefiyet bedeniyesi (Çünkü para değildir .)

2 — Mütedavil sermaye (bütçeye ilk defa konuyorsa tenzil olunmaz ikinci defa vaz ediliyorsa geçen sene hissesi muavenete dahil bulunduğundan tekrar verilmez)

3 — Erazi , Emlâk , Akar satış bedelleri ve alel'umum istipdalât,

4 — Geçen seneler varidat bakayası (çünkü evvelce verilmiştir)

5 — Ziraat bankası aidatı .

6 — İstirdadat

7 — Reddiyat

8 — 1000 numaralı kanuna tevfikân istifa edilen munzam kesirler .

9 — 719 numaralı kanunla alınan meşrubatı kimliye inhisar hasılatı.

B — 1052 numaralı kanuna tevfikân senayi mektebi olan vilayetlerde.

Senayi mektepleri için vilayet bütçesinde mevcut olan tahsisatın üçte biri nispetinde bir meblağ maarif vekâleti hissesi tefrik olunur .

Bu fasılda masraf bütçesinin 6 ncı kısmına ithali tabiidir.

C — Bunlardan başka bütçeye muayyen nispetler dahilinde vaz'ı kanunen mecburi olan % 1 Ziraat bankası aidatı ve % 1 maarif vergileri memurini maliye ikramiyesi vardır .

Bazı vilâyetlerde bütçenin masraf kısmı yekunu az göstermek ve bilahare tahsisatı munzama şeklinde maslahatı temin etmek maksadiyle % 1 Ziraat bankası aidatı tahsisatının varidatı muhammeneye nispeten az miktarda vaz edildiği görülmektedir.

Yol mükellefiyeti bedeniyesi ve 1000 numrolu kanunla istifa edilen varidat ve mahsup suretile vuku bulan muamelâtı maliye ve hesabiye hariç olmak üzere tahsil olunan kâfei nukuttan % 1 inin Ziraat bankasına tediyesi zaruri bulunduğundan bütçe yekunu nakdisinin %1 inin fanı olarak hesap ve Ziraat bankası aidatı naimile 6 ncı kısma vazedilmesi lâzımdır .

Maarif vergileri tahsilatından 1130 numrolu kanuna tevfikân mal memurlarına verilmesi lâzım olan % 1 ikramiyenin de varidat bütçesinin birinci kısmında yazılı olan maarif vergileri yekûnuna nazaren hesap ve masraf bütçesinin 6 ncı kısmına ithali iktiza eder. Bu hesaba menin-

rin maaşlarından kat edilmekte olan % 1 maarif yergisi dahil değildir yani İm % 1 ler için mal memurlarına ikramiye verilemez .

Mal memurları ikramiyelerinin hesabında esas Erazi. Müsakkafat sayım ve kazanç vergileri munzam kesirleridir.

14 — Aidattan biride

YOL MÜKELLEFİYETİ AİDATI TAHSİLİYESİDİR

Yol mükellefiyeti kanununun 15 inci maddesinde tahsilatın muayyen nispetlere iblağ eder köy hey'eti ihtiyarilerine % 2 3 ve % 5 derecelerinde ikramiye verileceği muharrerdir. Bir kısım vilâyetlerde yol vergisi tahsilatı tahsildarlar istihdam edildiği halde mezkûr ikramiyelerin itasına devam olunduğu ve bunun için bütçelerin hem tahsildar hem de ikramiye tahsisatı vazedilmekte olduğu görülmektedir tahsildarlar marifetile tahsil olunan vergiler için ihtiyar hey'etlerine ikramiye verilmez .

MUHASEBEÎ UMUMİYE KANUNU VE BÜTÇELERBMİZ

15 — Muhasebei umumiye kanunun 118 inci maddesinde (mülhak ve hususî bütçelerin hesabat ve muamelâtı hususî kanunlarda muharrer kuyut mahfuz kalmak üzere bu kanun ahkâmına tabidir) denilmekte olmasına göre bütçelerin tertip ve tanziminde muhasebei umumiye kanunu ahkâmı umumiyesinin daima göz önünde bulundurulması icap eder bucümleden olmak üzere .

A — Mezkûr kanunun 31 inci maddesine tevfiğân birbirini alakadar ve istilzam eden masarifler bir kısım ve bir fasıl dahilinde gösterilmeli

B — Yine kanunu mezkûrun 62 nci maddesine tevfikân maaş ile sair tahsisat ve hidamatı daime ile hidedematı muvakkate bir fasılda cem olunmamalıdır

16 — NAKLİ TAHSİSAT

Muhasebei umumiye kanunun 57 nci maddesi (maaş ve ücret tertiplerinden masraf tertiplerine ve münakale icra edilen tertiplerden diğer tertiplere tahsisat nakl olunamayacağı gibi ihtiyat tahsisatından naklolunana tertiplerden de münakale yapılamaz) şeklindedir .

Bu kanunî serahatler muvacehesinde ilerde nakli tahsisat hususunda müşkülât maruz kalmamak için bütçeleri çok müdekkikane tertip mecburiyetindeyiz

Tertip tabiri dahilinde bütçenin kısım fasıl ve maddeleride dahildir .

Binaen aleyh encümenler tarafından fasıl dahilinde yapılacak munakalerde de madde ahkâmının nazarı dikkatte bulundurulması lâzım olduğu gibi taşlıdan fasıla vukubulacak münakaleler için tanzim ve vekâlete gönderilecek encümen mazbatalarında da tahsisatı tenzil olunan fasla mukaddema başka fasıldan tahsisat nakl edilmediği kayıt ve tasrih olunmalıdır.

TAHSİSATI M ÜT EI IAVVİLE VE NAKLİ TAHSİSAT

17 — İdarei umumiye vilayat kanununun 144 üncü ve idarei hususiye muhasebe talimatnamesinin 10 neti maddelerine tevfikân tahsisatı mütahavvil fazlai varidat veya ta sarraf attan karşılık tedarik edilerek encümeni vilayetçe tezyit edilebilir, bunun için kararname istihsalim lüzum yoktur,

Ancak diğer fasıllardan nakli tahsisat suretile tahsisatı mezkûrenin Tezyidi istenildiği taktirde keyfiyetin tastikialiyeye arzı zaruridir .

TAHSİSATI MUNZAMA , TAHSİSATI FEVKALADE

18 — Tertibi bütçede mevcut olup kifayetsiliğinden dolayı ilaveten alınan tahsisata tahsisatı munzam; bütçenin tazim ve tasdiki zamanında mutasavver olmayan yeni bir hizmet için alman tahsisata tahsisatı fevkal'ade itlak olunur.Bu iki tabilin bazen olduğu gibi yekdiğerine karıştırılmaması ve yerinde istimal edilmesi lâzım olduğu gibi gerek tahsisatı munzama gerek tahsisatı f evkaf de ancak senei maliye zarfında alınabileceğinden geçmiş bir-sene bütçesi için bu kabil tahsisat talep ve istihsaline imkân yoktur. Su cihetide ilâve edelim ki yeniden fasıl küşadı yani tahsisatı fevkalâde itası kabul edilen bu yeni işin bütçenin tânzimi sırasında meclisi

Umumice tezekkür ve ret edilmemiş olmasile mukayyettir.

Meclisi umuminin ihtidamı ret ettiği yeni bir iş için bil'ahere encümen mazbatasile tahsisat alınamaz.

TASİSATIN DEVRİ VEYA İMHASI

19 İdarei umumiye i vilayat kanununun 85 inci maddesinde bir senenin bütçesinden müdevver mebalığın ertesi sene bütçesinde ait olduğu fasla ilâve olunacağı muharrer ise de bu kaydi kanuni daha ziyade fevkal'ade bütçeler ile adi bütçelerde tahsisatın imhası muvafık olamayan hususat ile geçen senelerde başlanmış işlerin mücerret bütçe mülahazasile sinini muteakıbede terk ve ihmal edilmemesini teinin maksadile vilâyetlere verilmiş

selahiyet cümlesinden bulunduğundan bilhassa adi bütçelerde devri tahsisat keyfiyetinin tatbikat ve netayici hesabiye itibarile bir çok müşkilât ve intizamsızlıkları dai bulunmasına binaen yeni sene bütçesinin geçen seneden yani içinde bulunduğumuz seneden devri muktazi ve muhtemel işler ve tahsisatlar dahi nazarı itibare alınarak tanzimi ve mümkün olduğu kadar tahsisat devri cihetine gidilmemesi şayanı tavsiyedir. Bu takdirde bütçenin her kısmı için ayrıca birer düyun faslı küşadı tabiidir.

İANAT VE TEBERRÜAT HAKKINDA OLUNACAK MUAMELE

20 — Muhasebei umumiye kanununun elli beşinci maddesinde .

MENAFİ UMUMİYEYE ait hidemata sarf olunmak üzere verilen ianet ve teberruat varidat bütçesinde hususi bir fasla konulup şart kılındığı hizmetin masraf bütçesinde tahsisat mevcut ise o tahsisata ilave ve aksi halde ayrıca bir fasla kayt olunarak meşrutulehine sarf edilir,

Bu kabil tahsisatın sene gayesinde kalan miktarı ertesi senelerde açılacak bir faslı mahsusa nakl ve sarf olunur dirilmekte olmasına ve bu hususta idarei umumiyei vilâyat kanununda bir kaydı ihtirazi mevcut bulunmamasına binaen vilâyete vukubulacak teberruat ile cemiiânât nizamnamesine tevfikân vaki olacak ianat için bervechi muharrer muamele ifası tabiidir.

İHTİYAT TAHSİSATI

21 — Sene ortasında mühim ve müstacel bir maşlabatın temini için fazlâi varidat bulunamadığı ve münakale icrasına da imkân görülmediği zaman lüzum hasıl olan fasla nakl olunmak üzere muhasebei .umumiye kanununun tarifi veçhile bütçelerde miktarı kâfi ihtiyat tahsisatı Arazî muvafık olur.

TAHSİSATI GAYRİ MELLHUZA :

22 — Tahsisatı gayri melhuze faslı bütçenin altıncı muhtelif ve müşterek kısmında açılır . Malum olduğu üzere bu fasıl bütçenin tanzimi sırasında teemmül edilmeyen ve sene ortasında zuhur eden mahdud ve gayri melhuz sarfiyat içindir.

Bu fasılda sarfiyat icrası için encümenden evvel emirde karar istihsali Paranın sarf olunacağını işinde bütçede tertibi mahsus bulunmaması ve alel'usul sarfiyat müstelzem mes'elenin daha evvel meclisi umumice tezekkür ve ret edilmiş olması şarttır.

23 — MEMUREYNİN PAHALILIK ZAMLARINA MUHASSESAT FEVKALADELERİNE MESKEN BEDELLERİNE İHTİSAS ZAMLARINA VE HARCIRAHLARINA

Taalluk eden fasıllar her kısım için ayrı ayrı o kısımlar dahilinde gösterilmek ve bunların miktar ve nisbetleri tayin ve tesbitinde kavanini mahsusası ahkamı nazarı dikkatte bulundurulmak lâzımdır .

Meselâ ikinci kısımda bir faslı mahsus halinde gösterilmesi lâzım gelen memurini nafia ihtisas zamlarının altıncı kısma ithali doğru olmadığı gibi Maarif , Nafia memurları tahsisatı fevkal'adelerinin memzucen bir fasılda tespiti de muafık değildir. keza mezker tahsisatların kadro maaşlarına nazaran kanunların tayin ettiği nispetler dahilinde tahmini değil hesaba müsteniden hakiki olarak tayin ve tespiti icap eder.

ADÎ VE FEVKAL'ADE BÜTÇELER

22 — İdarei umumiyei vilâyet kanununun 79 uncu maddesi mucibince meclisi umumiler tarafından adî ve fevkal'ade namile iki nevi bütçe tanzim edilir. Fakat bu kaydı kanuni her vilâyetin mutlaka fevkal'ade bütçe tanzimi mecburiyeti manasını mutazammın değildir. Fevkal'ade bütçeye ithali icap eden vilâyetin daimî ve senelik hıdematından madut olan hususat için fevkal'ade bütçe tanzimi ve yahut bu kabil işlerin fevkal'ade bütçeye ithali muafık değildir.

Kanunun 83 üncü maddesinde fevkal'ade bütçeye dahil olacak muhassasatın hıdematı vilâyete ait her türlü inşaat ve tesisat cedide masarifinden ve adî bütçeye taalluk eden masarifi daime haricinde vukubulacak arızî ve muvakkat masariften teşekkül edeceği müsarrâh bulunduğu gibi adî bütçe muhassasatında masarifi seneviye ve daimeyi ihtiva edeceği 82 nci maddede izah ve tadat olunmaktadır. Binaen aleyh adî bütçede fevkal'ade hıdemat ve tesisata ait tahsisatın vaz'ı gayrı caizir.

Bu hususat formülde madde be madde gösterilmiştir. Adî bütçede olduğu gibi fevkal'ade bütçede de muhassasatın kısımlara ve kısımların fasıl ve maddelere tefrikinde yukarıda verilen izahata tefikı muamele edilmesi tabiidir.

BÜTÇE NİZAMNAMESİ

23 — Her bütçenin merbut formülünde gösterildiği vechile bir nizamnamesi bulunur. Bu nizamnamede :

1 — Vilâyetin senei maliye zarfında tahsil olunacak adî ve fevkal'ade varidatı miktarı .

2 — O sene için verilen tahsisat miktarı .

3 — Kanunen taksitle istifası mecburi olan vergilerin tahsil zamanları.

4 — Kanım (mi meclisi umumi tarafından tayin edilmesi lâzım gelen vergi nispetleri .

5 — Encümence tahsisatı munzama itası mümkün olan hidemat .

6 — Vilâyet encümenince muayyen bazı mesailde selahiyet itasını mutazammın hususat gibi maddeler vilâyetin iltiyacatı maslahatın icabatı dairesinde kayd ve tespit olunur

İHTAR ;

A — Bazı Meclisi umumiler tarafından bütçe nizam - namelerine encümeni vilâyetçe tahsisatı müteahyilenin tezyit olunamayacağı veya her hangi ahvalda münakale icra edilemeyeceğini ve tahsisatı munzama veya fevkalade istihsal edilemeyeceğini natık maddeler dere edidiği görülmektedir. İdarei umumiyei vilâyat kanununun sarahaten encümenlere verdiği bu kabil salâhiyetleri meclisi umumî kararlarının ref edilemeyeceği tabii bulunmasına binaen nizamnamelerin bu gibi zevatten ari bulunması ve nizamnamelerin mahallin şerait ve ihtiyacına göre ahkâmı kanuniyemize muvafık surette tanzim edilmesi lâzımdır

B — Bazı vilâyetlerce de Erazı, Mûsakkafat, Sayım, Kazanç vergileri üzerine azami hatlar dahilinde kesri munzam tarhi için nizamnameye yalnızca madde vaz' ile iktiza edildiği görülmektedir . % 20 ve % 30 dan fazla kesir tarhi için hey eti vekile kararına ihtiyaç bulunduğundan bunun için ayrıca mazbata ile müracaat edilmesi icap eder.

C — Bir kısım vilayetleriniz yol mükellefiyeti naktiyesinin tahsil zamanlarını bütçe nizamnamelerde tayin etmemekte ve bazıları da amelei mükellefinin mükellefiyet aylarını tespit eylemekte ve bazında yevmiye miktarı tasrih olunmamaktadır. Nizamnamelerin bu gibi nevakıstan da beri bulunması muktazıdır .

BEŞ SENELİK MESAİ PROGRAMLARI

24 — İdarei umumiyei vilâyat kanununun 68 inci maddesi vilâyet meclisi umumilerinin beşer senelik mesai programı tanzimde mükellef tutmaktadır. Şimdiye kadar muhtelif sebeplerle tamamen tatbıkına imkân bulunamayan bu maddei kanuniye ahkâmının bihakkın ifası ile 929—933 senelerine mahsus olmak üzere vilâyetin Maarif, Nafia , Sıhhiye. Ziraat ve Baytar işleri için beş senelik bir inkişaf programların tanzim ve Vekâlete irsali ehemmiyetle talep olunur .

Fevkal'ade bütçelerin bu programlar hududu dahilinde tanzimi tabii bulunduğu gibi programların ihtiyaçla ve imkânla mütenasip ve mukayyet olmasına son derece itina buyrulması bedihdir. Binaenaleyh programlar bir taraftan her sene içinde yapılması mutasavver işlerin nevi ve hududuna göstermeli ve diğer taraftan d a l ı erişe tahsisi iktiza eder mebalîği irae etmelidir.

BÜTÇEYE MERBUT CETVELLER ;

25 — Merbut örnekte de görüldüğü üzere bütçenin mütemmimatından olmak üzere bütçe ile beraber tanzimi lâzım cetveller şunlardır;

- 1— (A) cetveli (akşamı varidatı irae eder)
- 2— (B) cetveli (akşamı muhassasatı ihtiva eder)
- 3— (S) cetveli (bu cetvel tahsisatı mütehavvileyi gösterir)
- 4— (T) cetveli (varidatın müstenidin aleyhi olan kanun nizam ve kararları gösterir)
- 5— (C) cetveli (B) cetveline dahil akşamı tahsisatın senei sabıka tahsisatına mukayyesini ve varidatı umumiyei nisbetlerini irae eder.)

6—(C) cetveli (Masraf bütçesine dahil muhassetattan her birinin müfredatını teşkilatın kadrosiyle bunların geçen sene bütçesile mukayesesini camidir .

Her bütçede bulunmasına lüzum ve zaruret görülen bu beş nevi cetvelin büyük bir itina ve dikkatle tanzim edilmesi ve ihtiva ettikleri arkamın bütçe varidat ve muhassetatına mutabık bulunması lâzımdır.

DİKKAT:

D,B,M, cetvellerinin dörder nüsha olarak irsali ve bütçelere merbut bulunması icap eder. C, D cetvellerinin Birer nüsha, olarak irsali maksadı temine kâfidir.

BÜTÇELERİN ŞEKLİ VE EBADI VE ZEMANI TANZİMİ

26 — Bütçelerin şekli ve ebadı merbut numuneye mutabık olacaktır, Bütçeler latin rakkamı ve yeni türk harflerde yazılacak ve mümkün olan vilâyetlerde tab ETTİRİLECEKTİR FORMÜLDEKİ RAKKAMLAR FARAZİDİR .

27 — Bütçelerin Vekâlete geç vürudı tetkik ve tastık içinde bir; iki ve bazen üç ay kadar uzun bit zaman müruru hasebile nisan veya mayıs içinde tanzim edilen bir bütçenin ağustos hatta eylüle kadar tatbıkına imkân bulunmadığı malumdur. Bu tehürde bütçelerin kanun ve usule mutabık olarak tanzim edilmemiş olmalarının tesiri olduğu gibi müteaddit vilâyet bütçelerinin on onbeş gün zarfında vekâletçe tetkikimi imkân bulunmamasında dahli vardır .

BÜTÇELERİN

Senei maliye iptidasından itibaren bilâ tehir tatbiki imkânım temin için 929 senesi bütçelerinin ahkâmı ka –

nuniye ve tarifâtı salife dairesinde nehayet mart ayı içinde nihayetlerinde vekâlette bulundurulabilecek bir tarihte tanzimi icap eder. Bunun için de şiiuididen istihzaratın ikmalile meclisi umumilerin şubat zarfında toplanmaları lâzımdır. İdarei umumiyeyi vilâyet kanununun

maddesine göre ikinci ve müteakip içtima tarihlerinin tayin ve tespiti meclisi umumilerin cümlei vezaif ve selahiyetlerinden bulunmasına ve bu tarihin meclisi umumiler tarafından geçen sene tayin edilmiş bulunması tabii olmasına binaen vilâyetin merkeze olan mesafe farkıda göz önünde bulundurularak yukarıda verilen izahata nazaran meclisi umumilerin fevkal'ade içtimaa davatleri suretile maslahatın tarifâtı kanuniye dairesinde hal ve' temini mümkündür .

28 — Hutut ve eşkâli umumiyesi merbut numune ile gösterilen surette tanzim ve tertibinde mühim görülen noktaları balâdaki madde ve misallerle izah olunan 929 senesi bütçesinin muhabere ve tahirata meydan verilmeksizin sur'atle tastika arzını ve mevkii tatbika vaz'ını temin için muhasebei hususiye müdürlerinin ve alâkadar memurinin bu tahrirâtı umumiyeyi dikkatle mütalaa ve takip etmelerini ehemmiyetle tavsiye ve izah olunan esaslar dahilinde tanzim edilmemiş olan bütçelerin mahallerine iade olunacağını şimdiden kayıt ve ilave eylerim efendim .

29 — Bütün vilayetlere Mülkiye müfettişlerine yazılmış ve malumat olmak üzere alakadar vekâletlere takdim edilmiştir .

1—2—929

Dahiliye Vekili

Nazif

S . Kaya

.....vilâyetinin..... senesi

Adi bütçe nizamnamesi

Madde

1 — 929 mali senesine ait vilâyet hüsusi varidatı [A] işaretli cetvelde gösterildiği veçhile [.....]
[.....]lira [.....]
kuruştur .

2 — 929 mali senesine ait husus hidematı adıye için ita olunan tahsisat işbu nizamnameye merbut [B] işaretli cetvelde gösterildiği veçhile [.....]
.....lira [.....] kuruştur .

3 — 1929 senesi için yol mükellefiyeti bedeniyesi on gön ve karşılığı olan mükellefiyeti naktiye de dokuz liradır .

4 — Yol bedeni mükellefiyeti 929 senesinde Nisan , Mayıs , teşrini evvel ve teşrinisani ayları içinde ifa ettirilir . Nakti mükellefiyet biri haziran digeri kânunevvel aylarında olmak üzere iki taksitte tahsil ve istifa olunur .

5 — Bütçenin varidat kısmına dahil olup işbu nizamnameye merbut [T] işaretli cetvelde gösterilen kâffei rûsum ve tekâlifin 929 senesi zarfında tahsiline devam olunur .

6 — İşbu nizamname ile muayyen varidattan mada vilâyet nam ve hesabına hiç bir teklif tarh ve tevzi edilemez nizamname ile verilen mezuniyet haricinde her hangi bir nam ve surette vilâyet hesabına tekâlif tarh ve cibayeti hakkında emir veren ve icra edenler muhasebe umumiye kanunu mucibince mes'uldür .

7 — Meclisi umumii vilâyetin tatili esnasında idareî hususiyei vilâyet muhasebe talimatnamesinin onuncu mad-

..... Vilâyeti
..... Senesi

Bütçesi

desi mucibince encümeni vilâyetçe tahsisatı munzama ita edilebilecek hidemat işbu kararnameye merbut [S] işaretl cetvelde tadat olunmuştur .

8 — senesi zarfında hökmü bir kaç sene-ye şamil Mektep, Yol ve köprü gibi inşaat ve teşebbüsatı nafia ve emsali teahhüdâtı ifa için mukavele veya ellibin lirayı tecâvuz etmemek üzere muvakkat avanslar akdine veya hesabı cariler küşadına vilâyet mezundur .

9 — İşbu nizamnamenin icrasına Valisi memurdur .

A CETVELİ	Senesi Muhammen varidatı.	
	Lira	K.
..... senesi muhammen varidatı		
VARİDAT KISIMLARI		
Milli tekâlif munzam kesirleri		
Kesri munzamlardan mada hususi vilâyet varidatı		
Muavenetler		
YEKÛN		

B CETVELİ	Senesi Muhammen varidatı	
	Lira	K.
senesi muhammen masrafları		
MUHASSESAT KISIMLARI		
Birinci K : Vilâyet muhasebei hususiyesi		
ikinci K : Vilâyetin yol ve köprü işleri		
Üçüncü K : Maarif işleri		
Dördüncü K : Vilâyetin Ziraat, Ba- ytarlık ve San'at işleri		
Beşinci K: Vilâyet Sihhat ve Hayır işleri		
Altıncı K : Vilâyetin muhtelif ve müşterek masraflar		
YEKÜN		

C
CETVELİ [*]

[B] cetveline dahil tahsisat kısımlarının sabık sene tahsisatı ile mukayesesini ve varidat nisbetini gösterir

..... senesi senesi Varidat fazlası noksanı
nazaran nisbeti

Nev'i muhassasat Lira K Lira K Lira K Lira K Lira K

Meclisî umumî ve muhasebei }
vilâyet }

vilâyetin yol ve köprü işleri }

Vilâyetin maarif işleri }

Vilâyetin ziraat, baytarlık ve
san'at işleri }

Vilâyetin sihat ve hayır işleri }

Muhtelif masarîf }

YEKÛN

[] İhtar :

Bu cetvel adı ve fevkal'ade bütçelere dahil muhassasat memzucen vaz edilir .

(T) CETVELİ

Vilâyet varidatı hususîyesinin istinat ettiği ve nizamât ve muharrerat					
Sıra Numarası	Fasıl	Madde	Nizamât ve Muharrerat		Hulasai maâl
			Tarihi	Nev'i	
1	1	1	9-6-321	Nizamname	Aşar hissesi ianesi Aşar nizamnamesi .
2	2	9	17 2 346	"552." numrulu kanun	"Erazi vergisine munzam vilâyet hissesi " Aşarın ilgasile ikame edilen işbu kanunda sekiz misli alınan verginin sekizde üç menafi ve iane hisseleri olup bundan rub'u bankaya dörtte üçünü idarei hususiyelere aidiyetine dair M - 6 -
3	2	2	13 3 329	İdarei umumiye kanunu	Müsakkafat vergisinden vilâyet hissesi - müsakkafatı vergisinden vilâyet hissesinin varidat hususiyeden olduğu hakkında .
4	2	2	14 4 340	Dahiliye V . 13045 / 1005 numaralı tahrirati unumiyesi	Mezkûr kanunun dördüncü maddesile müsakkafat vergisi tasilatının mahallerine terk olunan rubu hisseden belediye hududu dahilinde tahsil olunan kısmın belediye ve yalnız hududu belediye haricindeki tahsilatın rub'u tamamen vilâyetlere ait olduğuna dair .
5	2	3	10 5 926	Kazanç vergisine munzam 883 numaralı kanun	Kazanç vergisi kanununa tevfikân hazine namına alınacak verginin yüzde beşi nisbetinde vilâyet ve belediye hisseleri terk ve tahsili hakkındaki işbu kan-

(T) CETVELİ

Vilâyet varidatı hususiyesinin istinat ettiği kavanin ve nizamât ve muharrerat

Sıra Numarası	Fasıl	Madde	Nizamât ve muharrerat		Hulasai maal
			Tarihi	Nev'i	
6	2	4	30 1 926	739 numaralı kanun	un üzerine Encümeni vilâ - yetin numaralı kararı yüzde beş vilâyet hissesi tahakkuk ve tahsili - ne dair . “ Ağnam, Canavar ve hayvanatı ehliye rütumuna munzam vilâyet hissesi ” 12 - 2 - 340 ve 410 numaralı sayım kanununun 6 nci maddesini muaddel işbu kanun mucibince her koyundan otuz her kıl keçiden otuz her tiftik keçiden yirmi beş her deve - den yüzelli he mandadan yüz yirmi her inek, öküzden seksen her at aygır idiş katıdan yüz her eşekden otuz her canavardan iki yüz resim alınmasına vesaiti nakliye olarak kullanılan ve kazanç vergisine tabi olan hayvanat işbu resimden mustesna olduğu gibi koyun ve geçi ve canavarın bir yaşından ve diğer hayva - nattan üç yaşından aşağı olanları dahi resimden müs - tesna olup ancak kasaplık olarak sevk edilen bu gibi hayvanattan hini sevklerinde

(T) CETVELİ

Vilâyet varidatı hususiyesinin istinat ettiği kavanin ve nizamât ve muharrerat					
Sıra Numarası	Madde	Fasıl	Nizamât ve muharrerat		Hulasai maâl
			Tarihi	Nev'i	
7	2	5	19 3 928	İdarei umumiyei vilâyet kanunu	pazar, panayır, mezbehalar - da resimleri alınır . İşbu kanuna göre tahsil olunacak resmin yüzde yedi buçuğu idarei hususiyelere ait olup her vilâyette derhal idare - lerine verilir idarei hususi - yelerden ayrıca masraf alı - nmayacaktır . «M3»
8	2	5	28 3 928	kanunu muvakkat	« Ferağ , intikal harçları - nın asıllarına vilâyet hissesi olarak yüzde on zam olun - duğu hakkında .
9	3	1	22 3 926	“790 „ nu - maralı ka - nun	“Muskirat inhisarından vilâyet hissesi ” işbu kanu - nun 29 inci maddesi mucı - bince vilâyetin nüfusu umu - miyesi nispetinde ve müs - kirat inhisarından yüzde on varidatı hususiyei vilâyetten olduğuna dair .
10	4	0	28 1 928	(1000) nu - maralı ka - nun	Bila vasıta vergiler üze - rine ayrıca küsüratı munza - ma tarhı hakkında ki kanuna tevfikân müsakkafat, erazı vergilerine yüzde beş bedelî naktlere beheri için elli lira kazanç vergisinden beyanna -

(T) CETVELİ

Vilâyet varidatı hususiyesinin istinat ettiği kavanın ve nizamât ve muharrerat					
Sıra Numarası	Fasıl	Madde	Nizamât ve muharrerat		Hulasai maal
			Tarihi	Nev'i	
					meve tâbi mükellefinden yüzde beş gayrı tabilerine yüzde iki buçuk sayım ver - gisine koyun , keçi , eşek beheri için iki buçuk deve, inek, öküz, at , aygır, idiş, kısrak, katır, canavarın be - heri için beş kuruş hazinesi maliyeye ait vergilerle ciba - yet ve tahsili ve onbeş gön zarfında idarei hususiyeler emrine verilmesi hakkında
11	4	1	"	"	" " " "
12	4	2	"	"	" " " "
13	4	3	"	"	" " " "
14	4	4	"	"	" " " "
15	4	5	"	"	" " " "
16	5	0	22 6 928	(1130) nu - maralı ka - nun	Maarif vergisi : İlk tahsil çağında bulu - nan çocukların talim ve terbiyeleri ve halk dersane - lerinin tesis ve idaresi için ihtiyari zaruri olan masraf - ların karşılığı «A» umumî mulhak ve hususi bütçeler - den maaş tahsisat ve ücret olanların " eytam ve eramil hariç " aldıkları mebalig üzerinden iki taksitte istifa edilecek yüzde birler "B" müsavi nispette olmak üzere vilâyet meclisi umumilerince

(T) CETVELİ

Vilâyet varidatı hususiyesinin istinat ettiği kavanin ve nizamat ve muharrerat					
Sıra Numarası	Fasıl	Madde	Nızaamat ve muharrerat		Hulasai maal
			Tarihi	Nev'i	
					sayın ve kazanç vergilerine yüzde elliye Erazi ve müsakakat vergilerine yüzde yirmibeşe kadar yüzde kazanç ve sayın vergilerine yüzde nispetinde kesir munzam tarhı meclisi umumii vilâyetin tarih numaralı mazbatası üzerine tarihli kararname ile hey'eti vekilece tastik olunmuştur .
17	5	1	22 6 928	(1130) nu-	" " " "
18	5	2	"	mrûlu ka-	" " " "
19	5	3	"	nun	" " " "
20	5	4	"	"	" " " "
21	5	5	"	"	" " " "
22	6	1	19 1 341	142) numaralı kanunu	“Küsüratı munzamadan maada varidat ” yol mükellefiyeti . Türkiyede sakin bilumum erkek nüfus on sekiz yaşından atmış yaşına kadar yol mükellefiyetine tabi olduğuna dair olan kanunun olbaptaki mevattı mucibiuce sene si yol mükellefiyeti gün ve nakti mükellefiyet lira olarak meclisi umumii vilâyetçe adi bütçe nizamnamesinin mad-desile kabul ettiğine dair.

(T) CETVELİ

Vilâyet varidatı hususiyeyesinin istinat ettiği kavanin ve nizamât ve muharrerat					
Sıra Numarası	Fasl	Madde	Nizamât ve muharrerat		Hulasai maal
			Tarihi	Nev'i	
23	7	0	13 3 329	İdarei u- mumiyei vilâyat kanunu	"Rusumat"
24	7	1	20 12 329	Kanun	Zebhiye resmi vilâyet hissesinin varidatı hususiye-den olduguna dair 340 senei maliyesi iptidasından muteber olmak üzere ve belediyeler tarafından umumî ve fennî mezbahalar tesis edilinceye-kadar zeb olunacak koyun ve keçiden onbeş kuzu ve oğlaktan yedi buçuk danadan otuz sığır ve canavardan kırkbeş deve ve mandadan yetmiş kuruş resim alınacak ve vilâyetlerle belediyeler tarafından idare ve cibayet edilerek hasılatının nısfı belediyelere ve nısfı digeride vilâyete aidiyetine dair belediye vergi ve resimler kanunun 29 nci maddesi mucibince meclisi umumîi vilâyetin . . . numaralı kararı iktizasından olduguna dair . " Taş ocakları hasılatı "
25	7	2	12 9 341	Kanun	Maden nizamnamesinin bazı maddelerile taş ocakları nizamnamesinin tadiline dair kanunun 5,6 nci maddelerine

(T) CETVELİ

Vilâyet varidatı hususiyesinin istinat ettiği kavanin ve nizamât ve muharrerat					
Sıra Numarası	F'asil	Madde	Nizamât ve muharrerat		
			Tarihi	Nev'i	
26	7	2	133 329	İdarei umumiyei vilâyat kanunu	tevfikan vilâyet idarei hususiyelerine devr olunan ocaklar rusum nisbiyesi “ Haclar ve hasılatının vilâyete ait olduğuna dair „ vilâyete ait emval ve emlâkin hasılat ve iradi ve bedeli ferağı 80 nci maddesinin 9 nci fıkrasıle vilâyet bütçesi varidatı olduğuna dair . İdarei umumiyei vilâyat kanununun 80 nci maddesinin 10 nci fıkrasında gösterildiği üzere vilâyetçe köprü iskele ubure mahsus kayıklar ve sair tesis gibi vilâyetin vezâifine dahil ve menafii umume ait hidemata mukabil istifa alınacak ücûrat veya bedeli iltizam vilâyet varidatından olduğuna dair . Vilâyete ait emval ve emlâkin hasılat ve iradi ve bedeli icar ve ferağı varidatı hususiyeden olduğuna dair . ” ” ” ” ” ”
27	7	3	173 329	İdarei umumiyei vilâyat kanunu	
28	8	0	133 929	”	
29	8	1	”	”	
30	8	2	”	”	
31	8	3	”	”	
32	9	1	293 329	”	Dahili vilâyette işlemek üzere tesis edilecek tramvay ominbos, otobüs ve otomobil

(T) CETVELİ

Vilâyet varidatı hususiyesinin istinat ettiği kavanin ve nizamat ve muharrerat					
Sıra Numarası	Fasl	Madde	Nizamat ve muharrerat		Hulasai maal
			Tarihi	Nev'i	
33	9	2	"	"	gibi vesaiti nakliye şirketlerinden ve sahiplerinden sen-evi alacak mebalığı muay-yene vilâyetin varidatı hususiyesinden olduğuna dair 80 -nci maddesinin 11 nci fıkrasından 78 nci maddesinin 3 -nci fıkrasında mukarrer ruhsat harcı varidatı hususiyei vilâyetten olduğuna dair . " " " "
44	10	1	"	"	
35	11	1	12 8 330	kanun	80 nci maddenin 12 nci fıkrasında numune çiftlik ve tarlaları çiftcilik mektepleri varidatı hususiyei vilâyetten olduğuna dair olan işbu maddeye tevfikan vilâyetçe geçen sene muhaye'a edilmiş alâtı ziraiye satılacak eşya ve alât edevati ziraiye mubayea için meclisi umu-mii vilâyetçe devyarsermaye vaz olunduğuna dair ziraata irası hasar eden hasarat ve tufeylatın itlafına ve nebata-tı müffidenin imhasına dair kanun mucibince vilâyet bütçesinden sarf edilecek me-balığ mukabilinde 7 nci maddede tevfikan istirdat olu-nacak mebalığ .

(T) C E T V E L İ

Vilâyet varidatı hususiyesinin istinat ettiği kavanin ve nizamat ve muharrerat					
Sıra Numarası	Fasıl	Madde	Nizamat ve muharrerat		Hulasai maal
			Tarihi	Nev'i	
36	12	1	5 6 922	Dahiliye vekâleti celilesinin 64 tahrir- 16669 rati umumiyesi	Belediye ve köy hududu haricindeki pazar ve panayır yerleri varidat ve rüsumatının vilâyete aidiyetine dair.
37	13	1	340	Muvazenei umumiye Kanunu	Yüzde iki mazulin aidatı varidat bütçesinde yeniden küşat edilecek bir fazla irad kayt edilecegine dair maddei kanuniye
38	13	1		"	Vilâetbütçesinde mazulin tevkifatı için fasıl küşat edildigine dair .
39	14	1	13 3 329	İdarei umumiyei vilâyet kanunu	
40	15	1	12 4 341	"616" numaralı kanun	Mektep vergisinin idarei hususiyeler varidatından olduğuna dair .
41	16	1	1 5 928	kanun	1230 numaralı kanunla
42	18	1			
43	19	0	13 3 329	İdarei umumiyei vilâyet kanunu	Hibe ve vasiyet suretile vilâyete vuku bulacak tebe-ruat 80 M 18 fıkra
44	19	1	13 4 330	"	Hazineden muavenet
45	19	2	13 3 329	"	

D CETVELİ

F	M	Esamii devair ve memuriyet	... senesi Bütçesinde muharrerolan		... senesi için meclisi umumice ka- bul edilen		MÜLÂHAZAT	
			lira	k	lira	k		
1	2	Encümeni vilâ- yet azalar mu- hassesatı					<u>Adet</u>	<u>Şehri</u>
		İkinci madde yekunu şehri						
2	1	2 Madde yekûn senevisi Muha- sebei hususiye mütür ve mem- urlar maaşatı (müfredat) mütür maaşı başkâtip ..						
		1 madde yekû - nu şehrisi						
		1 madde yekû- nu senevisi						
	2	Muhasebei hu- susiye tahsilda- rlar maaşı					<u>Adet</u>	<u>Şehri</u>
		2 madde yekû- nu şehrisi						
		2 madde yekû- nu senevisi						
	3	Encümeni vilâ- yet kalemi ma- aşatı (müfredat) Başkâtip						

D CETVELİ

F	M	Esamii devair ve memuriyet	... senesi Bütçesinde muharreroian		... senesi için meclisi umumice ka- bul edilen		MÜLÂHAZAT	
			lira	k	lira	k		
		3 madde yekû- nu şehrîsi						
		3 madde yeku- nu senevi						
		mufettişler ta- hsil ve takip memurları maaşları [müfredat]						
		4 madde yekû- nu şehrî						
		" " senevi						
		{ tahsildar ve mu- akkipler ücretleri					Adet	Şehrî
		1 madde yekû- nu şehrî						
		" " senevi					Adet	Şehrî
		vilâyet avuka- tî ücreti						
		2 madde yek - ûnu şehrî						
		" " senevi						
		müvezzi hade- me ve odacılar ücreti [müfredat]						
		3 madde yekû- nu şehrî						
		" " senevi						

D CETVELİ

F	M	Esamii devair ve memuriyet	... senesi Bütçesinde muharrerolan		... senesi için meclisi umumice kabul edilen		MÜLÂHAZAT
			lira	k	lira	k	
12	1	idarei hususiye levazım memur ve mimarları ücretleri [müfredat]					
		4 madde yekunu şehri					
		4 madde yekunu senevî					
		Baş mühendislik ve mühendislik kalemi memur maaşları [müfredat]					
		1 madde yekunu şehri					
		1 madde yekunu senevî					
		mühendisler ve memurini fenniye ihtisas zamları [müfredat]					
		1 madde yekunu şehri					
		1 madde yekunu senevî					
		odaci ve müstahdimini saire ücretleri müfredat					
13	1	mühendisler ve memurini fenniye ihtisas zamları [müfredat]					
		1 madde yekunu şehri					
14	1	odaci ve müstahdimini saire ücretleri müfredat					
		1 madde yekunu şehri					

D CETVELİ

F	M	Esamii devair ve memuriyet	... senesi Bütçesinde muharrerolan		... senesi için meclisi umumice ka- bul edilen		MÜLÂHAZAT
			lira	k	lira	k	
14	2	1 madde yekû- nu şehri					
		1 madde yekû- nu senevi					
		Tamirâtı müte- madiye Çavuş- ları ücreti (Müfredat)					
		2 Madde yekû- nu şehri					
		2 Madde yekû- nu şehri					
		4 Yol inşaatında müstahdem ma- kinistler ücreti (Müfredat)					
		4 Madde yekû- nu şehrisi					
		4 Madde yekû- nu senevisi					
		26 1 ilk tedrisat müfettişleri maaşları (müfredat)					
		1 madde yekû- nu şehrisi					
26	2	1 madde yekû- nu senevisi					
		26 2 maarif idaresi kâtipleri (müfredat)					

D. CETVELİ

F	M	Esamii devair ve memuriyet	... senesi Bütçesinde muharrerolan		... senesi için meclisi umumice ka- bul edilen		MÜLÂHAZAT
			lira	k	lira	k	
28	1	2 madde yekû- nu şehrîsi 2 madde yekû- nu senevîsi ilk mektepler muallimleri ma- aşatı [müfredat] mektebi - nin maaşı köyü inet- ebinin,					
29	1	1 maddenin ye- kûnu şehrî " " " senevî ilk mektepler müstahdimini tücreti [müfredat] ... mektebi ha- demeler tücreti ... " " " " ... " " " " köyü mek- teplerinin " "					
30	1	1 maddenin ye- kûnu şehrîsi " " " senevîsi ilk tedrisat mü- fetişleri ile baş muallimler ma- kam tahsisatı [mufredat]					aded beherine şehrî

D CETVELİ

F	M	Esamii davair ve memuriyet	... senesi Bütçesinde muhtasar olan		... senesi için meclisi umumiye ka- bul edilen		MÜLAHAZAT
			lira	k	lira	k	
		müfettişler tah- sisatı baş müallimler tahsisatı 1 madde yekû- nu şehrisi " " senevîsi					
39	1	ilk mektep mu- allimleri mes- ken bedeli					Adet bdeher- ine şehre
		1 madde yekû- nu şehrisi					
		1 madde yekû- nu senevîsi					
42	1	ikmal mektebi muallimleri maaşları [müfredat]					
		1 madde yekû- nu şehrisi					
		1 madde yekû- nu senevîsi					
43	1	Halk dersanesi ve ikmal mek- tepleri müdür ve muallimler ücreti [müfredat]					

D CETVELİ

F	M	Esamii devair ve memuriyet	... senesi Bütçesinde muhtarreroian		... senesi için meelisi umumice ka- bul edilen		MULÂHAZAT
			lira	k	lira	k	
43	2	1 madde yekû- nu şehrîsi					
		1 madde yekû- nu senevîi					
		Halk dersanesi ve ıkmal mek- tepleri müstah- dimin ücretleri [müfredat]					
		1 madde yekû- nu şehrîsi					
45		1 madde yekû- nu senevîsi					
		millet mektep- leri muallim ve müstahdimini ücretleri [müfredat]					
		45 faslın yekû- nu şehrîsi					
		45 faslın yekû- nu senevîsi					
50	1	Hafizi kütüp ücreti [müfredat]					
		1 madde yekû- nu şehrîsi					
		1 madde yekû- nu senevîsi					
		ziraat memur - ları maaşları [müfredat]					
53	1						

D CETVELİ

F	M	Esamii davair ve memuriyet	... senesi Bütçesinde muhtarrrolan		... senesi için meclisi umumice ka- bul edilen		MÜLÂHAZAT
			lira	k	lira	k	
		1 madde yekû- nu şehrîsi					
		1 madde yekû- nu senevisi					
54	1	ziraat müstah- dimin ücretler [müfredat]					
		1 madde yekû- nu şehrîsi					
		1 madde yekû- nu senevisi					
61	1	Damızlık hay- vanat seyisi üç- reti [müfredat]					
67	1	1 maddeye ye- kûnu şehrîsi					
		" " " senevisi					
		Sanatlar mek- tepleri memu- rin ve muallim maaşatı [müfredat]					
		1 madde yekû- nu şehrîsi					
		1 madde yekû- nu senevisi					
68	1	nazarî dersler muallimleri üç- reti maktuası [müfredat]					

D CETVELİ

F	M	Esamii devair ve memuriyet	... senesi Bütçesinde mu'harrerolan		... senesi için meclisi umumice ka- bul edilen		MÜLÂHAZAT
			lira	k	lira	k	
69	1	1 madde yekû- nu şehrîsi					
		1 madde yekû- nu senevîsi					
		sanatlar mekte- bi müstahdemin ücreti maktuası [müfredat]					
		1 madde yekû- nu şehrîsi					
79	1	1 madde yekû- nu senevîsi					
		Hâstaneler me- murin müstah- demini sıhhiye ve idariye ma- aşları [müfredat]					
		1 madde yekû- nu şehrîsi					
		1 madde yekû- senevîsi					
80	1	Hastâneler me- murin ve müs- tahdemin ücreti [müfredat]					
		1 madde yekû- nu şehrîsi					
		1 madde yekû- nu senevîsi					
		Hastâneler me- murin ve müs- tahdemin ücreti [müfredat]					
82	1	1 madde yekû- nu şehrîsi					
		1 madde yekû- nu senevîsi					
		Seyyar memurin sıhhiye ücretleri [müfredat]					
							

D CETVELİ

F	M	Esamii devair ve memu riyet	... senesi Bütçesinde muharrerolan lira k	... secesi için meclisi umumice ka- bul edilen lira k	MULÂHAZAT
82	2	1 madde yekû- nu şehîrsi			
		1 madde yekû- nu senevîsi			
		Seyyar etibba ücretleri, (müfredat)			
		2 madde yekû- şehîrsi			
82	3	" " senevîsi			
		Küçük sıhhiye memurları üç- reti.			
		(müfredat)			
		3 madde yekûn şehîrsi .			
84	1	" " senevîsi			
		hastane sarta- bipleri . ücreti maktuası .			
		(müfredat)			
		1 madde yekû- nu şehîrsi .			
102	1	" " senevîsi			
		Vilâyet hizmet otomobili şöför ücreti .			
		(müfredat)			
		1 madde yekû- nu şehîrsi .			
		" " senevîsi			

S
CETVELİ

Tahsisat mütehavvileyi gösterir

<u>F</u>	<u>M</u>	<u>nev'i muhassessat</u>
.....		Masarifi tahsiliye
.....		Ziraat bankası aidatı
.....		Masarifi muhakeme
.....		Emlâk ve akar masrafı
.....		Reddiyat

F	M	Nev'i varidat	snesei varidatı mu- hamminesi	
			Lira	K
		Birinci kısım :		
		MİLLÎ TEKÂLİF KESRÎ MUNZAMLARI		
1	1	Sabık seneler aşar maarif hissesi		
		BİRİNCİ FASLIN YEKÛNÜ		
2	1	Erazi vergisi tahsilatından vilâyet hissesi		
2	2	Müsakkafat vergisi tahsilâtından vilâyet hissesi		
2	3	Kazanç " " " hissesi		
2	4	Sayım " " " "		
2	5	Ferağ ve intikal harçlarından " "		
3	1	İspirto ve meşrubatı küliye inhisarından vilâyet hissesi		
4	0	[10000] numaralı kanun mucibince zam		
4	1	Müsekkafat vegisine munzam yüzde beş		
4	2	Erazi " " " "		
4	3	Bedeli nakti [beher mükelleften elli lira]		
4	4	Kazançvegisine munzam yüzde 2,5ve beş		
4	5	Sayım " " " " " "		
5	0	1130 numaralı kanun mucibince maarif vergisi		
5	1	Erazi vergisine munzam maarif vergisi %		
5	2	Müsakkafat vergisine munzam maarif vergisi %		
5	3	Kazanç vergisine munzam maarif vergisi %		
5	4	Sayım " " " " %		
5	5	Devair ve müessat yüzde birleri		
				
				
				
		Birinci kısım yekûnu		

F	M	Nev'i varidat	senesi varidatı mu- hamminesi	
			Lira	K
		Nakli yekûn		
		İkinci kısım :		
		MUNZAM KESİRLERDEN MADA VİLÂYET HUSUSİYE VARİDATI		
			bedeni Lira	nakti Lira
6	1	Yol mükellefiyeti		
7	0	Rûsumat		
7	1	Zebhiye resmi vilâyet hissesi		
7	2	Taş ocakları resim ve harcları		
7	3	İskele resmi		
8	0	Müessesat ve emlâk hasılatı		
	1	Akarat icar ve bedeli ferağı		
	2	Hastahane hasılatı		
	3	Talebe pansiyon hasılatı		
	4	Vilâyet gazetesi ve matbaası hasılatı		
9	1	Vilâyet dahilinde işleyen vesaiti nak- liyeden alınacak mebalîği muayene		
9	2	Vilâyet dahilinde mevcut müessesatı sınâiye ve fabrikalar ruhsat harcı		
10	1	Satılan eşya bedeli		
11	1	Mahsulat ve nebatata arız olan haşerat itlâfı karşılığı		
12	1	Mütenevvi ve müteferrik varidat		
13	1	Mazuliyet aidatı		
14	1	Faizli hesabâtı cariye neması		
15	1	Mektep vergisi bakayası		
16	1	1230 numaralı kanunla yol mükellefiye- tine munzam maarif vergisi bakayası		
		Yekûn		

F	M	Nev'i varidat	senesi varidatı mu- hamminesi	
			Lira	K
		Nakliyekûn		
17	1	İstirdadat		
18	1	İdarei hususiye teavün sandığı varidatı		
		İkinci kısmın yekûnu		
		Üçüncü kısım		
		TEBERRULAR, MUAVENETLER		
19		Teberru		
19	1	Muvazenei umumiyyeden muavenet		
19	2	Belediyeden "		
		Üçüncü kısmın yekûnu		
		GÜMLEİ YEKÛN		

F	M	Nev'i muhassessat	senesi varidatı mu- hamminesi	
			Lira	K
		Birinci kısım :		
		Vilâyet meclisi ve muhasebei hususiyesi		
1	0	Meclisi umumî azası muhassessatı		
1	1	Aza Muhassessatı		
1	2	Encümeni vilâyet azası Muhassessatı		
1	3	Meclisi umumî muakkat zabıt kâtipleri 1 nci faslın yekûnu		
2	0	Vilâyet muhasebi hususiye memurları		
2	1	Muhasebei hususiye Müdür ve Memur- ları maaşatı		
2	2	Tahsildarlar		
2	3	Encümeni vilâyet kalemi maaşatı		
2	4	Müfettişler, tahsil ve takip memurları maaşları		
		2 nci faslın yekûnu		
		Memurin ve müstahtimin ücreti		
3	0	Tahsildar ve muakiplar ücreti		
3	1	Vilâyet avukatı ücreti [.]		
3	2	İdareî hususiye levazım memur ve mimarları ücretleri		
3	4	3 üncü faslın yekûnu		
		mütenevvi masraflar		
		Hârcirah (idareî hususiye memur ve		
4	1	mustahdemi için) harcirah (meclis		
4	2	4 üncü faslın yekûnu		
		umumî azası)		
5	1	mefruşat		
5	2	kütasiye ve evrakı matbu'a		
5	3	Tenvir ve teshin		
		5 nci faslın yekûnu		
		yekûn		
		[.] Rûesayı memurin konakları bekcile- ri bu maddeye dahildir ,		

F	M	Nev'i muhassessat	senesi varidatı mu- hamminesi	
			Lira	K
		Nakli yekûn		
6	1	Posta telğraf ve telefon ücreti		
		6 ncı faslın yekûnu		
7	1	Tahsil masrafı		
		7 nci faslın yekûnu		
8	1	Müteferrik masraflar		
		8 nci faslın yekûnu		
9	1	İcarlar		
		9 ncü faslın yekûnu		
10	1	idarei hususiye memurları tahsisatı fevkal'adeleri		
		10 ncü faslın yekûnu		
11	1	idarei hususiye bahahlık ve uzaklık za- mları		
		11 nci faslın yekûnu		
00	0	geçen seneler düyunu		
		Birinci kısmın yekûnu		
		İkinci kısım		
		Vilâyet yolları , köprüleri		
12	0	Memurini fenniye ve müstahdiminin		
12	1	baş mühendislik kalemi memur ve kâ- tipleri maaşları		
		12 nci faslın yekûnu		
13	1	mühendisler ve memurini fenniye ihtis- sas zamları		
		13 ncü faslın yekûnu		
14	1	Odacı ve müstahdiminin saire ücretleri		
14	2	Tamiratı mütemadiye çavuşları ücreti		
14	3	" " amelesi yevmi ücretleri		
14	4	Yol inşaatında müstahtem makinistler ücretleri		
		14 ncü faslın yekûnu		
		Yekûn		

F	M	Nev'i muhassessat	senesi varidatı mu- hamminesi	
			Lira	K
		Nakliye yekûnu		
15	0	Keşfiyat, inşaat ve tamirat		
15	1	Tamiratmütemadiye ve müstacele		
15	2	İstikşafat masrafı		
15	2	Tamirci kulübeleri ve baraka masarifi inşa ve tamiriyesi		
		15 nci faslın yekûnu		
		Masarif mütenevvia		
16	1	Memurin feniye ve mülkiye ve hey'eti istikşafiye harcirahı		
		16 nci faslın yekûnu		
17	1	Yol vergisi tahsilâtından muhtarlar aidatı		
		17 nci fasıl yekûnu		
18	1	İcralar		
		18 nci faslın yekûnu		
		Alat, edevat nakliye ve tamiriyesi		
19	1	19 ncu faslın yekûnu		
		Tamir ve teshin		
20	1	Müteferrika ve mefruşat		
20	2	20 nci faslın yekûnu		
		Alatı hendesiye ve levazımı tersiminiye		
21	1	kırtasiye ve evrakı matbua bedeli		
21	2	21 nci faslın yekûnu		
		Posta telğraf ve telefon ücreti		
22	1	22 nci faslın yekûnu		
		Makineler masarifi daimesi ve yedekleri		
23	1	23 nci faslın yekûnu		
		Yekûn		

F	M	Nev'i muhassessat	senesi varidatı mu- hamminesi	
			Lira	K
		Nakli yekûn		
24	1	Nafia memurları tahsisatı fevkal'adeleri		
		24 nci faslın yekûnu		
15	1	Memurini nafia uzaklık ve bahalılık zamları		
		25 nci faslın yekûnu		
00	0	Geçen seneler düyunu		
		faslın yekûnu		
		İkinci kısım yekûnu		
		Üçüncü kısım ::		
		“ Maarif işleri ”		
26	1	İlk tedrisat müfettişleri maaşları		
26	2	Maarif idaresi kâtipleri ”		
		26 nci faslın yekûnu		
27	1	Müfettişler masarısı devriyesi		
27	2	” kırtasiye müteferrika mefruşat tenvir ve teshin masrafları		
		27 nci faslın yekûnu		
28	1	İlk mektepler müallimleri maaşatı		
		28 nci faslın yekûnu		
29	1	İlk tedrisat mektepler müstahdiminin ücuratı		
		29 ncu faslın yekûnu		
30	1	İlk tedrisat müfettişleriyle baş muallimler makam tahsisatı		
		30 ncu faslın yekûnu		
31	1	İlk mektepler masarif daime ve müte - nevviası		
		31 nci faslın yekûnu		
		Yekûn		

F	M	Nev'i muhassessat	 senesi varidatı mu- hamminesi	
			Lira	K
		Nakli yekûn		
32	1	İlk mektepler müteferrikası		
32	2	İlk mektepler kırtasiye ve evrakı mat- bu'ası		
32	3	Tenvir ve teshin		
32	4	Ders tesis ve atelye levazım masrafı . 32 nci faslın yekûnu		
33	1	kütüphane ve mesleki mecmualar ve kitap bedeli		
		33 ncu faslın yekûnu		
34	1	Fakir talebe kitap esmanı		
		34 ncü faslın yekûnu		
35	1	İlk mektepler tamir masrafı		
		35 nci faslın yekûnu		
36	1	İlk mektepler icarları		
		36 nci faslın yekûnu		
		" " sigorta ve tapo harcı		
		37 nci faslın yekûnu		
37	1	Muallim mektebi mezuıları techizat bedeli		
		38 nci faslın yekûnu		
38	1	İlk mektep muallimleri mesken bedeli		
		39 ncu faslın yekûnu		
39	1	Muallim ve muallim muavinleri harcırahı		
		40 nci faslın yekûnu		
40	1	İlk mektep muallimleri kurs masrafı		
		41 nci faslın yekûnu		
41	1	İkmal mektebi muallimleri maaşları		
		42 nci faslın yekûnu		
42	1	Halk derşhanesi ve ikmal mektepleri müdüı ve muallimler ücretleri		
43	2	" " " "		
		mustahdimin ücretleri		
		43 ncü faslın yekûnu		
44		Halk ve ikmal mektepleri masarifi daimesi		
		44 ncü faslın yekûnu		
		Yekûn		

F	M	Nev'i muhassesat	senesi muhassesati	
			Lira	K
		Naklivekûn		
45	0	Millet mektepleri muallim ve mustah- timin ücretleri .		
		45 nci faslın yekûnu		
46	0	Millet mektepleri masarifi		
		46 nci faslın yekûnu		
47	0	Talebe pansiyonu masarifi		
	1	Talebe iâse bedeli		
	2	Pansiyon masrafı daimesi		
		47 nci faslın yekûnu		
48	1	Tahsil için gönderilecek talebe ücreti		
		48 nci faslın yekûnu		
49	1	Halk kütüphanesi masrafı		
		49 ncü faslın yekûnu		
50	1	Hafız kütüp ücreti		
		50 nci faslın yekûnu		
51	1	Maarif kâtipleri ve ilk tedrisat mufet- tişleri ve muallimleri tahsisat fevkâl'- adeleri .		
		51 nci faslın yekûnu		
52	1	Bahalılık ve uzaklık zamları.		
		52 nci faslın yekûnu		
00	0	geçen seneler dyûnu		
		 faslın yekûnu		
		Üçüncü kısmın yekûnu		
		Dördüncü kısım :		
		Ziraat baytarlık ve san'at işleri		
53	1	Ziraat memurları maaşları		
		53 ncü faslın yekûnu		
54	1	Ziraat mustahdimin ücretleri		
		54 ncü faslın yekûnu		
		Yekûn		

M	F	Nev'i muhassessat	senesi muhassessatı	
			Lira	K
		Nakliyekûn		
55	0	Masarifi mütenevvia		
55	1	Müessatı ziraiye tenvir ve teshin masrafı		
55	2	" " müteferrikası		
		55 nci faslın yekûnu		
56	1	Ziraat memurları harcırahı		
		56 nci faslın yekûnu		
57	1	Himaye ve islahat ve teşvikatı ziraiye masrafı		
		57 nci faslın yekûnu		
58	1	Mahsulata arız olan hayvanat ve haşeratin itlafı ve nebatat muzırranın imhası masrafı		
		58 nci faslın yekûnu		
59	1	Tahsil için izam kılınacak talebe masrafı		
		59ncü faslın yekûnu		
60	1	Âlâtı ziraiyenin tamimi için devvar sermaye		
		60nci faslın yekûnu		
		" Baytarlık işleri "		
61	1	Damızlık hayvanat seyis ücreti		
		61 nci faslın yekûnu		
62	1	İslahi hayvanat komisyonu masrafı		
		62nci faslın yekûnu		
63	1	Damızlık hayvanat iâşe bedeli		
63	2	Masarifi müteferrika		
		63ncü faslın yekûnu		
64	1	Hayvan meşheri mükâfatı ve maaşları		
64	2	Serom ve mualece alat ve edevatı baytariye		
		64ncü faslın yekûnu		
65	1	Memurini baytariye harcırahı		
		65 nci faslın yekûnu		
		Yekûn		

F	M	Nev'i muhassessat	senesi muhassessatı	
			Lira	K
		Nakliyekûn		
66	1	Sari hayvan hastalıkları mücadele mas- rafları		
		66 ncı faslın yekûnu		
67	0	Sanatlar mektebi		
67	1	Memurin ve muallimin maaşatı		
		67 ncı faslın yekûnu		
68	1	Nazari dersler muallimleri ücreti mak- tû'ası		
		68 ncu faslın yekûnu		
69	1	Müstahtimin ücreti maktu'ası		
		69 ncı faslın yekûnu		
70	1	İaşe bedeli		
		70 ncı faslın yekûnu		
71	1	Tenvir ve teshin masrafı		
71	2	Masarifi müteferrika		
		71 ncı faslın yekûnu		
72	1	Melbusat ve yatakhaneler masrafı		
		72 ncı faslın yekûnu		
73	1	Mektebe nafi asar vücude getirenlere mükâfatı naktiye		
		73 ncü faslın yekûnu		
74	1	Mütedavil sermaye		
		74 ncu faslın yekûnu		
75	1	Tamirat		
		75 ncı faslın yekûnu		
76	1	Meslek mektepleri masarifi hissei işti- raki		
		76 ncı faslın yekûnu		
77	1	Ziraat memurları tasisatı fevkal'adeleri yekûn		

F	M	Nev'i muhassessat	senesi muhassessatı	
			Lira	K
		Nakli yekûn		
77	2	Baytarlar tahsisatı fevkal'adeleri		
77	3	Senayi mektepleri tahsisatı fevkal'adesi		
		77 nci faslın yekûn		
78	1	Ziraat memurları uzaklık ve bahalılık zamları		
78	2	Baytar memurları uzaklık ve bahalılık zamları		
78	3	Senayi mektepleri uzaklık ve bahalılık zamları		
		78 nci faslın yekûnu		
00	0	Geçen seneler düyunu		
		00 nci faslın yekûnu		
		Dördüncü kısmın yekûnu		
		Beşinci kısım :		
		Sıhhiye işleri		
79	1	Hastahaneler memurin ve müstahatin Sıhhiye ve idariye maaşları		
		79 ncu faslın yekûnu		
80	1	Hastahaneler memurin ve müstahatin ücretleri		
		80 nci faslın yekûnu		
81	0	Hastahaneler masarifi daimesi		
81	1	İaşe bedeli		
81	2	Mualece ve alat ve edevatı tıbbiye bedeli		
81	3	Tenvir ve teshin		
81	4	Techiz ve tekfin		
81	5	Melbusat ve mefruşat		
		Yekûn		

F	M	Nev'i muhassetat	senesi muhassetatı	
			Lira	K
		Nakliyekûn		
81	6	Kırtasiye ve müteferrika 81 nci faslın yekûnu		
82	1	Seyyar memurin sıhhye ücreti		
82	2	Seyyar etibba ücretleri		
82	3	Küçük sıhhye memurları ücreti 82 nci faslın yekûnu		
83	1	Memurin sıhhye harcıralrı 83 ncü faslın yekûnu		
84	1	Hastahane ser tabibleri ücreti mak- tu'ası 84 ncü faslın yekûnu		
85	1	Muhtacine tevzi olunacak kinin bedeli		
85	2	Firengi müalece bedeli 85 nci faslın yekûnu		
86	1	Hastahane ve dispanserleri tamaratı 86 nci faslın yekûnu		
87	1	Memurin sıhhye tahsisati fevkal'a- deleri 87 nci faslın yekûnu		
88	1	Uzaklık ve bahalılık zamları 88 nci faslın yekûnu		
00	0	Geçen seneler düyunu		
		Beşinci kısmın yekûnu		
		Altıncı kısım :		
		„Masarifi muhtelife„		
89	1	Ziraat bankası yüzde bir aidatı 89 ncü faslın yekûnu		

F	M	Nev'i muhassessat	senesi muhassessatı	
			Fira	K
		Nakliyekûn		
90	1	Memurini maliye yüzde bir ikramiyesi 90 nci faslın yekûnu		
91	1	İdarei hususiye emakinin ve tamirat vergisile sigorta masrafı [.] 91 nci faslın yekûnu		
92	1	Masarifi muhakeme ve dava vekilleri tücreti 92 nci faslın yekûnu		
93	1	Reddiyat 93 ncü faslın yekûnu		
94	1	Masarifi gayrı melhuze 94 ncu faslın yekûnu		
95	1	Telefon hatları tamirâtı 95 nci faslın yekûnu		
96	1	İdarei hususiye memurin teavün sandığı 96 nci faslın yekûnu		
97	1	Vilâyet gazetesi masarifi 97 nci faslın yekûnu		
98	1	Kadro harici memurin maaş ve tah- sisatı fevkal'adesi 98 nci faslın yekûnu		
99	1	Menafii umumiyeye hadim cemiyeti hayriyeye muavenet 99 ncu faslın yekûnu		
100	1	Çemiyet ve müessesatı hayriyeye muavenet 100 nci faslın yekûnu		
101	1	Vilâyet hizmet otomobil masrafı 101 nci faslın yekûnu Yekûn		
		[.] Rüesai memurini mülkiye kona - kları tamirâtı ve vergi ve sigortası bu fasla dahildir .		

F	M	Nev'i muhassessat	senesi muhassessatı	
			Lira	K
		Nakliyekûn		
102	1	Vilâyet otomobili şöför ücreti		
		102 ncı faslın yekûnu		
103	1	İhtiyat tahsisat		
		103 ncü faslın yekûnu		
				
				
				
		Faslın yekûnu		
		Altıncı faslın yekûnu		
		Yekûn umumî		
..... Vilâyeti meclisi umumisinin intihap devresinin ictimaiyesinde tayini esami ile kabul edilen işbu adı muvazenei hususiyesinin müza- kerat zabıtlarına mutabekatı tastik olunur.				
M. U. Reisi R. sani Kâtip Kâtip Vali Azadan Azadan Azadan				

..... senesi

Fevkal'ade Bütçesi

..... Vilâyetinin Senesi

Fevkal'ade Bütçe nizamnamesi

Madde

1 — İdarei hususiyei vilâyetin senesi maliyesine ait fevkal'ade bütçe varidatı lira kuruştur.

2 — Senei mezkûre mesarifi fevkal'adesi için lira kuruş tahsisat yerilmiştir ,

3 — seneleri ve daha evvelki seneler fevkal'ade bütçelerine mevzu olup sarf olunmayan inşaat ve tesisatı cedide muhassesatı bakiyyeleri ve mezkûr seneler düyunu işbu bütçeye tezyil veya ait olduğu fusul ve mevatta ilave suretile muhtasilehlerine sarf ve tesviye olunacaktır.

4 — Senesi zarfında inşası kabul edilen yollar ile senesi zarfında yapılması programı iktizasından bulunan yollar masarifi inşaiyesi mukasseten ödenmek üzere ber veya müteaddit şirket veya müteahhitlere toptan ihalesi için makamı vilâyete mezuniyet verilmiştir.

5 — İşbu nizamnamenin icrasına valisi Memurdur.

F	M	Nev'i varidat	senesi muhassestı	
			Lira	K
1	1	Adi bütçenin fazlai varidatı		
		1 nci faslın yekûnu		
2	1	Satılacak medrese ve mektep bina ve arsalar bedeli .		
		2 nci faslın yekûnu		
3	1	Muvazenei umumiyyeden muavenet		
		3 ncü faslın yekûnu		
4	1	Istikraz hasılatı		
		4 ncü faslın yekûnu		
		Umumî yekûn		

F	M	Nev'i muhassessat	senesi muhassessatı	
			Lira	K
		Birinci kısım :		
1	1	İdarei hususiye emlâk ve akâr inşaatı [*]		
		1 nci faslın yekûnu		
		• birinci kısmın yekûnu		
		İkinci kısım :		
		Yollar ve köprüler		
		yeniden inşa oluncak yollar masarifi inşaiyesi		
		" " " " B - d yolu için		
2	0	" " " " S - C " "		
2	1	" " " " T - P " "		
2	2	" " " " R - K " "		
2	3	" " " " A - F " "		
2	4	2 nci faslın yekûnu		
2	5	Köy yolları inşaatına muavenet		
		3 ncu faslın yekûnu		
3	1	Su tesisatı için (d) belediyesine muavenet		
		4 ncü faslın yekûnu		
		İkinci kısım yekûnu		
4	1	Üçüncü kısım :		
		Maarif işleri		
5	0	Mektep inşaatı		
		[.] Rütesai memurini mülkiye konakları inşaatı bu fasla dahildir.		

F	M	Nev'i muhassessat	 senesi muhassessatı	
			Lira	K
		Nakliyekûn		
5	1	A mektebi inşaatı için		
5	2	B " " "		
5	3	C " " "		
		5 nci faslın yekûnu		
6	1	İstimlakât bedeli		
		6 nci faslın yekûnu		
7	1	Köy mektepleri inşaatına muavenet		
		7 nci faslın yekûnu		
8	1	Muallim mektepleri hissei muaveneti		
		8 nci faslın yekûnu		
		Üçüncü kısmın yekûnu		
		Dördüncü kısım :		
		Ziraat ve Baytarlık ve San'at İşleri		
9	1	At koşusu masrafı		
		9 ncu faslın yekûnu		
10	1	Hayvan sergileri ihzar ve tertibi masrafı		
		10 ncu faslın yekûnu		
11	1	Damızlık hayvanat mübayea bedeli		
		11 nci faslın yekûnu		
12	1	Fidanlık tesisi masrafı		
		12 nci faslın yekûnu		
13	1	Alat ve edevati ziraiye mübayea bedeli		
		13 ncü faslın yekûnu		
14	1	Alatı ziraiye tamirhane tesis masrafı		
		14 ncü faslın yekûnu		
		Yekûn		

F	M	Nev'i muhassessat	senesi muhassessatı	
			Lira	K
		Nakliyekûn		
15	1	İstimlâk bedeli		
		15 nci faslın yekûnu		
16	1	San'at mektebi inşaat tesis masrafı		
		16 nci faslın yekûnu		
				
				
				
				
		nci faslın yekûnu		
		Üçüncü faslın yekûnu		
		Beşinci kısım		
		Sıhhiye işleri		
17	0	İnşaat		
17	1	Hastahane inşaatı		
17	2	Dispanser inşaatı		
		17 nci faslın yekûnu		
18	1	İstimlâk bedeli		
		18 nci faslın yekûnu		
19	1	Hastahane ve dispanserler levazımı		
		tesisiye ve fenniyesi		
		19 ncu faslın yekûnu		
				
				
				
		nci faslın yekûnu		
		Yekûn umumî		

Vilayet idarei hususiyenin senesine ait işbu fevkal'ade
bütçesi meclisi umumi vilayetçe kabul ve tastik olunmuştur.

Reis	Reisi.S.	Aza
.....Valisi	 Kazadan	 Kazadan

Aza
..... Kazadan

Emniyeti umumiye

Hulâsa

Bekçilerin resmî hicle
mattan mada bir işte
istihdam olunmalarına
dair:

28 / 1 / 929

Bekçilerin resmî hidemattan gayrı hususî işlerde istihdam edilmemesi
lüzumu tamamen tebliğ olunur efendim .

Hapisaneler

Hulâsa

Aksaray vilâyeti umumî
hapisanesini takdir hakkında

Aksaray vilâyeti umumî hapishanesinde mahpusların üç muallim tarafından gönde üçer ders verilmek suretile muntazaman talim ve tedris edilmekte olmaları netayicinden yüzde altmışının meramlarını ifade eder derecede okumak ve yazmak öğrenerek mektuplarını bizzat yazdıkları ve gazete ve risale ve saireleri okuya bildikleri ahiren mezkûr hapishaneyi teftiş eden mülkiye müfettişi tarafından hem âli takdirle iş'ar kılınmıştır,

Vilâyet Aliyelerince de bu meşkûr neticenin ne dereceye kadar istihsal edilebileceğinin ve aynı neticeye vusul için daha ne gibi tedabirin ittihaz ve istikmal kılınmak üzere dahi bulunduğuun bildirilmesi tamamen temenni ve intizar olunur efendim .

14-1 - 929

Memurin

No:7905

Memurin kanununun dördüncü maddesinin ‘k’ fıkrasındaki kaydı haiz olmayanların memuriyete tayin edilmemeleri tamamen tebliğ olunur efendim .

-1-1929

No : 139

Memurin haklarında tanzim olunan mahrem tezkiye varakalarında niyet edilmekte olan raporların badema işbu rapor kaza memurlarına ait ise kaymakamlar tarafından hükümet tabibine muayene ettirilerek raporun mahrem olarak bizzat ahzi ve vilâyetler memurini haklarında de valiler tarafından aynı veçhile muamele ifa olunması tamamen tebliğ olunur efendim.

13-1-1928

No : 138

Bazı memurlar haklarında inzibati muamele, icra edilmek üzere bu bapta vilâyet inzibat komisyonlarını tevdi olunan evrakın uzun müddet bila muamele bırakıldığı anlaşıldığından badema inzibat komsiyonlarına mevdu evrakın sür’ati tetkikile bir an evvel intaç olunması tamamen tebliğ olunur efendim .

13/1/929

Nüfus

Razı Nüfus idarelerince
katiyet kesp etmemiş
boşanma ilamları hakkında

No 324

Bazı nüfus idarelerimizin katiyet kesp etmemiş ilâmat üzerine boşanma vekayii bu ilâmlara müsteniden

nüfusa kayıt ettikleri ve nüfus cüzdanlarına meşruhat verdikleri Haber alınmıştır . Hukuk usul mahkemeleri kanunun mütedair hükümlerin katiyet kesp etmedikçe icra olunmayacağı musarrah olduğuna nazaran kespi kateiyet etmeyen boşanma ilâmlarının sicili nüfusa ve hüviyet cüzdanlarına kayıt edilmesi muhalifi kanundur. Buşanma ilâmlarına iktisadi katiyet eylemiş olduğuna dair mahkemei aidesinden meşruhat verildikten sonra muamele ifası icap edeceği tamimen tebliğ olunur efendim .

20 – 1 – 929

İskan

Hulasa

İskan memurlarının vazifelerine olan lakaydileri hakkında :

No : 75075

muamelatı tefviziye ve temlikiye hakkında mülkiye müfettişlerinden gelen raporlarda iskân memurları hazirandan itibaren vazifelerine nihayet verileceği zehabında bulunmalarından dolayı vazifelerini hüsnü ifa etmemekte oldukları ve bundan muamelatı iskâniye de müteessir olmakta bulunduğu anlaşıldığı cihetle memurini mumaileyhimin tereddütten kurtarılması için hakikati halin tenviri hev'ti teftişve riyasetinden iş'ar kılınmaktadır . tefviz ve bilhassa iskân muamelatına atfı ehemmiyet

edildiği bir sırada hiç bir memurun vazifesinin hitamı gayrı mutasavver olup bilakis iskân kadrolarının tevsi ve haddi kifayeye iblağı müstehakkı taltif ve terfii memurunin terfi ikdarları nazarı teemüle alındığından bu gibi kafiye aslı esastan ari zahaplara kapılarak vazifelerinin ifasında lakaydi göstermemelerinin ve bir kat daha mesaide bulunmalarını alâkadarana tebliğ ve zehabı makûselerinin tashihine himmet buyurulması ehemmiyetle rica olunur efendim . 17 / 1 / 929

Hulâsa :
Tefviz muamelesi hakk-
ında
No: 75139

Tefviz muamelatının müddeti zarfında biranevvel itmamı lâzîmeden olduğu halde mübadilin ve muhacirine ait olupta muamelei muktaziyeleri icra ve ikmal edilmiş olmaları itibariyle vekâletçe tastika iktiran eden dosyalar üzerine derhal eshabına tapolarının itası icap ederken bazı mahaller tapo idarelerince bu cihetin tavika uğratıldığı vuku bulan müracaattan anlaşılmış ve bu hal ise gayrı caiz bulunmuş olduğundan muameleleri tekemmül eden ve usulen tastika iktiran eden dosyalar üzerine tapo senetlerinin hemen verilmesi hususunun temini suretile tefvize ve temlik muamelatının sureti ihmaline ihtimam buyrulması tamimen tebliğ olunur efendim ,

Hulâsa
Evrakı resmiyenin eshabı
mesalihin yedine ita
edilmemesine dair
No 75230

Bazı mahallerce evrakı resmiyenin esbabı mesalihin yedine ita edilmekte olduğu görülmektedir .

Sui istimalâta müsait olan bu halin bilhassa muamelatı iskâniyede mahzurdan salim olmayacağı varestei izah bulunduğundan badema evrak ve muharreratı resmiyenin kimsenin yedine verilmeyerek usuli dairesinde irsallerine itina olunması ve hilafında harekette bulunanların şiddetle tecziyelerinin mukarrer olduğunun memurini aidesine ehemmiyetle tebliğini reca ederim efendim .

21 - 1 – 929

Gevğili Kazasının müba-
deleye tabi köyeri hakkında
No : 75281

Gevğili Kazasının mübadeleye tabi manatıkta kalan köylerin esamisi merbut listeye dere edilmiş olmağla beyanı malumat olunur efendim .

22-1-1929

Boemtcha	Kar-Sinan
Gsumentsa	Ramna
Yerakartsi	Dambova
Kariva	Drenova
Asıklar	Petva
Sehova	Orizartsı
Ormanova	Tosılova
Valgats	Maya - Dag
Barovtsa	Dltehak
Slap	

Hulasa
Mubadelei ahali muka-
velenamesi hakkında :
No: 75282

Mubadelei ahali mukavelenamesi mucibince Selanik Makedonya Epir ve Tısalıya kıt'alarile Girit ve Adalar gibi Yunanistanda kalan mahallerde kâin ve tasfiyesi lâzım gelen emlâk ve arazi'i vakfiye ile hayrat ve saireye Evkaf U. M nce 599,022,629 buçuk altını Türk lirası kıymet taktir edilere mukabilinde emyal tefvizi talep edildiğinden muktazası hilallere teemmül edilmek üzere Evkaf M .lüklerde temas edilerek vilâyeti aliyeleri dahilinde mevcut olup şimdiye kadar mübadiline tefviz edilmeyen mübadeleye tabi eşhası humiyeden metrük icarei vahideli ve akaratı vakfiyenin nelerden ibaret ve ne kıymette olup kimlerden metrük bulunduğunu muhtevi defterlerinin tanzim ve birer suretinin irsali hususunda azamî muavenet ve teşkilâtta bulunulması esbabının istikmalî rica olunur efendim .

23/1/929

Gayrı Resmi
kısım

Eski Türkiyede Polis ve Jandarma Teşkilatı

Selçuk tarihlerinde [Isesbaşı - Asesbaşı] . [Böcak- bası] . [Salmaçuhadar] , [Bostancı bası] gibi tabirlere rast geliyor isekte [Subaşı] ismini çok defalar görüyoruz.

[Divanı lûgatütürk] e nazaran [sü-] lâfzı halis Türkçede asker ve ya jandarma manasına olup öteden beri bazı Türk hükümetleri bunu isti lalâ olarak kullanmışlardır.

Osmanlı emareti resmen istiklâlini ilân eyledikten sonra inkisama uğrayan solcuk devletini takliden bazı İdarî ve inzibatî teşkilâtı ihyaen tesis etmişlerdir .

Meselâ: şer'î , hukukî , İdarî işlere bakmak için her şehir ve kasabaya birer (kadı) gönderdikleri gibi şehrin emaret tarafından mansup beine tabi olmak ve. sırf dahilî ve haricî asayiş ve inzibat işleriyle belediye hususlarile uğraşmak üzere oralarda [subaşı] namile birer memur da bulundurlardı .

Yeniçeri ordusunu teknil ettikten . İstanbulini fethinden bir asır kadar zaman geçtikten sonra merkezin inzibat ve asayiş taksimi kuva şeklinde ocağa mensup bazı zabıtana verilmiş ve İstanbulda (subaşı) ar mevcut olmakla beraber hüküm ve nüfuzları azalmıştır. [.] Fakat taşralardaki su basılar eski salâhiyet ve vaziyetlerini

[.] mesela: İstanbulini fethini müteakip; en evvel subaşı tayin edilen [Karıştıran Süleyman bey] nâmındaki zat iptidaları İstanbul valisi şehremini , nafia ve polis ve jandarma kumandanı vezaif ve selâhiyetini haiz idi .

muhafaza ede gelmişlerdir [.] Paytaktın emniyet ve asayiş işleriyle meşgul olan ve kısmen (polis) kısmen (jandarma) ve kısmen de askeri inzibat memurluğu ve [zabite , belediye] ve [gümrük kolculuğu] vazifelerini gören bu yeniçeri zabitlerinin başlıcaları şunlar idi :

1 —Bostancı Başı :

Bir nevi daimi asker sayılan [Bostancı] ların amiri idi. Bostancılar; vaktile sarayların iç ve dışındaki bostanların . muhafazası ve hizmeti için aylıkla kullanılırdı. Git gide bir nevi muvazzaf asker halini aldılar ve bostanlardan mada Boğaziçinin ve boğazların da temini inzibatına memur edildiler .

Bostancı başıların maiyetinde büyük rütbeli bir takım yeniçeri zabitleri bulunurdu .

İdam cezalarını da bostancılar icra ederdi . Hele vezirlerden biri her hangi bir sebeple huzurda bulunduğu esnada bostancı başı çağrılır, yahut huzura girmek için saraya geldiği zaman bu zat oralarda görülürse ; vay o vezirin haline çünkü işin akıbetinde bir idam macarası olacağı her kesce anlaşıldı.

2 — Su başılar :

Bunlar: İstanbulda hem Polis, hem zabitei belediye memurlarına, hem de gümrük kolcularına ait inzibatî vazifeleri görürlerdi . Taşralarda ise inzibatı umuminin amiri idiler şu başılar ve maiyetleri gündüzleri çarşı ve pazar yerlerini, mahalle ve sokak aralarını gezüp dolaşırlar ve halk arasında münazaa vuku bulduğunu görürlerse bunları fasıl ve ref'a gayret, Sokakların temizliğine

[Bağdat subaşı meşhur (Bekir subaşı) nın vali hakkında yaptığı muamelei marufe bunların ne dereceye kadar haizi kuvvet ve kudret olduklarını gösterir .

dikkat ederlerdi. Geceleri de şehir içinde yol gezerek cürüm sahiplerini taharri, takip ve derdest ve tomruk dairesine sevk ederlerdi.

3 — [İsesbaşı - Asesbaşı] . Bunlar yeniçeri çorbacılarının [ümerasının] en mühimlerinden biri idi. İstanbul'un fethinden yirmi yirmi beş sene sonra [28] inci ortanın çorbacısı olan [ases başı] ya :

Geceleri mayetile beraber sokakları dolaşması, ehli ırz takımından olmayanları çevirmesi, gündüzleri pazar yerlerine dikkat ve nezaret etmesi, ehali arasındaki gürültü ve arbedeleri bastırılması , azılı, mütecaviz kimseleri tomruk dairesine göndermesi . cinayet esbabından bir veya bir kaç gişinin resmen idamı lâzım gelenleri siyasetgâha göndermesi ve orada bölüğüle beraber asayiş temin etmesi , cuma günleri sadırazamların gideceği camiın etraf ve güzergahının korunması gibi vazifeler verildiğinden bunlar bostancı başılardan ve subaşı]ardan daha ziyade İstanbuli emniyet ve asayişle meşgul olurlardı. Yani asıl Polis umumî müdürleri bunlardı. Zaten git gide bostancı başının vazifesi büsbütün ayrılmış ve subaşıların kuvvet ve selâhiyetleri azalmış olduğundan şehrin bütün [asayiş] kuvvetleri hep [asesbaşı] lık makamında temerküz etmiştir .

4 — Böcek başı :

Bunlarda yeniçeri zabıtlarından biri olup vazifesi: tegayyüp eden ceraim erbabını takip ve taharri etmek bu kabilden buldukları şahısları ağa kapusuna iktisap ağasının [şehremininin] hanesine , yahut cürmüne göre (Baba cafer) zindanına gönderilmek ve bazen hükmü idam cezalarını yaptırmak idi.

Polis müfettişi umumisi hükmünde olan böcekbaşı - harın inayetinde erkek ve kadın bir sürü kafiyeler bulu –

nurdu. Bunlar türlü kıyafetlerle her yere girip çıkarak gördükleri işittikleri sözleri vak'aları birer [jurnal] ile böcek başına bildirirlerdi .

Bütün manasile ecnebi [Polise] kelimesinin tercümesi mukabili olan (Satırlar) böcekbaşı efendinin birer seçme inayeti idiler.

5 — Çavuş Başı:

Ağalık ünvanını haiz olan çavuş başıların muhtelif vazifeleri vardı .

I — Divan mün'akıt olduğu günlerde sadrazamın emirlerini icra ederdi .

II — Zaptiye nazırı sıfat ve selâhiyetini haiz olduğundan şerî muhakemelerin ilâmatını icra ve hukuk şahsiye tahsilatını imza eylerdi.

III — Kendi rütbesine kadar olan memurları - bir kabahati arı, cünhaları olunca - hapis ve tevkif ettirmek selâhiyetini haiz idi.

IV — Bayram alaylarında saray kapucuları kethudasile beraber elinde gümüş asa ile sadırazamın önünde yürürdü.

V — Süferanın huzura kabulü günlerinde yine bu vecihle en önde giderdi

Çavuş başılara zemanımız kabil ince (Yaver)demekten başka bir kelime bulamıyoruz .

6 — Kollukçu başı

Yeniçerilerin hepsî kışlalarda oturmayıp şehrin haricinde ve dahilimle emniyet ve asayişî temin içim - tesis edilen karakollarda yani (kolluk) larda bulunurlardı.

Bunların hizmetlerine, emek uekidem göv zabitleri, dereceleri, rütbeleri, mevkileri vardı.

İşte asıl (jandarma) bunlardı ve (kollukçu başı) da zemanımız istilâhına göre (Umumî jandarma kumandanı) idi .

Eslâfın emniyet ve asayişine müteallik olan şu teşkilatı: bundan takriben bir asır evvele kadar muntazam veya gayrı muntazam bir surette devanı etmiş ve meşhur (tanzimatı hayriye) yi müteakip aylıklı efrattan mürekkep olmak ve zabıtları yine kendilerinden seçilüp intihap edilmek üzere bir (zaptiye) ağası teşkil ve bunlara [kır serdarı] namile birer taşbu tayin olunmuş ve [kur ' a] usulünün ihtasından sonra buraya , bu ocağa alınacak efradın mutlaka askerlikten çıkmış , yani askerlik müddetini bitirmiş olması ,ve her ne zaman isterse ocağı terke mezun bulunması ve ordu efradının taşıdığı silâhın aynini taşıması kabahet ve cünha ve cinayetlerinin kısmen mülki ve kısmen de askeri ceza kanunlarına göre tertip ve icra edilmesi ve taşralarda heyeti meclise vali ve mutasarrıfların emirlerine tabi bulunması ve alay itibarile vilâyetlerde her kısmı küllinin amirine miralay Türkçeye tercümesi olarak (!) alay beyi ve livalarda (tabur kumandanı) ve kazalarda bölük kumandanı mukabilinde (bölük ağası) denilmesi ve işe yarayan (alay beylerinin • mutasarrıflığı [”] terfi kılınması usul ve şeraiti vaz edilmiş ve nihayet bu teşkilâtın hiç bir işe yaramadığı cihete [1900] senesine doğru Avrupa devletlerine imtisalen şimdiki jandarmanın esas ve kavaidi vazve kabul olunmuştur .

Polis vazai fi ise : ordu ve jandarmadan edilerek [1294] tarihinde yeniden ili tas ve tesis edilmiştir 1879

[”] hatta Adana valilerinden meşhur [Bahri] paşanın ahn7 beyliğinden Üsküdar mutasarrıflığına ve-oradan da Adana valiliğine tain edildiği malumuzdur .

ALİ SEYDİ

[Geçen nüshadaki makaleden mabait.]

Mulğa Osmanlı imparatorlığının eski teşkilatına bir nazar

Nişancılık [Tevkiilik] - Hariciye teşkilâtı [Reisini - Kütütlük]

1 — Nişancılık [Tevkiilik]

Bundan evvelki makalelerimizde vaziyetlerini söylediğimiz en mühim devlet erkânının dördüncüsü [Nişancılar] dı.

Bunlardan meşhûr [Kanunnamei Ali Osman] da 1 bahsedilmiş olmasına bakılırsa; bu memuriyetin; İstanbulini fethinden ya bir az evvel yahut biraz sonra teşkil edildiği anlaşılmaktadır .Çünkü Fatih'den evvelki tarihlerde bu makamdan asla bahs yoktur.

Herne ise ; esasen nişancılar arazi ve emvali gayrı menkule muamelatının . nazır ve amiri yani zamanımız istilâhınca [Tapu ve Iskanı umumî müdürleri] idiler .

Bu.vazifelerinden başka [Nişancılar] büyük divandan çıkan kararnameleri . Tapu senetlerini, bunlara dair olan muameleleri , kaytleri gözden geçirirler, onları tashih ve tadil bile ederlerdi .

Hatta fermanlara , beratlarla ve askerî tevcihata, arazi bey ve şirasına dair olan evraka , Padişahların [tuğra] şeklinde olan imzalarını kendi ellerde yazarlar, vaz ederlerdi .

Bu ne imtiyaz ? Bu ne selâhiyet ? . . Yalnız bu kadarını ya ! .

Devletin vaktile vaz ve nesir eylediği nizamını mel erin, kanunların tadil ve tefsiri lâzım geldiği zaman ; bunlar nişancılara verilir , bu zatlar kendi kalemlerde bu tadilleri , bu tefsirleri yaparlardı .

İste bundan dolayıdır ki : Nişancıların mevkileri r payeleri, itibar ve şerefleri çok büyük idi .

Tarihin şahadetine istinaden söyleyebiliriz ki: eslafımız çok defalar bu ehemmiyetli mevkie değerli, alim., fazıl , namuslu , ahlaklı adamları, zatları getirmişler, buna çok dikkat etmişlerdir . Çünkü bu makamda , mevkide bulunacak biraz oynak olursa, memleketin tekmil işleri bozulurdu . Bununla beraber millî tarih şahadet ediyorki; padişahların [emir ve tavsiyesile] sadrazamların [iltimasile] bazı ricalin [recasile] bu ehemmiyetli mevkie bazen çok cahil . bayağı adamlarında getirildiği inkâr edilemez . Milli tarihte buna ait vesaik nadir değildir. bununla beraber azdır .

Herne ise : iştil bu nişancıların bunlardan daha çok büyük ve ehemmiyetli bir vazifeleri vardı oda : büyük ve sürekli muharebelerde serdarı ekremin yeni baş kumandanı vekilinin sarfaını emir eylediği paraların mahaline masruf olup olmadığını masruf ise : yerlerine sarf edilip) edilmediğini tetkik etmek ve bu tahkikatın neticesini merkeze bildirmekten ibaret idi şu hâlde böyle büyük seferlerde başkumandanlar serdarı ekremler . sadrazamlar bile nişancı ile [Tevkii efendi] ile görüşmeden, danışmadan sarfiyatı için bir emir verilmezdi :

Hâlbuki : eski zamanlarda İm kadar itibarlı olan nişancıların. [Tevkii efendilerin] mevki , paye , nüfuz ve haysiyetleri git gide küçüldü : adeta tali daireler mudi - ilen derecesine indi.

Çünkü: erazi ve müsakkafat işleri yavaş yavaş kendilerinin maiyeti sayılan (defter - defterhane) eminlerine verildi.

Devletin Avrupa hükûmetleriyle olan temas ve münasebetin artması dolayısıyla Nişancıların maiyeti sayılan Reisilküttap efendiler [Hariciye mümessilleri vekilleri] giderek sivrilmeğe , nam , şan istiklal kazanmağa ve artık tabiatile nişancıları saymamağa , tanımamağa başladıkları gibi. [Defter eminlerinin] de selâhiyetleri genişlettiirildiği cihetle bunlarda eski efendilerini, yeni nişancıları hiç saymağa başlamışlardır.

İşte bu şahsî saygısızlık ; sen zamanlarda nişancıları o kadar itibardan düşürdüki : bunların vazifeleri sırf bazı evrakın üzerine mahut [Tuğrayı] keşideyei inhivar eylemiş idi .

İnkılapçı meşhur büyük] Mustafa Reşit] paşanın himmetile gülhanede Padişah namına bütün [Türk] milletine karşı okunan [ferman] üzerine adeta bir kaç kalemin amiri olan nişancılık ; [Tevki i] namile [Ba- bialı] de bir kalem müdiri menzilesine indirilmiş ve son zamanlarda büsbütün kaldırılmıştır .

2 — | HARİCİYE | teşkilâtına gelince :

Mülga Osmanlı imparatorluğu 767 veya 771 tarihine
1365 1369

kadar siyasî , resmî ahtî bir tarzda ecnebi hükümetleri mümessillerde karşılaşmamış idi .

Bu tarihten sonra divana daha doğrusu [Baş vekâlet] demek olan (Sadrazamlığa)merbut olarak şimdiki kalem mümeyizliği mertebesinde bir memuriyet İhtas edilmiştir. Ecnebi hükümetlerde yani bunların mümessilleriyle temas ve münasebet gittikçe artmış ve bu mümeyyiz efendilerinde hem vazifeleri çoğalmış, hem de itibarları ziyadeleşmiştir. Gît gide bunlara bütün Devlet hatiplerinin amirliği ve divanın [kıraat] kâtipliği vazifesi de verilmiş ve kendilerine [Reisilküttap] denilmiştir. Fekat Fatihin meşhur

(kanunnameyi âl osman) ına nazaran [Reisülküttap] efendiler divanda (heyeti vekile meclisinde) oturmağa mezun olmayup kendilerine tevdi edilen evrakı ayakta durarak okumağa ve kıraattan evvel ve sonra sadrazamın eteğini öpmeğe mecbur idiler.

Her ne kadar bunlar veziri azamların maiyet erkânından idiseler de birinci derecede âmirleri [Nişancı] efendiler idi. Fakat İstanbulini fethinden bir asır geçtikten sonra bu makama , bu mevkiye bazı mühim simalar gelmiş ve itibarları günden güne artmış ve bazılarına bir sürü tercüman ve kâtiplerde verilmiştir. Hatta bir aralık divan erkânı sırasına geçüp vezirlerden madasına bile tefevvuk edegelmişler ve ecnebi devletlerde akt olunan muahede ve mukaveleleri en evvel devlet namına bunlar imzalamağa başlamışlardır .

İstanbul'a elçi veya ziyaret için ecnebi ekâbiri gelince bunlar hükümet nâmına en evvel bu elçi ve seyyahlarla görüşürler ve haklarında yapılacak kabul merasimini onlarla müzakere ederek kararlaştırırlar ve bu kararı tertip ve tanzim ile tastik edilmek üzere sadırazama verirlerdi.

Çünkü bundan bir asır evvele gelinceye kadar hariciye nazırlığı [Vekilliği] doğrudan doğruya sadırazamların, baş vekillerin ühtesinde idi. Hunimle beraber on üçüncü hicri asır ihtidasından beri reisülküttapların ecnebi lisanlarından bir ve ya bir kaçına az çok vakıf olmasına da itinâ edilirdi ve bazen müahede akti için Avrupa hükümetlerine , konguralara da devlet mümessili olarak gönderilirlerdi .

Sefirlerin , elçilerin vaktile [Sadırazam] denilen baş vekillere 11e tarzda ve surette taktim edildiğini istitraden ve muhtasaran şurada söyleyelim .

Meşhur (Kanunnamei vüzerai izam) da deniliyorki :
[elçiler divanı hümâyona arz ve Ulufe günlerin değtirilir . Eğer ehli İslam elçisi ise divanhane kapusundan içeri girdiği gibi vüzerai izam ve nişancı paşa ve kaz - asker efendiler ve defterdarlar cümle kıyanı ederler ve elçi gelü] veziriazam hazretlerinin etekin öpdükten sonra nişancı paşa oturduğu sofanın divanhane kapusu canibinde olan tarafa oturur .

Ama kefere elçisi ise divanhaveye karip geldikte veziri azanı hazretleri abdesthaneye varır [1] ilçî divanhaneye kinliği gibi veziriazam hazretleri dahi abdesthaneden çıkıp makama gelur . Ol saat vüzerai ye sair erkân kıyam ederler . Elçi veziri azam H eteğini öptükten sonra divanhane kapusu duvarı semtinde vüzerai izamın mukabelesinde iskemle üstüne oturur . Kefere elçisi iskemlede otura gelmişlerdir .

Nişancı sırasına oturmak ehli İslâm elçilerine mahsustur . Anıma veziriazam hazretlerde taam yemekte cümlesi alesseviyedir yanı eldi İslam elçileri dahi mahal i. taamda iskemlede otururlar ve elçilerin önlerinde nişancı, paşaya ve defterdar efendiye bakır siniler [2] kurulup, elçinin muhtacı ikram olan adamları bunların sinilerine ve vüzerai sinisine tevzi olunur . Ancak yalnız elçi sad –

[1] Bu muameleden maksat sefir geldiği zaman sadırazamın buna kıyam etmemesi ve sefiri kendisine karşı kıyama mecbur eylemesi içni idi!

[2] Bini eski zamanlarda, yani yemek masalarının Türkiyede kullanılmaya başlanılmasından evvelki Vakitlerde etrafına oturularak üzerinde yemek yenilen sofraya, denilirdi ki bunlar hane sahibinin servetine göre altından gümüşten, tunçtan ve bakırdan mamul ola bilirlerdi-

razam hazretlerinin sinisinde iskemle üzerinde oturup taamlanır .

1110 tarihinde meşhur [karlofça) muahedesinden sonra bittabi
1698 bu gibi merasim daha ziyade sadeleştirilmiş ve 1254
tarihinde [Reisülküttaplık] Unvanı (hariciye nezaretine] 1839
ve cumhuriyetin ilânından sonrada [hariciye vekâletine] tahvil
olunmuştur .

ALİ ŞEYDİ

İstanbulun İdaresi Vilâyetle Emanetin tevhidı

Herkes takdir eder ki İstanbul'un idaresi bu güne kadar kendi vaziyetine mutabık normal idareyi bulmuş değildir.

İstanbul istibdat devrinde yalnız bir şehremanetiyle idare olunurdu . İnzibat ve asayiş işini temin ile mükellef birde Zaptiye nazareti vardı . O zaman zaten saray memleketin her işine karıştığı için bu idareyi tarik hatlarla tefrikada pek imkân yoktur. Görünürde işte bı iki idare müessesesi İstanbul'un idaresini temin ederdi . Meşrutiyetin ilânından sonra İstanbul'da bir Vilâyet teşkil edildi. Zaptiye nazareti kısmen Emniyeti umumiye müdiriyetine ve kısmen Polis müdiriyetine inkılâp etti. İstanbul, Beyoğlu ve Üsküdar olmak üzere polis müdi- riyeti evvela üç parçaya münkasem idi bilahere tevhit edildi . Bizim burada basetmek istediğimiz mevzu İstanbul vilâyetile şehremanetinin münasebetleridir . İstanbul mülhak kazalarile beraber bir vilâyet olduğuna ve şehir idaresi emanete ait bulunduğuna göre muazzam İstanbul vilâyeti faaliyetinin münhasır olduğu mini mini mülhakatile cidden bir aculledir. Bir milyona yakın halkın idaresinden ve beledi ve medenî iltiyacatını teminden mes'ul olan Şehremaneti ise hükümet otoritesini ve nü - fuzunu doğrudan doğruya temsil eden İstanbul vilâyetinin içinde sıkışmış ve bunalmış bir vaziyettedir . Bu pek gayrı müsait vaziyette serbest bir surette nefes alamıyor ve istediği veçhile hareket edemiyor gibidir .

Su tarifatla İstanbul'un İdarî gayrı msait vaziyetimi

bilmem tasvir edebildim mi ? Yani İstanbul'da ne hükümet, kudret ve faaliyetini isletebilecek kendisine bir faaliyet ve tatbikat sahası bula biliyor , nede mahallî ve Beledi idaresi hükümet kudretine istinaden azamî bir randman alabiliyor . Berlin , Paris , Viyana , Dersden gibi büyük Avrupa şehirlerinin Belediye Dairelerini ziyaret edenler, büyük şehirler belediyelerinin vasıl olmağa müstahak oldukları mevki , kudret ve azametinin ne olduğunu kolaylıkla takdir ederler . Ben bu son üç ay zarfında bu dört büyük şehrin dört muazzam belediye dairelerini ziyaret ettim ve içlerinde çalıştım idaresini deruhte ettikleri şehirlerin güzelliklerini büyüklüklerini, bedayini, intizamını hulâsa bütün yüksek ve muhteşem varlıklarını sakıtları altına cem eden o binalar bir mabettir . Öyle mabet ki zan edersiniz ki bu şehirler onu vücûde getirmek için bütün varını ve yoğunu vermiş ve feda etmiştir. Yine zan edersiniz ki kudret ve büyüklüklerin timsali olan bu muazzam müesseseler nur , zarafet ye umran içinde yüzen beldeleri yaratmak için bütün esrarengiz kuvvetlerini sarf ve istimal etmiştir .

Diyeceksiniz ki evet öyledir amma, bu esrar ve kuvvet hep nüfûstan doğar, o yüksek masraflara tahammül edecek insan adetleri bizim şehirlerimizde de olsa bizde de aynı ümran vücûde gelir.

Eğer böyle muhakeme ederseniz yanılırsınız. Viyana mütarekeden evvelki nüfusunun yediyüz binini kayt etmiştir . Fakat şehir hala evvelki güzelleğini muhafaza ediyor.

Muhafaza ediyor değil beledivenin yer yer yaptırdığı ve yaptırmakta olduğu amele ve memur gibi mesken buhranından ve hayat bahalılığından mütessir olanların ikametine mahsus saraylarla günden güne daha ziyade

gözeli eşmektedir . Viyana'nın on onbeş kilometre)'e yakınında (Badvin) denilen bir kaplıca kasabası var . Bu kasabanın belediyesi son senede yüksek ve zarif bir kubbe altında bir müesse kurmuş, oraya sahalı akşam binlerce kişinin girip çıkmakta olduğunu görürsünüz sizi de merak edip girecek olursanız görürsünüz ki bir taraftan mermer bir şadırvanın ortasında genç ve güzel bir kadın billur kadehler içinde mütemadiyen halka maden suyu tevzi ediyor, ve diğer taraftan yüzden fazla musikişinastan mürekkep bir orkestra hey'eti güzel parçalar terenihi ediyor . Güzel bir sanat eseri olan o müesseseye girmek o suyu içmek ve o musikiyi dinlemek için bir para virmeğe lüzum olmadığını öğrendiğiniz zaman sizinle belediyeciliğin mevzuunu daha geniş bir nazarla kavramak isteyeceğinizden eminim .

Almanya'nın ve bütün Avrupa'nın en güzel ve mamur şehirlerinden biri olan operası ve müzeleri cihanca meşhur bulunan Dresten şehrinin nüfusu İstanbulini kinden daha azdır . Dresten şehremanetini her hangi bir maksatla ziyaret etmek isterseniz , hangi katta ve hangi numaralı daireyi ziyaret edeceğinizi ve hangi methalden gireceğinizi not defterinize eyice tespit etmiş olmanız lâzımdır, çünkü altı yedi yüz büroyu bir sakf altına toplayan bir bina bizim hatırıma getire bileceğimiz bina değil âdetâ bir idare şehridir .

Dimek ki şehirler bu hale gelmek, belediyeler bu mevkiâ yükselmek için sırf nüfusa istinat etmiyorlar . İstanbul da büyük ve medenî bir şehri yaşatacak kâfî bir nüfus mevcut olduğuna göre onun bu günkü vaziyeti karşısında onun dertlerine ve ihtiyaçlarına bir çare bulmak endişesine kapıldığımız zaman her şeyden evel ona tamamen uygun normal bir idare şekli temin ve tesis etmek zaruretinde tevakkuf ederiz .

Türkiye'nin tarihî ve İdarî ananesi coğrafi, siyasî ne İktisadî bünye ve teşekkülâtı onun idare kuvvetini hükumete münhasır kılmıştır . Türkiye'de şimdiye kadar bütün tecdüd ve temeddün faaliyet ve hamleleri hükümet cihazından sadır olmuştur. Bu vaziyet ve zarurettendir ki Türkiye'de hükümet müessesesi kendi mikyası dairesinde diğer mahallî, veya hususî müesseselerden yalnız çok Kuvvetli değil çok muntazamdır ve çok iyi iş görür binaen aleyh yalnız İstanbul şehremaneti değil bütün Türk şehir ve kasabalarına tabî ve müsmir idareyi verebilmek için bu belediyeleri belediyeciliğin kendi hususî çerçevesini kırmamak ve bu cihazın hususiyetine dokunmamak şartile onlara hühmet cihazları arasında kuvvetli bir iltisak temin etmek lâzımdır .

Sonra İstanbul vilâyeti ki idari mevcudiyeti bünyesiz ve yalnız cılız etrafan mürekkebtir onun bu garip vaziyeti hükümet kuvvet ve nufuzunu manen olsun huşu boşuna israfa sebebiyet veriyor . Zahirde koskocaman bir vilâyet müessesesinden istenilen ve beklenen işin çıkmaması neticesi karşısında zannolunuyor ki filân memur matlup olunan reviyet ve faaliyeti göstermiyor memleketin her derdine çare bulan cumhuriyet idaresinin İstanbul idare işini de yoluna koyması ve onu da matlup nizamı vermesi zamanı gelup geçmiştir . ikinci makalemizde bunun sureti icra ve tatbiki baklandaki mütalea-mızı arz edeceğiz .

ATIF

—————

Fihrist

resmî kısım

Sahife

1 — Tayinler.

7 — Kanunlar.

7 — Anadolu Ve Mersin - Tarsus - Adana demir yolları ve Haydar paşa liman ve Zürih'te şark demir yolları bankası arasında muaakit dört kıt'a itilâfname ve merbutatının tastiklerine ait kanun .

7 — Ankara'dan gayrı ve kasabalardaki telefonlar hakkında kanun .

10 — Mayıs 1925 tarihinde Cinevrede içtima eden, beynelmilel konferansta kabul olunan (Muhnjk Mü - seminin veya buna mümasil gazların ve bakteriyolojik vesaitin harpte istimalinin men'i) liakkmdaki Protokolün tastikına dair kanun .

12 — Türk - İsveç Ticaret ve seyri sefain mukavelenamesi kanunu .

12 — Devletler arasında harbin milli siyasete âlet olarak istimalinden feragati mütezammın muahedeye Türkiye cumhuriyetinin iştirâkı hakkında kanun.

14 — Kararlar :

14 — Mart Mayıs ve Haziran Ağustos 1928 aylarına ait Divanı muhasebat raporları hakkında ittihaz olunan . mukarrerata dair .

34 — Sahte çek keşide edenlerin tecziyesi için ticaret kanununun 610 ucu maddesine bir fıkra ilâvesine lüzum olmadığı hakkında .

Resmî kısım

Sahife:

35 — Kazam; vergisi kanunun 38 inci maddesinin tefsirine mahal olmadığı hakkında .

36 — Ciheti askeriye kadroya tabi ve maaşlı hizmetlerde ücretle istihdam olunan mütekaatlerin tekaüt maaşlarının kata icap edip etmediğinin tefsirine mahal olmadığı hakkında :

37 — Askerî tekaüt kanununun 40, 47 inci maddesinin tefsiri: inhilâl eden maaşat hakkında :

38 — Tamimler : « İdarei Umumiye »

38 — Maarif vekâletinin vekâleten Başvekil Paşa Hz.

tarafından ifa edileceğine dair .

38 — Uyuşturucu maddeler hakkındaki kanun suretinin leffile

39 — Sıhhiye vekâletinin ismi hakkında

39 — Barsaklar hakkındaki 1359 X41 kanunun suretinin leffen

40 — 1360 No lı kanunu suretinin leffile

41 — 1363 No lı kanunun musaddak suretinin leffen gönderildiğine dair

41 — 1365 No lı kanunun bir suretinin leffen gönderildiğine dair

42 — Muhaberat hakkında

42 — Ölüm vukuatına dair :

44 — 134 No lı tefsir suretinin leffile

44 — Hariciye vekâletinin 6/1/929 tezkeresi leffile

45 — Maarif vekâletinin ilâveten başvekil P. Hz ve tevdi buyrulduğuna dair .

45 — Muhtelif makamata yazılan telgrafnameler ve muhârrerat zirine işaret olunmasına dair..

Sahifa

- 45 — 459 No lı karar suretinin leffile
46 — 136 No lı tefsir suretinin leffile
46 — 1361 No lı kanun suretinin leffile
46 — 495 No lı karar suretinin leffile
47 — 197 Nolu karar suretinin leffile
48 — 1376 Nolu kanun suretinin leffile
49 — Şükür Ali Mehmet ve oğlu hakkında tahkikat icrasına dair .
50 — 1372 Nolu kanım ve 466, 468 Nolu iki karar ve 139 Nolu tefsir suretlerinin tehliğine dair :
53 — Köy hocası risalesi hakkında :
54 — Memurların halka ve halkın memurlara hüsnü muamelede bulunmaları hakkında:
55 — 140 Nolu tefsir suretinin leffile
56 — 471 Nolu karar suretinin leffile
56 — Maliye vekiline teşekkür edilmesine dair karar suretinin leffile
57 — Kaçakçılık raporlarındaki nevakıs hakkında .
57 — 1375 Nolu kanunun tastikli suretinin leffile
57 — 1367 Nolu kanun suretinin gönderildiğine dair .
58 — İhale ve münakaşa işlerinde Almanyadaki Türk ticaret odasına malumat verilmesine dair .

Umuru Mahlliye

- 59 — İspirto ve meşrubatı küliye inhisar kanunu mucibince idarei hususi yelere verilen hisseye dair .
59 — Muharrerat hakkında .
61 — Taş orakları nizamnamesinin 30 uncu maddesi hakkında .
63 — Malaza ve dükkânlara asılan tabelalar hakkında.
63 — 929 senesi bütçesinin tanziminde nazarı dikkat v.e itibarda buludurulması lâzım gelen hususata dair .
85 — bütçe ret ve İler .
26 — Fevkal'ade bütçe cetvelleri .

Sahife

- 133 — Emniyeti umumiye
133 — Bekçilerin resmî hidemattan mada bir işte istihdam olunmamalarına dair.
133 — Hapishaneler.
133 — Aksaray vilâyeti umumî hapishanesini takdir hakkında
134 — Memurin
134 — Kaydı haiz olmayan memurin hakkında
134 — Memurin haklarında tanzim olunan mahrem tezkiye varakaları hakkında
134 — Vilâyetlerdeki inzibat komsiyonları muamelâti hakkında
134 — « Nufus »
134 — Bazı Nufus idarelerince kat'iyet kespetmemiş boşanma ilâmlar hakkında .
135 — « İskân »
135 — İskân memurlarının vazifelerine olan lakaydileri hakkında
136 — Tefviz muamelesi hakkında
137 — Evrakı resmiyenin eshabı mesalihin yedine ita edilmemesine dair.
137 — Gevgili Kazasının mübadeleye tabi köyleri hakkında.
138 — Mubadelei ahali mukavelenamesi hakkında:
139 — Gayri Resmî kısım .
139 — Eski Türkiye'de polis jandarma teşkilâtı .
144 — Mülga Osmanlı imparatorluğunun eski teşkilâtına bir nazar .
150 — İstanbul'un idaresi vilâyetle emanetin tevhidî .
155 — Fihrist